

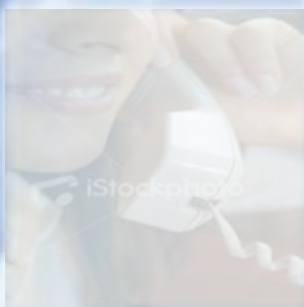

ΑΔΑΦΕ

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2008

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2008

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Οι Ανεξάρτητες Αρχές, ως μια θεσμική νεωτερική έκφραση στην Πολιτεία μας, συνιστούν μια νέα δομή σε σχέση με όσα γνωρίζαμε έως τώρα. Εάν πράγματι γίνει προσπάθεια προσομοίωσης μιας Ανεξάρτητης Αρχής με οποιοδήποτε κρατικό όργανο, θα προκύψει ότι δεν υπάρχει ομοιότητα και δεν μπορεί εξ ορισμού να υπάρξει ομοιότητα. Κατά συνέπεια, αυτή η νέα θεσμική οντότητα θα πρέπει να βρει τρόπο επικοινωνίας και συνεργασίας με όλες τις παραδοσιακές μορφές εξουσίας.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές μπορούν να θεωρηθούν ως ανεξάρτητες, ως προς τον τρόπο διοίκησής τους και ως προς τη λειτουργία τους, ωστόσο οι οποιοσδήποτε προτάσεις τους που αφορούν σε νομοθετικές ρυθμίσεις ή αφορούν στην οικονομική τους διαχείριση και στοχεύουν στην καλύτερη άσκηση του έργου τους, απαιτούν καταρχήν την έγκριση των αρμόδιων υπουργείων. Επομένως, θα μπορούσαν να αναδείξουν την ταυτότητα τους και να επιτελέσουν αποτελεσματικά το έργο τους, αν δοθούν λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τα οποία αναδεικνύονται μέσα από τις προτάσεις που καταθέτουν. Η ΑΔΑΕ, ως η πιο πρόσφατα συσταθείσα με επιταγή του Συντάγματος αρχή, είναι επόμενο να αντιμετωπίζει και τις περισσότερες δυσκολίες.

Η ΑΔΑΕ, παρά τις περιορισμένες δυνάμεις της, τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε υλικο-τεχνική υποδομή, έχει καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και έχει ήδη επιβάλλει σύγχρονες πολιτικές ασφάλειας στους παρόχους ηλεκτρονικών υπηρεσιών, οι οποίοι υπόκεινται στον έλεγχό της. Όμως, οι αρμοδιότητες και οι δυνατότητές της για μια πιο ουσιαστική παρέμβαση είναι περιορισμένες.

Παράλληλα η ΑΔΑΕ, στο μικρό σχετικά χρονικό διάστημα λειτουργίας της, από το έτος 2004 και μετά, έχει προχωρήσει σε πλήθος συγκεκριμένων προτάσεων για τη βελτίωση του τρόπου λειτουργίας της και την προσφορά καλύτερων υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο. Μέχρι σήμερα, οι προτάσεις αυτές δεν έχουν υλοποιηθεί.

Η ΑΔΑΕ ελπίζει ότι σε νέο νόμο, τον οποίο θα επεξεργαστεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης, θα υιοθετηθούν τουλάχιστον οι σημαντικότερες από τις προτάσεις της, ώστε αφενός να της δοθεί η δυνατότητα για μια πιο ουσιαστική παρέμβαση στη θωράκιση και διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και αφετέρου να δημιουργηθεί ένα αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο για την ασφαλεία όλων των ιδιαίτερης σημασίας ηλεκτρονικών δικτύων και υπολογιστικών συστημάτων της χώρας, το οποίο σήμερα απουσιάζει.

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος
Πρόεδρος ΑΔΑΕ

Σύνθεση ΑΔΑΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχαήλ Καρατζάς

Αναπληρωτής Αντιπρόεδρος

Δημήτριος Βαρουτάς

ΜΕΛΗ

Χρήστος Καψάλης

Αναπληρωτής: Νικόλαος Νίντος

Ιάκωβος Βενιέρης

Αναπληρωτής: Χρήστος Βασιλόπουλος

Σταύρος Σκοπετέας

Αναπληρωτής: Αικατερίνη Καραμάνου

Κωνσταντίνος Μαραβέλας

Αναπληρωτής: Κωνσταντίνος Βρετός

Σωκράτης Κάτσικας

Αναπληρωτής: Νικόλαος Καλουπτσίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10
---------------	----

Κεφάλαιο 1

ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΔΑΕ

1. Σύσταση της ΑΔΑΕ.....	17
2. Στελέχωση της ΑΔΑΕ.....	17
3. Υποχρεώσεις μελών.....	21
3.1. Καθήκοντα μελών.....	21
3.2. Κωλύματα και ασυμβίβαστο μελών.....	21
3.3. Πειθαρχική διαδικασία για μέλη της ΑΔΑΕ.....	21
4. Αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ.....	23
5. Τρόπος λειτουργίας της ΑΔΑΕ.....	27
6. Οργανωτική δομή της ΑΔΑΕ.....	28
7. Πληροφοριακή υποδομή της ΑΔΑΕ.....	29
7.1. Δικτυακός τόπος.....	29
7.2. Δικτυακή και πληροφοριακή υποδομή.....	29
7.3. Ασφάλεια υποδομών.....	31

Κεφάλαιο 2

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ ΕΤΟΥΣ 2008

Εισαγωγή.....	33
1. Έκτακτοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.....	34
1.1 Διενέργεια ελέγχων στην εταιρεία COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ.....	34
1.2. Διενέργεια ελέγχων στην εταιρεία VODAFONE - ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΕΤ.....	35
1.3. Διενέργεια ελέγχων στην εταιρεία WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ.....	35
2. Τακτικοί έλεγχοι τηλεπικοινωνιακών παρόχων.....	35
3. Καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ.....	36
3.1. Επιτόπιες έρευνες κατόπιν καταγγελιών.....	39
4. Πάροχοι και πολιτικές ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.....	40
4.1. Τομέας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.....	40
4.1.1 Ανταπόκριση νέων παρόχων στην υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.....	41

4.2. Τομέας ταχυδρομείων.....	42
4.3. Διασφάλιση του απορρήτου αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών.....	43
5. Έλεγχοι για τις κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις	45
6. Πράξη της ΑΔΑΕ για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης.....	47
7. Κοινοποίηση διατάξεων άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών.....	48
8. Ακροάσεις.....	48
8.1. Αποφάσεις για κλήσεις σε ακρόαση παρόχων.....	49
8.2. Συνεδριάσεις στην έδρα της Αρχής με θεματικό αντικείμενο την κλήση σε ακρόαση παρόχων.....	49
9. Αποφάσεις της ΑΔΑΕ έτους 2008.....	50
10. Διοικητικές κυρώσεις.....	52
11. Ευρωπαϊκές και διεθνείς δραστηριότητες της ΑΔΑΕ.....	53
11.1. Διοργάνωση διεθνούς συνάντησης της Τεχνικής επιτροπής TC LI του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI), 27-29 Μαΐου 2008, Χανιά, Κρήτη.....	53
11.2. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε διεθνείς συναντήσεις.....	54
11.3. Δημιουργία Τεχνικής Αναφοράς (Technical Report) στο πλαίσιο του ETSI.....	55
11.4. Συνάντηση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών ENISA.....	56
11.5. Συμμετοχή στην Ομάδα Independent Regulators Group.....	57
11.6. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε Φόρα.....	57
11.6.1. European Security and Research Innovation Forum.....	57
11.6.2. Global Forum.....	57
11.7. Διεθνή συνέδρια.....	57
12. Εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν από την ΑΔΑΕ το 2008.....	58
12.1. Ημερίδα ΑΔΑΕ στη Θεσσαλονίκη.....	59
12.2. Ημερίδα ΑΔΑΕ στην Κέρκυρα.....	59
12.3. Ημερίδα ΑΔΑΕ στην Πάτρα.....	59
12.4. Ημερίδα ΑΔΑΕ στο Ηράκλειο Κρήτης.....	60
13. Πρωτοβουλίες για την ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.....	60
14. Εκπαίδευση προσωπικού.....	61
14.1. Οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΔΑΕ στη χρήση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.....	61
14.2. Εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΔΑΕ στο ISO 27001:2005.....	61
14.3. Συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα.....	61
15. Συγκρότηση ομάδων εργασιών.....	61

15.1. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την έκδοση Κανονισμού και Τεχνικής Οδηγίας για τη λειτουργία και τον έλεγχο του συστήματος νομίμων συνακροάσεων (LI).....	61
15.2. Ομάδα Εργασίας για την αναθεώρηση των Κανονισμών της ΑΔΑΕ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών (αποφάσεις υπ' αριθμ. 632Α, 633Α, 634Α).....	62
15.3. Ομάδα Εργασίας για την αναθεώρηση των Κανονισμών της ΑΔΑΕ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών (αποφάσεις υπ' αριθμ. 632Α, 633Α, 634Α).....	62
15.4. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την ανάλυση διεθνών πρακτικών για τη χρήση ενισχυμένων υποδομών ασφάλειας και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών σε κρίσιμες υποδομές.....	63
15.5. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την συλλογή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων, μέσω εργαλείων ανάλυσης συμπεριφοράς, και τον προγραμματισμό πληρότητας πληροφοριακών συστημάτων με σκοπό την αξιολόγηση και τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους.....	63
15.6. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την εξέλιξη τεχνικών εφαρμογής εξειδικευμένου λογισμικού εύρεσης και ανάλυσης ψηφιακών αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν στη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.....	63
15.7. Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη μελέτη των μηχανισμών διασύνδεσης των λειτουργικών δομών των υποσυστημάτων της διαδικτυακής πύλης εξυπηρέτησης πολιτών και τηλεπικοινωνιακών παρόχων με το εσωτερικό δίκτυο και τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΔΑΕ.....	64
15.8. Ομάδα Εργασίας για τη μελέτη και ανάλυση των διαδικασιών καθώς και των τεχνικών και οργανωτικών εγγυήσεων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και τη διασφάλιση του, στο πλαίσιο του ΠΔ47/2005.....	64
15.9. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την προετοιμασία δράσεων για την ενίσχυση της ΑΔΑΕ ενόψει του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ-Δ'ΚΠΣ).....	64
15.10. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την τροποποίηση του Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης της ΑΔΑΕ.....	65
15.11. Ομάδα Εργασίας για την αναθεώρηση του ΠΔ 40/2005.....	66
16. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εξυπηρέτησης Πολιτών και Παρόχων.....	66
17. Οδηγία 2006/24/ΕC του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.....	69
18. Σύνταξη σχεδίου προϋπολογισμού 2009.....	73

Κεφάλαιο 3

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Εισαγωγή.....	75
1. Νομοθετικές Προτάσεις της ΑΔΑΕ.....	76
2. Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.....	82
2.1. Αρχές της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.....	83
2.2. Βασικοί στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.....	85
2.3. Διαδικασία υλοποίησης των μέτρων για την επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.....	87
2.4. Προοπτικές από την Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.....	89

Κεφάλαιο 4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2009

Προγραμματισμός Δράσης Έτους 2009.....	91
--	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Πράξη της ΑΔΑΕ για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφορι- ών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς.....	94
2. Ενημερωτικό έντυπο «Προστασία του Απορρήτου των Επικοινωνιών».....	106
3. Πίνακας Συνοτομογραφιών.....	114

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ

Κεφάλαιο 1

Διάγραμμα 1	Μορφωτικό Επίπεδο Προσωπικού ΑΔΑΕ.....	20
Διάγραμμα 2	Μορφωτικό Επίπεδο Επιστημονικού Προσωπικού ΑΔΑΕ.....	20
Σχήμα 1	Βασικές Αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ.....	26
Σχήμα 2	Οργανόγραμμα της ΑΔΑΕ.....	28

Κεφάλαιο 2

Διάγραμμα 1	Καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2005-2008.....	36
Διάγραμμα 2	Κατηγοριοποίηση Καταγγελιών, 2008.....	37
Διάγραμμα 3	Κατηγοριοποίηση Αιτημάτων για Παροχή Πληροφοριών, 2008.....	38
Διάγραμμα 4	Κατηγοριοποίηση Συνδέσεων στις Καταγγελίες Τηλεπικοινωνιών, 2008.....	39
Διάγραμμα 5	Επιτόπιες Έρευνες κατόπιν Καταγγελιών, 2008.....	39
Διάγραμμα 6	Πολιτικές Ασφάλειας Παρόχων για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών που εξετάστηκαν το 2008.....	41
Διάγραμμα 7	Ανταπόκριση Νέων Παρόχων στην Υποχρέωση Υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας.....	42
Διάγραμμα 8	Ανταπόκριση Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην Υποχρέωση Κατάθεσης Ετήσιας Έκθεσης στην ΑΔΑΕ, 2008.....	44
Διάγραμμα 9	Αξιολόγηση Ετήσιων Εκθέσεων Πιστωτικών Ιδρυμάτων, 2007-2008.....	45
Διάγραμμα 10	Αποφάσεις της ΑΔΑΕ για Κλήση σε Ακρόαση Παρόχων, 2008.....	49
Διάγραμμα 11	Κατηγοριοποίηση Ακροάσεων, 2008.....	50
Διάγραμμα 12	Αποφάσεις της ΑΔΑΕ, 2006-2008.....	50
Διάγραμμα 13	Κατηγοριοποίηση Αποφάσεων της ΑΔΑΕ, 2008.....	51
Διάγραμμα 14	Επιβληθέντα Πρόστιμα, 2006-2008.....	52

Κεφάλαιο 3

Πίνακας 1	Προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ.....	80
-----------	------------------------------	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Stockphoto

Τα ζητήματα του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας, βάσει του άρθρου 19 της Συνταγματικής αναθεώρησης του 2001, ανατίθενται σε Ανεξάρτητη Αρχή. Η διάταξη ορίζει τα εξής: «1. Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. 2. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες ανεξάρτητης αρχής που διασφαλίζει το απόρρητο της παραγράφου 1».

Σύμφωνα με το άρθρο 1, παρ. 1 του Ν.3115/2003, η Αρχή αυτή ορίζεται ως η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Συγκεκριμένα στο άρθρο αυτό αναφέρεται: «Συνιστάται, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του Συντάγματος, Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ), με σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.»

Η προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας περιλαμβάνεται σε όλα σχεδόν τα διεθνή κείμενα περί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το απόρρητο της επικοινωνίας κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στο άρθρο 17 του Διεθνούς Συμφώνου περί Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων (1966), στο άρθρο 12 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΟΗΕ), στο άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και στα Συντάγματα των περισσότερων κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το ευρύτερο πλαίσιο προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών αποτελείται από τις διατάξεις που διέπουν τη διασφάλιση του απορρήτου, τις προϋποθέσεις άρσης του απορρήτου και τις υποχρεώσεις διατήρησης εξωτερικών στοιχείων της επικοινωνίας.

Η αποστολή της ΑΔΑΕ εξειδικεύεται, μέσω συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, τις οποίες θεσπίζει ο Νόμος 3115/2003, στο άρθρο 6. Σε εφαρμογή αυτών των αρμοδιοτήτων, η ΑΔΑΕ έχει δημοσιεύσει Κανονισμούς, οι οποίοι θέτουν τους κανόνες διασφάλισης του απορρήτου, που οφείλουν να τηρούν οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Κάθε πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλει να διαμορφώσει πολιτική ασφάλειας, που να είναι συμβατή με τις διατάξεις των Κανονισμών της ΑΔΑΕ. Αυτή την πολιτική ασφάλειας ο πάροχος οφείλει να εφαρμόσει, μετά την έγκρισή της από την Αρχή. Η πολιτική ασφάλειας αποτελείται από επιμέρους πολιτικές ασφάλειας δικτύου, επεξεργασίας δεδομένων, άρσης απορρήτου, πρόσβασης αποδεκτής χρήσης, προσωπικού και συνεργατών κ.λπ. Για τη διαπίστωση παραβάσεων η ΑΔΑΕ δικαιούται, να ζητά την παροχή στοιχείων και να πραγματοποιεί έρευνες στα γραφεία και τις εγκαταστάσεις των παρόχων υπηρεσιών επικοινωνιών. Γενικά οι Κανονισμοί θέτουν ένα αυστηρό πλαίσιο, το οποίο παρέχει εγγυήσεις διασφάλισης του απορρήτου.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αρχής συγκαταλέγεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου που διέπεται από το Ν.2225/1994 «Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, καθώς και από το Π.Δ. 47/2005 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση

του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του». Με βάση τις διατάξεις των ανωτέρω, άρση του απορρήτου επιτρέπεται και επιβάλλεται κατόπιν «διάταξης» ή «βουλεύματος» που εκδίδεται από την αρμόδια δικαστική αρχή. Τα στοιχεία που μπορούν να ζητηθούν αφορούν τόσο στα «εξωτερικά στοιχεία» της επικοινωνίας (ταυτότητα καλούντος, καλούμενου, χρόνος, διάρκεια κλήσης, γεωγραφικός εντοπισμός κ.λπ.), όσο και στο περιεχόμενό της.

Η ΑΔΑΕ συμμετέχει επίσης στην Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τη μεταφορά της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στο ελληνικό νομικό πλαίσιο.

Το ελληνικό Σύνταγμα υιοθέτησε διατάξεις θεσπίζοντας νέα δικαιώματα με σκοπό την προστασία του πολίτη από τους σοβαρούς κινδύνους που τον απειλούν. Ωστόσο πρέπει να τονίσουμε ότι, καθώς εξελίσσεται η κοινωνία της πληροφορίας, τόσο περισσότερο αυξάνεται ο κίνδυνος προσβολής των ατομικών δικαιωμάτων. Για το λόγο αυτό πρέπει και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο προστασίας του πολίτη από τους κινδύνους που προέρχονται από τις εξελίξεις της τεχνολογίας να εμπλουτίζεται και να ενδυναμώνεται με νέες ρυθμίσεις που θα έχουν ως απώτερο σκοπό την ακώλυτη και αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών.

Με την Έκθεση Πεπραγμένων που υποβάλλει η ΑΔΑΕ στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, στους αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, διατυπώνει παρατηρήσεις, επισημαίνει παραλείψεις και προτείνει ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών.

Η παρούσα Έκθεση του έτους 2008 αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια, στα οποία αναλύεται το έργο της ΑΔΑΕ. Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται το θεσμικό και λειτουργικό πλαίσιο της ΑΔΑΕ, στο δεύτερο κεφάλαιο οι επιμέρους δραστηριότητες της ΑΔΑΕ για το έτος 2008 και στο τρίτο κεφάλαιο οι προτάσεις ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου ασφάλειας της ΑΔΑΕ και οι νομοθετικές ρυθμίσεις. Τέλος, το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τον προγραμματισμό δράσης της Αρχής για το έτος 2009.

1.1.Εξελίξεις στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η περίοδος που διανύουμε είναι μία περίοδος σημαντικών αλλαγών στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι συνεχείς και ανατρεπτικές, καθώς η τάση της αγοράς δίνει την απαραίτητη ώθηση για ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και συνεχή βελτίωση των διαθέσιμων υπηρεσιών.

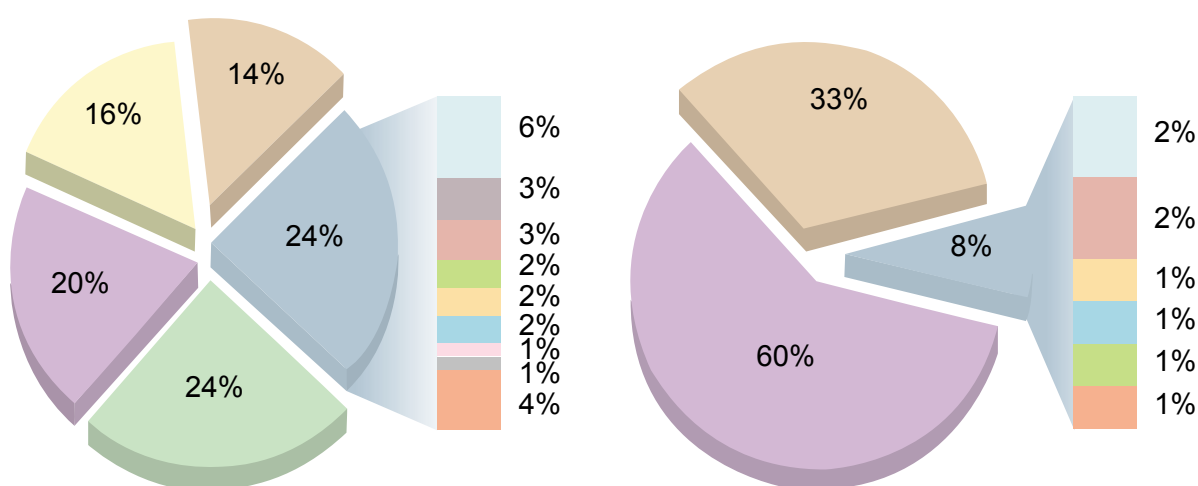
Στους σημαντικότερους παράγοντες που προωθούν τις αλλαγές αυτές συγκαταλέγονται: η επανάσταση στο χώρο των δικτύων, η εκρηκτική αύξηση της χρήσης του διαδικτύου, τα αυξανόμενα επίπεδα διεύθυνσης στην αγορά προϊόντων με δυνατότητες μετάδοσης δεδομένων, καθώς και η ένωση των δικτύων τηλεφωνίας και δεδομένων.

Τα τερματικά έχουν καταστεί ενεργό στοιχείο της αρχιτεκτονικής του δικτύου και μπορούν να συνδεθούν με διάφορα δίκτυα. Καθώς, όμως, αυτά καθίστανται συνθετότερα και απευθύνονται σε

πολλαπλάσιους χρήστες, δεν υπάρχει συχνά επαρκής συνειδητοποίηση από τους χρήστες της δυναμικής της τεχνολογίας ή των κινδύνων που αυτή συνεπάγεται για την ασφάλεια. Κατά συνέπεια είναι δύσκολη η επισήμανση των ευάλωτων σημείων και της έκτασης του κινδύνου. Τα δίκτυα και τα συστήματα πληροφοριών φέρουν πλέον περισσότερα ευαίσθητα δεδομένα και πολύτιμες πληροφορίες, που αυξάνουν τα κίνητρα επιθέσεων. Οι επιθέσεις αυτές μπορεί να είναι μικρού βεληνεκούς, αλλά και μεγαλύτερης κλίμακας· να φθάνουν έως και σε παρεμβολές σε ιδιαίτερα ευαίσθητες επικοινωνίες ή να προκαλούν μείζονα προβλήματα μέσω επιθέσεων τύπου «άρνηση παροχής υπηρεσίας» ή «παραβίαση του απορρήτου».

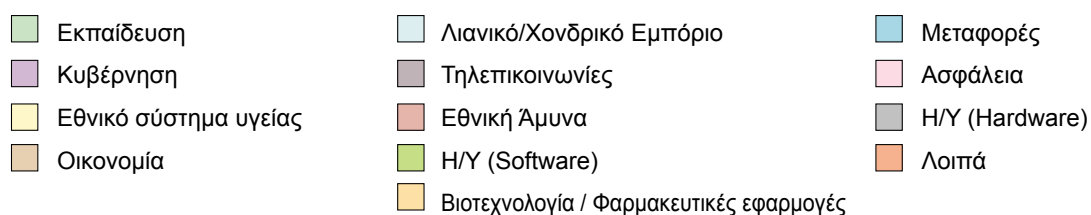
Οι επιθέσεις κατά της ασφάλειας δικτύων/συστημάτων πληροφορικής εκμεταλλεύονται τη μεγαλύτερη ή μικρότερη ευπάθεια των συστημάτων, ενώ επικεντρώνονται διεθνώς σε διάφορους τομείς όπως η εκπαίδευση, η κυβέρνηση, το εθνικό σύστημα υγείας, η οικονομία, το εμπόριο, οι τηλεπικοινωνίες και η εθνική άμυνα (Διάγραμμα 1). Τα ανωτέρω έχουν ως αποτέλεσμα την κατ'έτος αύξηση του προϋπολογισμού που δαπανάται για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (Διάγραμμα 2).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

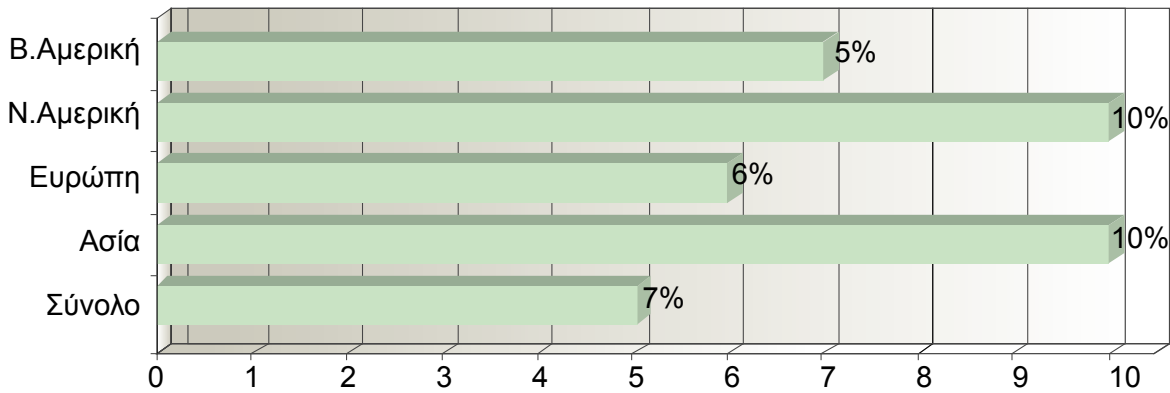
Διαρροές δεδομένων

Διαρροές που οδηγούν σε αποκάλυψη προσωπικών στοιχείων εμπλεκόμενων προσώπων

Πηγή: Symantec Global Internet Security Threat Report, Volume XIII, Απρίλιος 2008

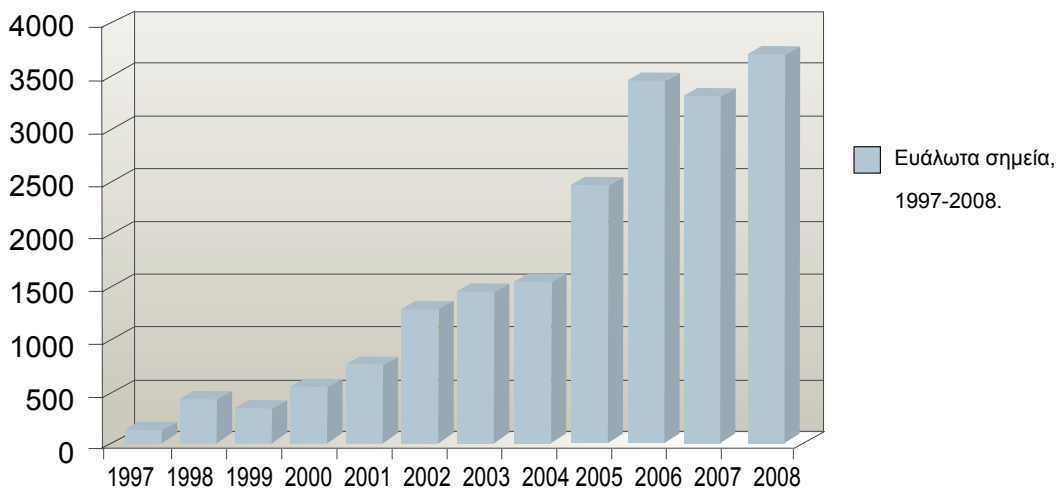
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΠΟΣΟΣΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Πηγή: Cisco 2008, Annual Security Report.

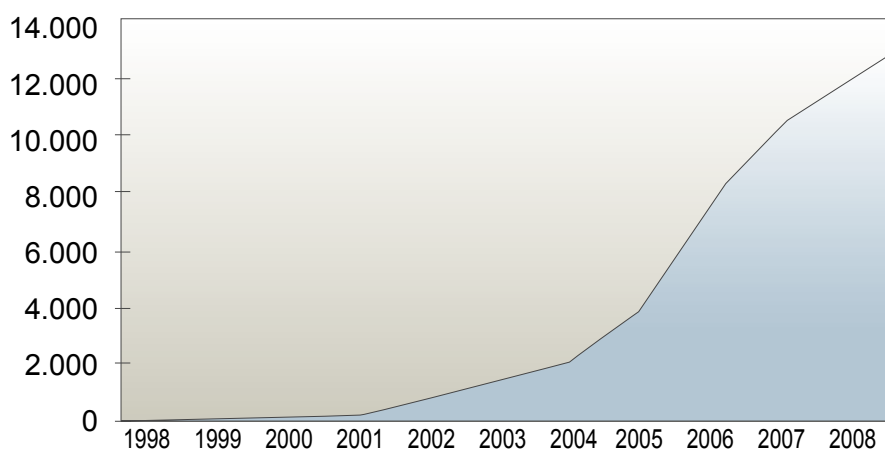
Η ασφάλεια θεωρείται από τη φύση της ως δυναμική, όχι στατική, παράμετρος, καθώς η τεχνολογία, ο ανταγωνισμός, η πολυπλοκότητα των πληροφοριακών συστημάτων και η ολοένα βελτιούμενη επιτηδειότητα των 'επιτιθέμενων' απαιτούν τη λήψη νέων και συνεχώς αποτελεσματικότερων μέτρων ασφάλειας. Οι επιθέσεις μπορούν να εκδηλωθούν με διάφορους τρόπους, έχοντας ως κύριο στόχο να υπονομεύσουν τόσο την ακεραιότητα όσο και την εμπιστευτικότητα. Οι καταδολιεύσεις κατά της ασφάλειας δικτύων/συστημάτων πληροφορικής συνίστανται σε υποκλοπή ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε υπολογιστές και δίκτυα υπολογιστών, διατάραξη δικτύων, εκτέλεση κακόβουλου λογισμικού, που τροποποιεί ή καταστρέφει δεδομένα, ιδιοποίηση κρυπτογραφικών δεδομένων, παραπλάνηση ή ψευδής δήλωση. Σύμφωνα με τελευταίες έρευνες τα ευάλωτα σημεία των πληροφοριακών συστημάτων έχουν αυξηθεί κατά τη διάρκεια των ετών 1997-2008 (Βλ. Διαγράμματα 3 και 4).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3 : ΕΥΑΛΩΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Πηγή: IBM Internet Security Systems X-Force Mid Year Trend Statistics,2008

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΕΥΑΛΩΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (ΑΝΑ ΕΤΟΣ)

Πηγή: IBM Internet Security Systems X-Force Mid Year Trend Statistics, 2008

Η ασφάλεια αποτελεί άμεση προτεραιότητα και δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις, οι ιδιώτες και οι δημόσιες διοικήσεις, επιθυμούν να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που παρέχουν τα δίκτυα επικοινωνιών, η ασφάλεια των δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων καθίσταται προαπαιτούμενο για την πρόοδο και βασικός παράγοντας της οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΔΑΕ

1

Σύσταση της ΑΔΑΕ

Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών συστάθηκε με το Ν. 3115/2003 (ΦΕΚ 47/Α/27.02.2003), κατ' επιταγή της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Συντάγματος, με απόφαση της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, το Μάρτιο του 2001.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ιδρυτικού της Νόμου, σκοπός της Αρχής είναι η προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.

Η ΑΔΑΕ είναι ανεξάρτητη αρχή, η οποία έχει διοικητική αυτοτέλεια, αλλά υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο κατά τον τρόπο και τη διαδικασία που ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής. Έδρα της είναι η Αθήνα (Ιερού Λόχου 3, Μαρούσι Αττικής), μπορεί όμως με απόφασή της να εγκαθιστά και να θέτει σε λειτουργία γραφεία και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Οι αποφάσεις της κοινοποιούνται με μέριμνά της στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ στο τέλος κάθε έτους υποβάλλεται Έκθεση των Πεπραγμένων της στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, στους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2

Στελέχωση της ΑΔΑΕ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3115/2003, η Ολομέλεια της ΑΔΑΕ συγκροτείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον αναπληρωτή Αντιπρόεδρο, άλλα πέντε (5) μέλη, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Η Ολομέλεια της Αρχής επιλέγεται από τη Βουλή, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 101Α του Συντάγματος, τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής, και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Με την υπ' αριθμ. 125807/30.7.2003 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 1072/Β/1.8.2003) διορίστηκαν τα εξής μέλη της ΑΔΑΕ (μετά την υπ' αριθμ. 62339 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 256/ΥΟΔΔ/12.06.2008)).

Η σύνθεση της ΑΔΑΕ είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος, *Διπλ. Μηχανολόγος - Ηλεκτρολόγος ΕΜΠ, τέως Πρόεδρος ΕΕΤΤ*

Αντιπρόεδρος

Μιχαήλ Καρατζάς, *Αεροπαγίτης ε.τ.*

Αναπληρωτής Αντιπρόεδρος

Δημήτριος Βαρουτάς, *Λέκτορας Τμήματος Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

Τακτικά Μέλη

Χρήστος Καψάλης, *Καθηγητής ΕΜΠ*

Ιάκωβος Βενιέρης, *Καθηγητής ΕΜΠ*

Σταύρος Σκοπετέας, *Δικηγόρος*

Κωνσταντίνος Μαραβέλας, *τέως Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής ΟΤΕ*

Σωκράτης Κάτσικας, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς, τέως Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου*

Αναπληρωτές Τακτικών Μελών

Νικόλαος Νίντος, *τέως Διευθυντής ΟΤΕ*

Νικόλαος Καλουπτσίδης, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών*

Αικατερίνη Καραμάνου, *Δικηγόρος*

Κωνσταντίνος Βρετός, *τέως Διευθυντής ΟΤΕ*

Χρήστος Βασιλόπουλος, *Δικηγόρος*

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.3115/2003, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του Ν. 3472/2006 «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ 135Α') συστάθηκαν συνολικά σαράντα (40) θέσεις προσωπικού, από τις οποίες δεκαεννέα (19) τακτικού προσωπικού, δεκαοκτώ (18) ειδικού επιστημονικού προσωπικού, δύο (2) δικηγόρων παρ' εφέταις με έμμισθη εντολή και μία (1) θέση νομικού συμβούλου.

- α.** Οι δεκαεννέα (19) θέσεις τακτικού προσωπικού κατανέμονται κατά κατηγορίες και κλάδους ως εξής:
- Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ): Κλάδος ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, θέσεις τρεις (3)
 - Τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ): Κλάδος ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, θέσεις τρεις (3), Κλάδος ΤΕ Μηχανικών, θέσεις πέντε (5)
 - Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΔΕ): Κλάδος ΔΕ, θέσεις επτά (7)
 - Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΥΕ): Κλάδος ΥΕ Βοηθητικού Προσωπικού, θέση μία (1).

β. Οι δεκαοκτώ (18) θέσεις του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού κατανέμονται ως εξής:

- Δεκατέσσερις (14) θέσεις διπλωματούχων ηλεκτρολόγων μηχανικών και μηχανικών Η/Υ ή ηλεκτρονικών μηχανικών ή τηλεπικοινωνιακών μηχανικών ή μηχανικών πληροφορικής ή πληροφορικής ή φυσικών
- Δύο (2) θέσεις πτυχιούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή αναγνωρισμένων ισότιμων σχολών αλλοδαπής, διεθνών ή ευρωπαϊκών σπουδών ή πολιτικών ή οικονομικών σπουδών ή οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων
- Δύο (2) θέσεις πτυχιούχων νομικής, οι οποίες συνεπάγονται την αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος.

γ. Οι θέσεις των δικηγόρων με έμμισθη εντολή είναι δύο (2).

δ. Ο Νομικός Σύμβουλος πρέπει να είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω και κάτοχος τουλάχιστον μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών σε συναφές με τους σκοπούς της ΑΔΑΕ αντικείμενο.

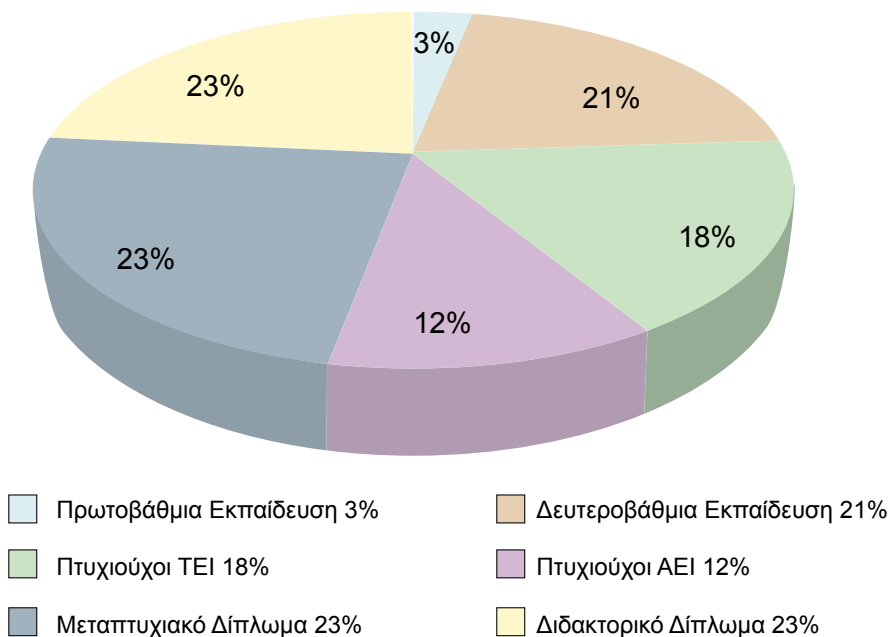
Την 31η Δεκεμβρίου 2008 το ανθρώπινο δυναμικό της ΑΔΑΕ αριθμούσε τριάντα τέσσερις (34) εργαζόμενους έναντι τριάντα τρεις (33) στο τέλος του 2007. Ειδικότερα, το προσωπικό που υπηρετούσε στην ΑΔΑΕ στο τέλος του 2008 κατανέμεται ως εξής:

- 18 άτομα τακτικό προσωπικό (2 ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, 5 ΤΕ Μηχανικών, 3 ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, 6 ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού, 1 ΔΕ οδηγών αυτοκινήτων, 1 ΥΕ βοηθητικό προσωπικό),
- 11 άτομα ειδικό επιστημονικό προσωπικό (6 διπλωματούχοι ηλεκτρολόγοι μηχανικοί, μηχανικοί Η/Υ ή πληροφορικής, 2 πτυχιούχοι φυσικοί, 1 πτυχιούχος πολιτικών επιστημών και διεθνών σχέσεων και 2 πτυχιούχοι νομικής),
- 3 ειδικοί επιστήμονες ως Προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Τμημάτων της Αρχής με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου,
- 1 δικηγόρος με έμμισθη εντολή και
- 1 νομικός σύμβουλος.

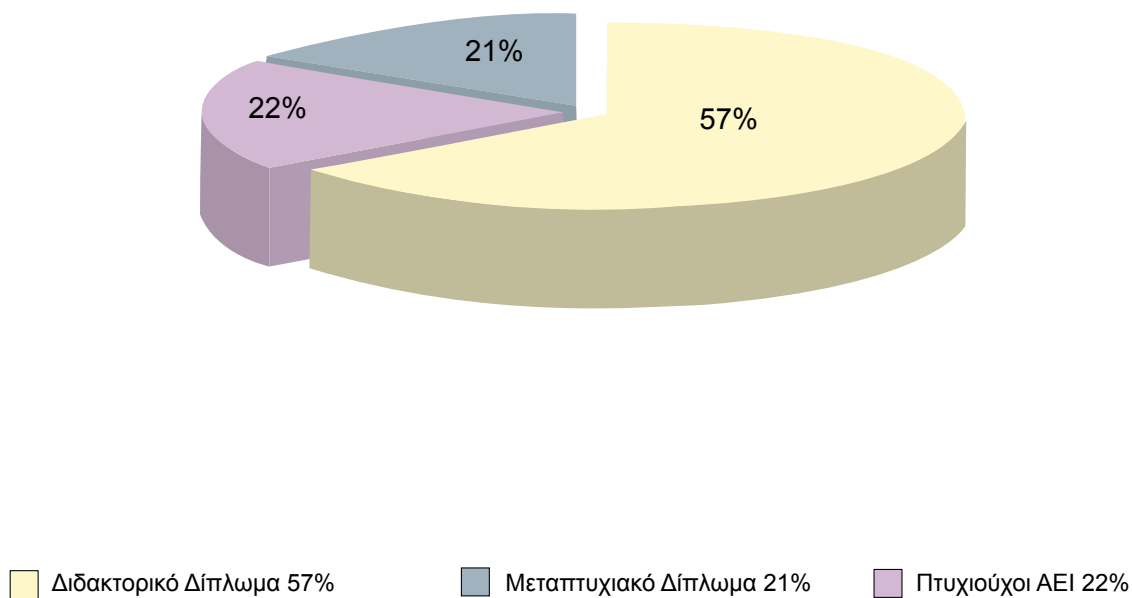
Επίσης, προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του 2009 η κάλυψη τριών (3) θέσεων ειδικών επιστημόνων, μίας (1) θέσης δικηγόρου με έμμισθη εντολή και μίας (1) θέσης τακτικού προσωπικού κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού.

Το μορφωτικό επίπεδο του προσωπικού που υπηρετούσε στην ΑΔΑΕ στο τέλος του έτους 2008, απεικονίζεται στα διαγράμματα 1 και 2.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΔΑΕ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΔΑΕ

Υποχρεώσεις μελών

3.1. Καθήκοντα μελών

Τα μέλη της ΑΔΑΕ, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται από το νόμο και υπόκεινται στο καθήκον της εχεμύθειας, το οποίο υφίσταται και μετά την με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους. Επίσης, υποβάλλουν κατ' έτος στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη από το Ν. 2429/1996 (ΦΕΚ 155 Α'), όπως εκάστοτε ισχύει, δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

3.2. Κωλύματα και ασυμβίβαστο μελών

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3115/03, τα μέλη της ΑΔΑΕ υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

1. Ως μέλος της Αρχής δε δύναται να διοριστεί όποιος:

- α) έχει καταδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα,
- β) είναι εταίρος, μέτοχος, μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής, υπάλληλος, σύμβουλος, μελετητής ατομικής ή άλλης επιχείρησης, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής ή της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Εκπίπτει από την ιδιότητα του μέλους της Αρχής όποιος μετά το διορισμό του:

- α) καταδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου σύμφωνα, με τις διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα,
- β) καταστεί εταίρος, μέτοχος, μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής, υπάλληλος, σύμβουλος, μελετητής ατομικής ή άλλης επιχείρησης, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής ή της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε περίπτωση που μέλος κατέχει εταιρικά μερίδια ή μετοχές των ανωτέρω επιχειρήσεων, τις οποίες απέκτησε κατά τη διάρκεια της θητείας του από κληρονομική διαδοχή, υποχρεούται να απέχει από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και ψήφου στα όργανα διοίκησης, διαχείρισης και ελέγχου των εν λόγω επιχειρήσεων, μέχρι το χρόνο λήξης της θητείας του,
- γ) προβαίνει σε πράξεις, αναλαμβάνει εργασία ή έργο ή αποκτά άλλη ιδιότητα που, κατά την κρίση της ΑΔΑΕ, δε συμβιβάζεται με τα καθήκοντά του ως μέλους της Αρχής.

3. Τα μέλη της Αρχής τελούν, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος ή επαγγέλματος και δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνουν άλλα καθήκοντα, αμειβόμενα ή μη, στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Στα μέλη της ΑΔΑΕ, εκτός του Προέδρου που είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, επιτρέπεται η άσκηση διδακτικών καθηκόντων ως μέλη του διδακτικού προσωπικού πανεπιστημίων υπό καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης.

4. Η έκπτωση από το καθεστώς μέλους της ΑΔΑΕ συνεπεία τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης, σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 2 του προαναφερθέντος άρθρου, καθώς και η αποδοχή παραίτησης, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Η ΑΔΑΕ προβαίνει στη διαπίστωση των υπολοίπων κωλυμάτων και ασυμβιβάστων του παρόντος άρθρου χωρίς συμμετοχή του μέλους της, για το οποίο ενδέχεται να συντρέχει το ασυμβίβαστο. Η τελική απόφαση λαμβάνεται μετά από ακρόαση του εν λόγω μέλους. Την όλη διαδικασία κινεί ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ ή ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

3.3. Πειθαρχική διαδικασία για μέλη της ΑΔΑΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3115/03, προβλέπεται η ακόλουθη πειθαρχική διαδικασία για μέλη της ΑΔΑΕ:

1. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους, όπως αυτές απορρέουν από τον ισχύοντα Νόμο, τα μέλη της ΑΔΑΕ υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης για τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της ΑΔΑΕ και ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ για τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση κάποιου μέλους.

2. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται¹ από έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ως πρόεδρο, έναν Αρεοπαγίτη και τρεις Καθηγητές ΑΕΙ με γνωστικό αντικείμενο το Δίκαιο. Χρέη Γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος της Αρχής. Ο Πρόεδρος, τα Μέλη και ο Γραμματέας του Συμβουλίου ορίζονται με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους. Για τα Μέλη του Συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί απαιτείται απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης² με τριετή θητεία. Η αμοιβή του Προέδρου, των Μελών και του Γραμματέα καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

¹ ΦΕΚ470/Β/4.04.2007, απόφαση υπ' αριθμ. 33864/22.03.2007

² Απόφαση Υπουργού Δικαιοσύνης υπ' αριθμ. 38511/10.04.2007

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο της ΑΔΑΕ που ασχολείται με κάθε παράβαση των υποχρεώσεων των μελών, όπως αυτές απορρέουν από το Ν.3115/2003, αποτελείται από τα εξής μέλη:

- Παναγιώτης Ζ. Φλώρος, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως Πρόεδρος, με αναπληρωτή του τον Σωτήριο Ρίζο, Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας.
- Κωνσταντίνος Κούκλης, Αεροπαγίτης με αναπληρωτή τον Ιωάννη-Σπυρίδωνα Τέντε, Αεροπαγίτη.
- Λεωνίδας Κοτσαλής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, με αναπληρωτή τον Νικόλαο Λίβο, Επίκουρο Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Άγγελος Γιόκαρης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, με αναπληρωτή τον Αλέξανδρο-Λίνο Σισιλιάνο, Αναπληρωτή Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Ιουλία Ηλιοπούλου-Στράγγα, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών με αναπληρωτή τον Παναγιώτη Λαζαράτο, Αναπληρωτή Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, ως μέλη.
- Χρέη γραμματέα και αναπληρωτή γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου εκτελούν υπάλληλοι της ΑΔΑΕ.

3. Κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την πειθαρχική ευθύνη των μελών της ΑΔΑΕ και την πειθαρχική διαδικασία ρυθμίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της ΑΔΑΕ.

4

Αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ

Στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ, όπως ορίζει το άρθρο 6 παρ.1 του Ν.3115/2003, συγκαταλέγεται η διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε εγκαταστάσεις δημόσιων υπηρεσιών ή και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες μετά από καταγγελίες ατόμων περί άρσης του απορρήτου και παραβίασης των δικαιωμάτων τους.

Στις αρμοδιότητες της Αρχής εντάσσεται, επίσης, ο έλεγχος σε νομικά και φυσικά πρόσωπα βάσει των συνταγματικά προβλεπόμενων διατάξεων, όπως αυτές εξειδικεύονται από τους κανονισμούς της. Τούτο προκύπτει, άλλωστε, από το γεγονός ότι το δικαίωμα που προστατεύεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος αποτελεί απόλυτο δικαίωμα, το οποίο κατοχυρώνεται έναντι πάντων (δημόσιων φορέων και ιδιωτών).

Ειδικότερα, για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, η ΑΔΑΕ:

- α) Διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία, τράπεζες δεδομένων και έγγραφα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), άλλων δημοσίων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την

επικοινωνία. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος (ή μέλη) της ΑΔΑΕ. Για τη γραμματειακή υποστήριξη της διαδικασίας ελέγχου συμμετέχει και υπάλληλός της, εντεταλμένος προς τούτο από τον Πρόεδρό της. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ.

- β)** Λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την αποστολή της από τις υπό το στοιχείο α' αναφερθείσες υπηρεσίες, οργανισμούς και επιχειρήσεις, καθώς και από τους εποπτεύοντες Υπουργούς.
- γ)** Καλεί σε ακρόαση τις διοικήσεις υπηρεσιών, οργανισμών, νομικών προσώπων και επιχειρήσεων που αναφέρονται στο ως άνω στοιχείο α', τους νόμιμους εκπροσώπους τους, υπαλλήλους και κάθε άλλο πρόσωπο, το οποίο κρίνει ότι μπορεί να συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής της.
- δ)** Προχωρεί σε κατάσχεση μέσων παραβίασης του απορρήτου που υποπίπτουν στην αντίληψή της κατά την ενάσκηση του έργου της και ορίζεται μεσεγγυούχος τους, μέχρι να αποφανθούν τα αρμόδια δικαστήρια. Προβαίνει στην καταστροφή πληροφοριών ή στοιχείων ή δεδομένων, τα οποία αποκτήθηκαν με παράνομη παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών.
- ε)** Εξετάζει καταγγελίες σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων, τα οποία θίγονται από τη διαδικασία άρσης του απορρήτου.
- στ)** Στις περιπτώσεις των άρθρων 3, 4 και 5 του Ν. 2225/1994, η ΑΔΑΕ υπεισέρχεται μόνο στον έλεγχο της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, χωρίς να εξετάζει την κρίση των αρμόδιων δικαστικών αρχών.
- ζ)** Τηρεί αρχείο απόρρητης αλληλογραφίας, σύμφωνα με το στοιχείο β' της παρ. 2 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου.
- η)** Συνεργάζεται, για θέματα της αρμοδιότητάς της, με άλλες αρχές της χώρας, με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.
- θ)** Συντάσσει κάθε χρόνο την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ισχύοντος Νόμου Έκθεση Πεπραγμένων, στην οποία περιγράφει το έργο της, διατυπώνει παρατηρήσεις, επισημαίνει παραλείψεις και προτείνει τις ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών.
- ι)** Γνωμοδοτεί και απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις για τη λήψη μέτρων διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και για τη διαδικασία άρσης του.
- ια)** Εκδίδει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της, ο οποίος πρέπει να είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- ιβ)** Καταρτίζει τον Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης, ο οποίος υποβάλλεται αρμοδίως και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.
- ιγ)** Εκδίδει κανονιστικές πράξεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με τις οποίες ρυθμίζεται κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια σε σχέση με τις ανωτέρω αρμοδιότητές της και την εν γένει διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η ΑΔΑΕ έχει δημοσιεύσει τους εξής Κανονισμούς που διασφαλίζουν την τήρηση του απορρήτου των πληροφοριών:

- i. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά την παροχή κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (Απόφαση 629α, ΦΕΚ 87/Β/26.1.2005),
- ii. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά την παροχή σταθερών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (Απόφαση 630α, ΦΕΚ 87/Β/26.1.2005),
- iii. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέσω ασύρματων δικτύων (Απόφαση 631α, ΦΕΚ 87/Β/26.1.2005),
- iv. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου στις διαδικτυακές επικοινωνίες, τις συναφείς υπηρεσίες και εφαρμογές (Απόφαση 632α, ΦΕΚ 88/Β/26.1.2005),
- v. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου διαδικτυακών υποδομών (Απόφαση 633α, ΦΕΚ 88/Β/26.1.2005),
- vi. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου εφαρμογών και χρήστη διαδικτύου (Απόφαση 634α, ΦΕΚ 88/Β/26.1.2005),
- vii. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών (Απόφαση 1001/Φ.21, ΦΕΚ 384/Β/24.3.2005),
- viii. Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά τη χρήση αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών (Απόφαση 969/Φ.12, ΦΕΚ 298/Β/8.3.2005).

Προς διαπίστωση των παραβάσεων της νομοθεσίας περί προστασίας του απορρήτου, τα μέλη και το προσωπικό της ΑΔΑΕ, πλην του βοηθητικού προσωπικού, διαθέτουν τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο Ν. 703/1977, όπως αυτός ισχύει. Επίσης, έχουν δικαίωμα να ελέγχουν τα προβλεπόμενα από το ΠΔ 186/1992 (ΚΒΣ) βιβλία και στοιχεία επιχειρήσεων και οργανισμών, αποκλειόμενης της κατάσχεσης ή της παραλαβής τους, καθώς και πάσης φύσεως αρχεία, βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των υπό έλεγχο προσώπων, να διενεργούν έρευνα σε γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους και, τέλος, να λαμβάνουν ένορκες και ανωμοτί, κατά την κρίση τους, καταθέσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι σχετικές διατάξεις, απαγορεύσεις, ποινές και κυρώσεις του Ν. 703/1977, όπως αυτός ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση αρνήσεως παροχής στοιχείων, παρεμπόδισης ή δυσχέρειας του έργου της ΑΔΑΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων από τον παρόντα νόμο κυρώσεων.

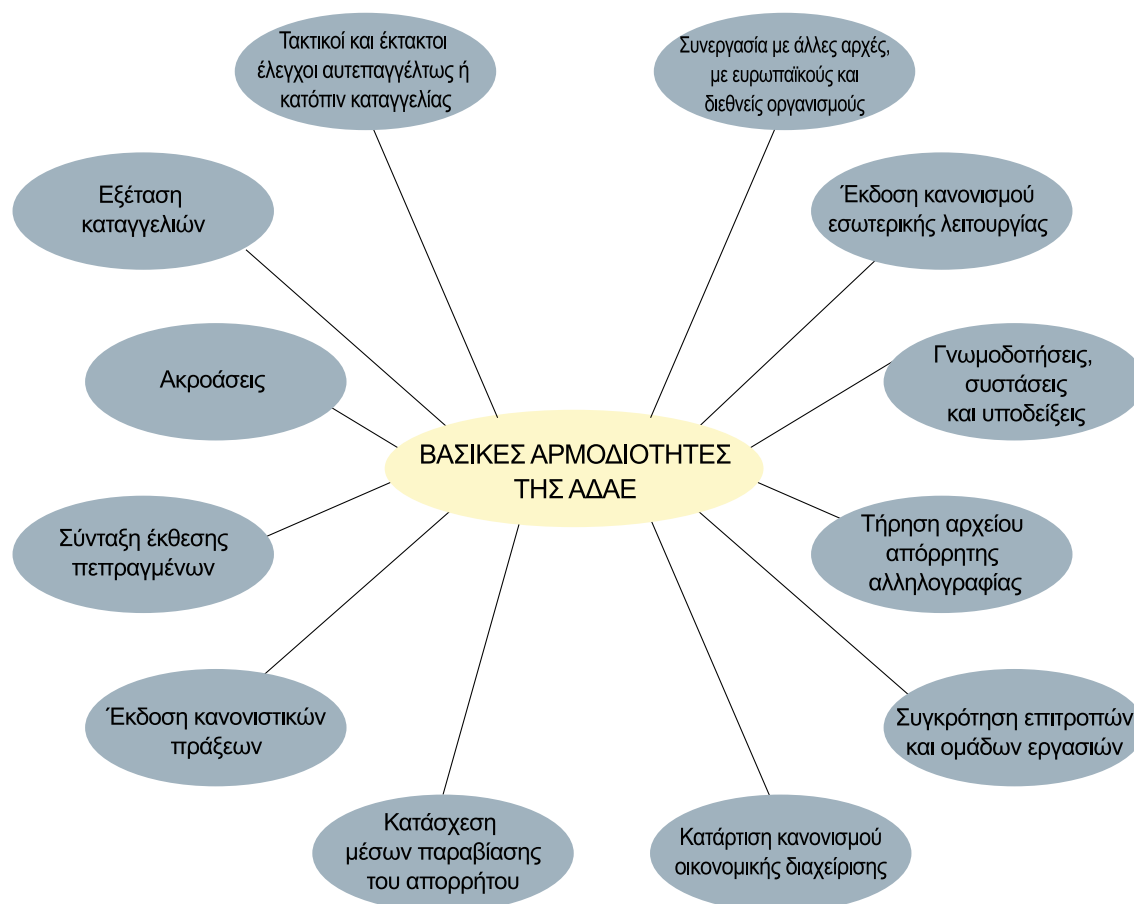
Η ΑΔΑΕ μπορεί με απόφασή της να συγκροτεί μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας για εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με θέματα των αρμοδιοτήτων της. Σ' αυτές μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη ή προσωπικό της ΑΔΑΕ. Το έργο των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας διευθύνεται από μέλη της Αρχής. Οι εισηγήσεις και οι γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα της ΑΔΑΕ που αποφασίζουν για ενδεχόμενη δημοσιοποίηση των πορισμάτων.

Κατά των εκτελεστών αποφάσεων της ΑΔΑΕ μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες από το Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές. Ένδικο βοηθήματα κατά των αποφάσεων της ΑΔΑΕ μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

Η ΑΔΑΕ παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της. Εκπροσωπείται δικαστικώς από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή από μέλη της Νομικής της Υπηρεσίας.

Μπορεί, επίσης, να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των σκοπών και της λειτουργίας της. Η σύναψη και η υλοποίηση αυτών των συμβάσεων διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις διατάξεις περί προμηθειών του Δημοσίου και από τους σχετικούς Κανονισμούς της ΑΔΑΕ, οι οποίοι εγκρίνονται και τροποποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

ΣΧΗΜΑ 1: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ

Τρόπος λειτουργίας της ΑΔΑΕ

Η ΑΔΑΕ συνέρχεται στην έδρα της ή και εκτός αυτής, αν τούτο έχει οριστεί προηγουμένως, τακτικά (τουλάχιστον μία φορά το μήνα) και εκτάκτως, με αίτημα του Προέδρου ή δύο (2) μελών της. Θεωρείται ότι υπάρχει απαρτία των συνεδριάσεων, εφόσον μετέχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη της Αρχής. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή, σε περίπτωση απουσίας του, του Αντιπροέδρου. Η αδικαιολόγητη απουσία μέλους από τρεις (3) διαδοχικές συνεδριάσεις της ΑΔΑΕ συνεπάγεται την έκπτωσή του, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 4 του ισχύοντος Νόμου.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης καθορίζονται από τον Πρόεδρο, η εισήγησή τους γίνεται από τον ίδιο ή άλλο μέλος που ορίζεται από αυτόν. Οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ αιτιολογούνται, καταχωρίζονται σε ειδικό βιβλίο και είναι δυνατόν να ανακοινώνονται δημοσίως, εκτός και αν αφορούν στην εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια. Επίσης, τα τηρούμενα πρακτικά των συνεδριάσεων, καθώς και οι φάκελοι των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από την ΑΔΑΕ, είναι προσιτά στους άμεσα ενδιαφερόμενους, εκτός και αν αφορούν στην εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΔΑΕ οφείλει να μην αποκαλύπτει πληροφορίες και δεδομένα για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία προσβάλλουν ενδεχομένως την προσωπικότητά τους ή επηρεάζουν δυσμενώς την επαγγελματική ή κοινωνική τους θέση, εκτός αν υποχρεώνεται προς τούτο από το Νόμο.

Τα μέλη της ΑΔΑΕ, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενεργούν συλλογικά. Στον Πρόεδρο ανατίθενται καθήκοντα συντονισμού και διοίκησης των υπηρεσιών της, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των αποφάσεων, πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεών της. Με απόφαση του Προέδρου και σύμφωνη γνώμη της ΑΔΑΕ μπορούν να ανατίθενται στα μέλη ή το προσωπικό της συγκεκριμένες αρμοδιότητες, μεταξύ των οποίων καθήκοντα διοίκησης ή διαχείρισης. Με απόφαση του Προέδρου είναι, επίσης, δυνατόν να εξουσιοδοτούνται μέλη ή άλλα όργανα της ΑΔΑΕ να υπογράφουν "με εντολή Προέδρου" έγγραφα ή άλλες πράξεις της. Έναντι τρίτων η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως από τον Πρόεδρό της και, όταν αυτός κωλύεται, από τον Αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση κωλύματος και του Αντιπροέδρου, η ΑΔΑΕ δύναται να αναθέτει σε άλλο μέλος της την εκπροσώπηση για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία για πράξεις ή ενέργειες.

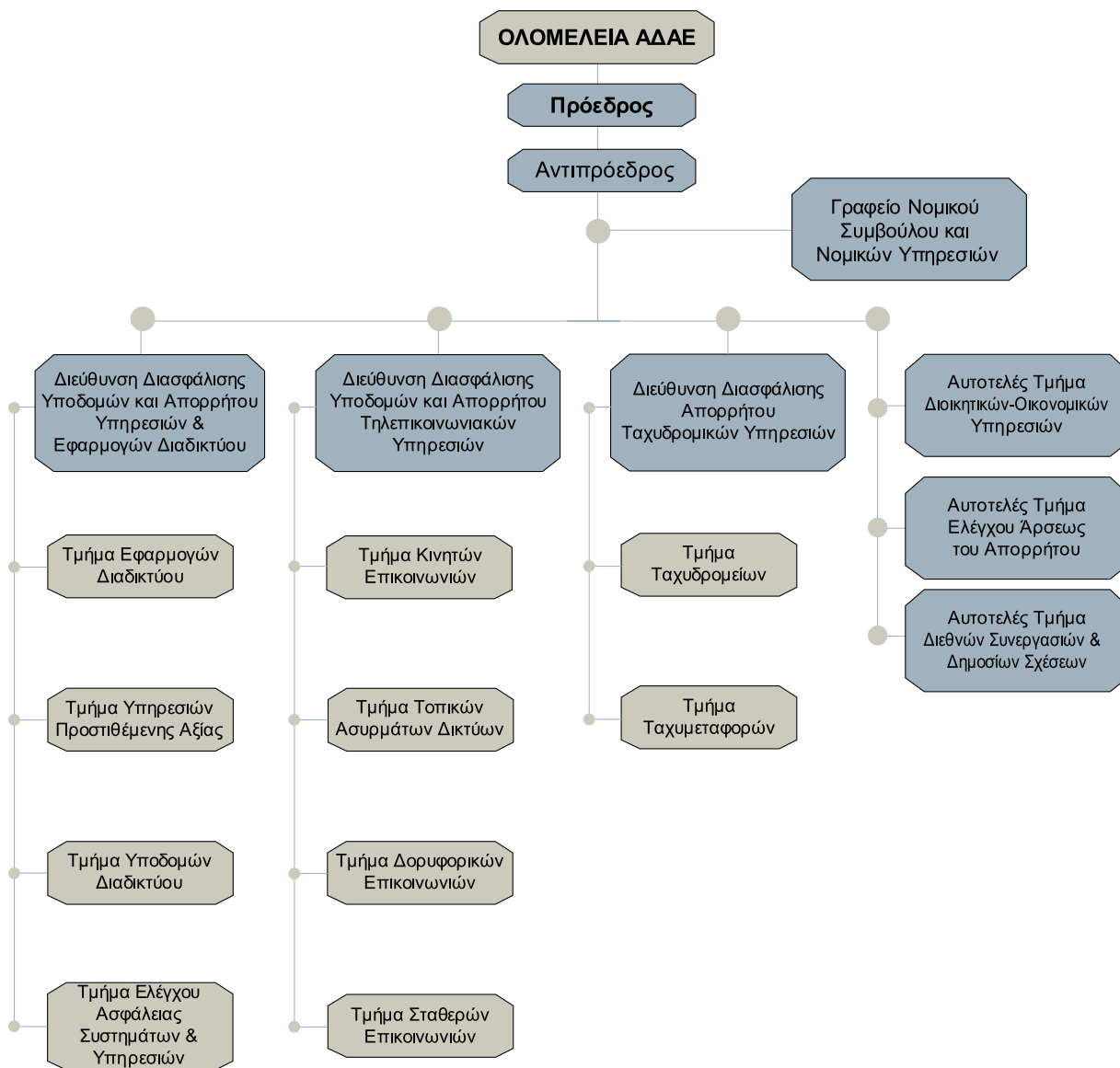
Οι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΑΔΑΕ πιστώσεις εγγράφονται από τον ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τον οποίο εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ που είναι και διατάκτης των δαπανών της. Οι σχετικές δαπάνες εκκαθαρίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) και υπόκεινται στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6

Οργανωτική δομή της ΑΔΑΕ

Η αποτελεσματική λειτουργία της ΑΔΑΕ προϋποθέτει οργανωτικό πλαίσιο ικανό να ανταποκρίνεται στις κατευθυντήριες γραμμές που έχει χαράξει ο νομοθέτης. Η δομή της Αρχής εξειδικεύεται στον Κανονισμό λειτουργίας της (ΠΔ 40/2005) και απεικονίζεται στο ακόλουθο Σχήμα 2:

ΣΧΗΜΑ 2: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΑΔΑΕ

7

Πληροφοριακή Υποδομή της ΑΔΑΕ**7.1. Δικτυακός Τόπος**

Ο δικτυακός τόπος της ΑΔΑΕ έχει κατασκευαστεί με τη βοήθεια του Πανεπιστημίου Πειραιώς και διαθέτει πλούσιο ηλεκτρονικό και ενημερωτικό υλικό. Στη διεύθυνση www.adae.gr παρέχονται οι εξής πληροφορίες:

Πληροφοριακά στοιχεία για την ΑΔΑΕ (ποια είναι η Αρχή, ποιο το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και την εσωτερική της διάρθρωση, ποιο το αντικείμενο και το πεδίο δράσης της). Κανονισμοί, σχέδια κανονισμών και προεδρικά διατάγματα σχετικά με την άρση και τη διασφάλιση του απορρήτου, όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ΑΔΑΕ, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις της ΑΔΑΕ που ελήφθησαν μετά από αιτήσεις παρόχων σχετικές με το αντικείμενό της.

Νέα και ανακοινώσεις που αφορούν σε διαγωνισμούς για τη στελέχωση της ΑΔΑΕ, σε ημερίδες και σεμινάρια εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού της Αρχής και του ευρύτερου κοινού, όπως και στο υλικό των παρουσιάσεων των εν λόγω εκδηλώσεων.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι και επικοινωνία-διάλογος με τους ενδιαφερόμενους για θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ.

Ένα νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα θα λειτουργήσει στην Αρχή από το έτος 2009. Αναπόσπαστο τμήμα του είναι η διαδικτυακή πύλη, η οποία θα αλλάξει τις προδιαγραφές και θα αποτελεί τη διεπαφή για την παροχή των προβλεπόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις. Μέσω του διαδικτυακού κόμβου θα επιτυγχάνεται άμεση πληροφόρηση των ενδιαφερομένων, των χρηστών, πολιτών και συναλλασσόμενων φορέων σε θέματα διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών.

7.2. Δικτυακή και Πληροφοριακή Υποδομή

Το πληροφοριακό σύστημά της Αρχής διακρίνεται στις παρακάτω λειτουργίες:

Το εξωτερικό δίκτυο βρίσκεται στη διάθεση πολιτών και παρόχων και αποτελείται από το διαδικτυακό τόπο (www.adae.gr) της Υπηρεσίας. Πληροφορεί το κοινό για το ρόλο της Αρχής, τη διάρθρωση και το έργο της. Χρησιμοποιείται, επίσης, για ανακοινώσεις, δελτία τύπου και προκηρύξεις. Σ' αυτό υποστηρίζονται λειτουργίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για λήψη και αποστολή αλληλογραφίας.

Το εσωτερικό δίκτυο εξυπηρετεί τους υπαλλήλους και τα μέλη της Ολομέλειας της Αρχής και υποστηρίζει υπηρεσίες ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, διακίνησης εγγράφων, καθώς και πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) που θα λειτουργήσει στο έτος 2009, θα εξυπηρετούνται οι στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές ανάγκες της ΑΔΑΕ. Το ΟΠΣ έχει ως κύριο στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας της. Συγκεκριμένα επιδιώκεται:

- η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΑΔΑΕ,
- η βελτίωση της επικοινωνίας και της ανταλλαγής πληροφορίας της ΑΔΑΕ με τους πολίτες και τους συνεργαζόμενους φορείς,
- η αύξηση της αποδοτικότητας και η βελτίωση του χρόνου απόκρισης των εσωτερικών λειτουργιών, καθώς και η αυτοματοποίηση και απλούστευση των διαδικασιών της ΑΔΑΕ,
- η καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η αύξηση της παραγωγικότητας.

Οι εξωτερικοί χρήστες της ΑΔΑΕ, οι οποίοι θα αλληλεπιδρούν με το ΟΠΣ είναι οι εποπτευόμενοι φορείς, οι συνεργαζόμενοι φορείς και τέλος οι πολίτες.

Το ΟΠΣ θα οργανώνει και θα διαχειρίζεται τις σχετικές με το έργο της ΑΔΑΕ πληροφορίες, καθώς και τα δικαιώματα εξωτερικών και εσωτερικών χρηστών στις λειτουργίες του. Οι ροές εργασίας αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα του και βασίζονται στις λειτουργίες της Αρχής όπως είναι η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων, η διαδικασία ακροάσεων και η υποβολή πολιτικών ασφάλειας από τους εποπτευόμενους φορείς. Μέσω του ΟΠΣ θα υπάρχει, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα διαχείρισης των κανονιστικών αποφάσεων, των περιστατικών ασφάλειας, των ακροάσεων, της κατάσχεσης μέσων παραβίασης του απορρήτου καθώς και των ελέγχων.

Η ασφάλεια των δεδομένων του ΟΠΣ είναι πρωτίστης σημασίας. Οι παραπάνω λειτουργίες διαμορφώνονται σε περιβάλλον που διασφαλίζει την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων, με τη χρήση δοκιμασμένης τεχνολογίας. Παράλληλα, η αρχιτεκτονική του συστήματος έχει αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να είναι εύκολη η συντήρηση του. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα αναφέρονται στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας Έκθεσης.

7.3. Ασφάλεια υποδομών

Η ΑΔΑΕ διαθέτει Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων για την πληροφοριακή και δικτυακή υποδομή της, με σκοπό να διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα και η ακεραιότητα των αποθηκευμένων πληροφοριών, καθώς και των πληροφοριών που ανταλλάσσονται με άλλους φορείς, οργανισμούς και υπηρεσίες εκτός της Αρχής.

Η Πολιτική Ασφάλειας καθορίζει σε γενικές γραμμές επιμέρους πολιτικές που καλύπτουν τη Φυσική και Περιβαλλοντική Ασφάλεια, την Προστασία Πληροφορίας, τη Διαχείριση Περιστατικών Ασφάλειας, την Παρακολούθηση και τον Έλεγχο Ασφάλειας, την Ασφάλεια Διαδικτύου και Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου, την Κρυπτογράφηση, την Πρόσβαση και Αποδεκτή Χρήση, την Ασφάλεια Δικτύων και Συστημάτων, την Προστασία από Κακόβουλο Λογισμικό και τη Διαχείριση Επιχειρηματικής Συνέχειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ
ΕΤΟΥΣ 2008**

Εισαγωγή

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι δράσεις της ΑΔΑΕ το έτος 2008, για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, των δικτυακών υπηρεσιών, και των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών, καθώς και τον έλεγχο της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία.

Εφαρμόζοντας τις ελεγκτικές της αρμοδιότητες, η Αρχή διενήργησε αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας ελέγχους, τακτικούς και έκτακτους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό και αρχεία ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία. Επίσης, κάλεσε σε ακρόαση επιχειρήσεις με σκοπό τον έλεγχο της παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών, τη μη έγκαιρη υποβολή στην ΑΔΑΕ πολιτικής ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και για θέματα που αφορούσαν στην παροχή πληροφοριών και τη διευκρίνιση άλλων ζητημάτων.

Στα πλαίσια των κανονιστικών της αρμοδιοτήτων, η Αρχή έχει εκδώσει Κανονισμούς, με τους οποίους θεσπίζονται οι υποχρεώσεις των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών. Τον Μάιο του 2008 η ΑΔΑΕ έθεσε σε δημόσια διαβούλευση την Πράξη για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης, για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς, με την οποία ρυθμίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την επεξεργασία των δεδομένων θέσης και την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής και προχώρησε στη σύνταξη του τελικού κειμένου της Πράξης, που δημοσιεύθηκε σε Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως¹ και περιλαμβάνεται στο παράρτημα της παρούσας Έκθεσης.

Μέσα στο 2008, η Αρχή ανέπτυξε σημαντική διεθνή δραστηριότητα με στόχο να ανταλλάξει απόψεις με άλλους φορείς, να αποκτήσει νέα τεχνογνωσία και να συμμετάσχει στη διαμόρφωση των ρυθμιστικών εξελίξεων στην Ευρώπη. Στα πλαίσια αυτά διοργάνωσε μια διεθνή συνάντηση της τεχνικής επιτροπής άρσης του απορρήτου (TC LI) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI) και συμμετείχε στην ομάδα IRG Informal Working Group on Network and Information Security, όπου μετέχουν Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές ευρωπαϊκών χωρών. Επίσης, εκπροσωπήθηκε σε διεθνή συνέδρια και ολοκλήρωσε την Τεχνική Αναφορά σχετικά με την αποτύπωση μέτρων ασφάλειας ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τα συστήματα νόμιμης συνακρόασης (Lawful Interception - LI) και διατήρησης δεδομένων (Data Retention - DR) του Αντικειμένου Εργασίας 'DTR/LI-00044' του ETSI, του οποίου έχει αναλάβει την ευθύνη.

¹ ΦΕΚ 1898/Β/17.09.2008.

Η ΑΔΑΕ διοργάνωσε τέσσερις ημερίδες για θέματα που σχετίζονται με την αυτοπροστασία χρηστών και συνδρομητών και την ασφάλεια ηλεκτρονικών δικτύων και υπολογιστικών συστημάτων. Παράλληλα, εξέδωσε ενημερωτικό έντυπο για το απόρρητο των επικοινωνιών και τα μέτρα αυτοπροστασίας χρηστών και συνδρομητών, το οποίο περιλαμβάνεται στο παράρτημα της Έκθεσης. Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους 2008 προχώρησε η υλοποίηση του έργου για το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της ΑΔΑΕ, το οποίο θα τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2009. Με το κρίσιμο αυτό έργο αναμένεται να αναβαθμιστεί η λειτουργία της Αρχής και να επωφεληθούν οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι τράπεζες, οι πάροχοι ταχυδρομικών υπηρεσιών, οι πολίτες, καθώς και το προσωπικό της Αρχής. Περαιτέρω, η ΑΔΑΕ συγκρότησε ομάδες εργασίας για τη μελέτη και ανάλυση θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της Αρχής. Στο κεφάλαιο που ακολουθεί περιγράφονται αναλυτικότερα οι δραστηριότητες της ΑΔΑΕ, κατά τη διάρκεια του έτους 2008 και παρέχονται στοιχεία για το έργο της Αρχής.

1

Έκτακτοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η ΑΔΑΕ μπορεί να διενεργεί έκτακτους ελέγχους στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η διαδικασία ελέγχου διεξάγεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Αρχής, με την παρουσία εξουσιοδοτημένου προσώπου του παρόχου.

1.1 Διενέργεια ελέγχων στην εταιρεία COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ

Σε συνέχεια του ελέγχου του προηγούμενου έτους, η ΑΔΑΕ αποφάσισε την πραγματοποίηση δύο επιπλέον ελέγχων στο έτος 2008 στην εταιρεία παροχής κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών COSMOTE², με σκοπό την εξέταση της διαδικασίας πρόσβασης στα πληροφοριακά συστήματα που διατηρούν στοιχεία κλήσεων συνδρομητών, καθώς και στα αρχεία καταγραφής που δημιουργούνται κατά την πρόσβαση των χρηστών σε αυτά τα συστήματα. Τα στοιχεία που προέκυψαν από τον έλεγχο εξετάστηκαν από την Ομάδα Ελέγχου και η Έκθεση Διενέργειας Ελέγχου που συντάχθηκε, εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, της οποίας οι αποφάσεις αναμένονται εντός του έτους 2009.

² Αποφάσεις ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 187/2008 και υπ' αριθμ. 213/2008. Έκτακτος έλεγχος στις 8/7/2008 και 3/9/2008 αντίστοιχα.

1.2. Διενέργεια ελέγχων στην εταιρεία VODAFONE - ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΕΤ

Σε συνέχεια του ελέγχου που άρχισε στο προηγούμενο έτος³ στην εταιρεία παροχής κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΕΤ, με σκοπό την εξέταση της διαδικασίας πρόσβασης σε πληροφοριακά συστήματα που διατηρούν στοιχεία κλήσεων συνδρομητών, καθώς και στα αρχεία καταγραφής που δημιουργούνται κατά την πρόσβαση των χρηστών σε αυτά τα συστήματα, η Αρχή αποφάσισε⁴ την κλήση της εταιρείας σε ακρόαση για την παροχή πληροφοριών, η οποία θα λάβει χώρα εντός του έτους 2009.

1.3. Διενέργεια ελέγχων στην εταιρεία WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ

Σε συνέχεια του ελέγχου που πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο έτος στην εταιρεία παροχής κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ⁵, με σκοπό την εξέταση της διαδικασίας πρόσβασης σε πληροφοριακά συστήματα που διατηρούν στοιχεία κλήσεων συνδρομητών, καθώς και στα αρχεία καταγραφής που δημιουργούνται κατά την πρόσβαση των χρηστών σε αυτά τα συστήματα, ολοκλήρωσε την έκθεση διενέργειας ελέγχου καθώς και την αποτύπωση συμπερασμάτων. Από τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε δεν προέκυψαν συγκεκριμένα ευρήματα.

2

Τακτικοί έλεγχοι τηλεπικοινωνιακών παρόχων

Σύμφωνα με το Ν. 3115/2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (ΦΕΚ 47/Α/27.2.2003) και ιδίως το άρθρο 6, παράγραφος 1, εδάφιο α, ' , τις διατάξεις του β', δ' και ι' και την παράγραφο 2, τα άρθρα 15 των αποφάσεων 629α, 630α, 631α (ΦΕΚ 87/26.1.2005) καθώς και το άρθρο 10 της απόφασης 632α (ΦΕΚ 88/Β/26.1.2005), η ΑΔΑΕ προχώρησε στη διενέργεια τακτικών ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους 2008.

Η Αρχή ολοκλήρωσε τον έλεγχο που είχε ξεκινήσει εντός του 2007 στην εταιρεία ΟΤΕΝΕΤ, ενώ συνεχίζεται ο έλεγχος για την εφαρμογή των Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών στις εταιρείες FORTHNET και NETONE. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τους ελέγχους εξετάζονται από τις Ομάδες Ελέγχου που έχουν οριστεί και οι σχετικές εκθέσεις διενέργειας ελέγχου υποβάλλονται για έγκριση από την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ.

³ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 153/2007, Έλεγχος 18/10/2007.

⁴ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 66/2008.

⁵ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 154/2007.

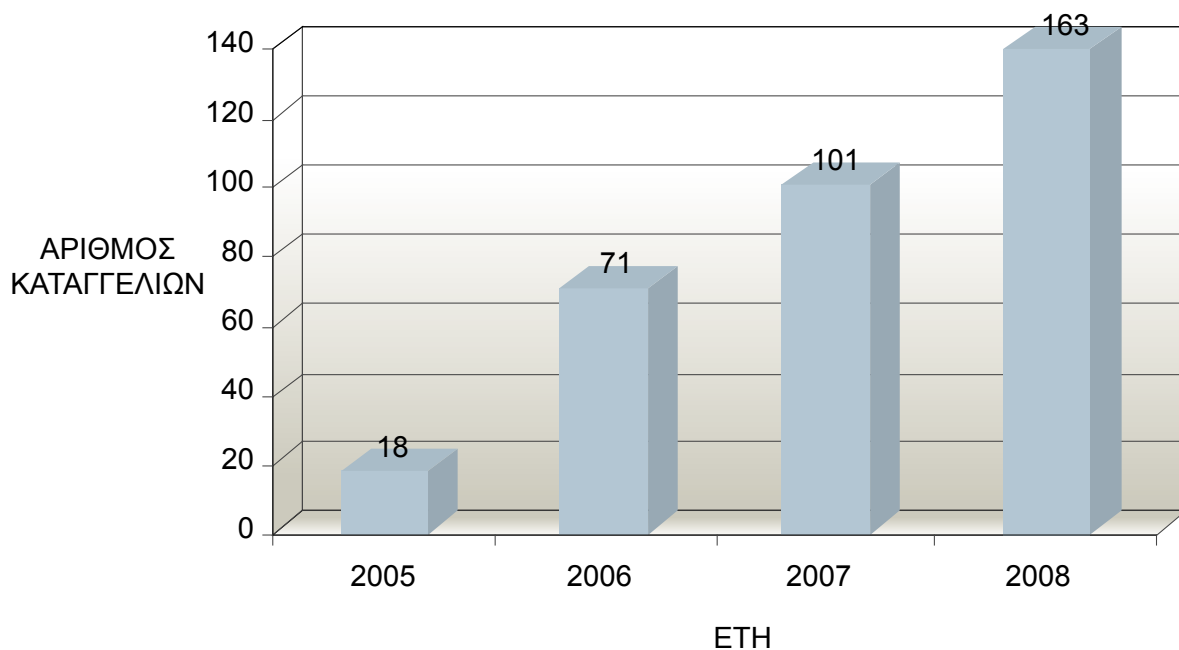
Κατά το έτος 2008, αποφασίστηκε⁶ η διενέργεια τακτικών ελέγχων στις εταιρείες VIVODI, TELLAS, HELLAS ON LINE, HELLAS SAT, OTEGLOBE και MEDITERRANEAN NAUTILUS GREECE με σκοπό τον έλεγχο εφαρμογής των Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Οι έλεγχοι στις εταιρείες VIVODI, TELLAS, HELLAS ON LINE ξεκίνησαν το 2008, ενώ όσον αφορά στις εταιρείες HELLAS SAT, OTEGLOBE και MEDITERRANEAN NAUTILUS GREECE, οι έλεγχοι θα ξεκινήσουν στις αρχές του 2009.

3

Καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ

Στην ΑΔΑΕ υποβάλλονται καταγγελίες από ιδιώτες-χρήστες των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Μετά τη διερεύνηση των καταγγελιών από την Αρχή, οι πολίτες ενημερώνονται όσο το δυνατό ταχύτερα ως προς τα αποτελέσματα της έρευνας. Κατά τα τελευταία έτη, παρατηρείται συνεχής αύξηση του αριθμού των καταγγελιών που δέχεται η ΑΔΑΕ: το 2005 υποβλήθηκαν δεκαοχτώ (18) καταγγελίες, το 2006 εβδομήντα μία (71), το 2007 εκατόν μία (101) και το έτος 2008 ο αριθμός τους έφτασε στις εκατόν εξήντα τρεις (163) καταγγελίες. (Βλ. Διάγραμμα 1)

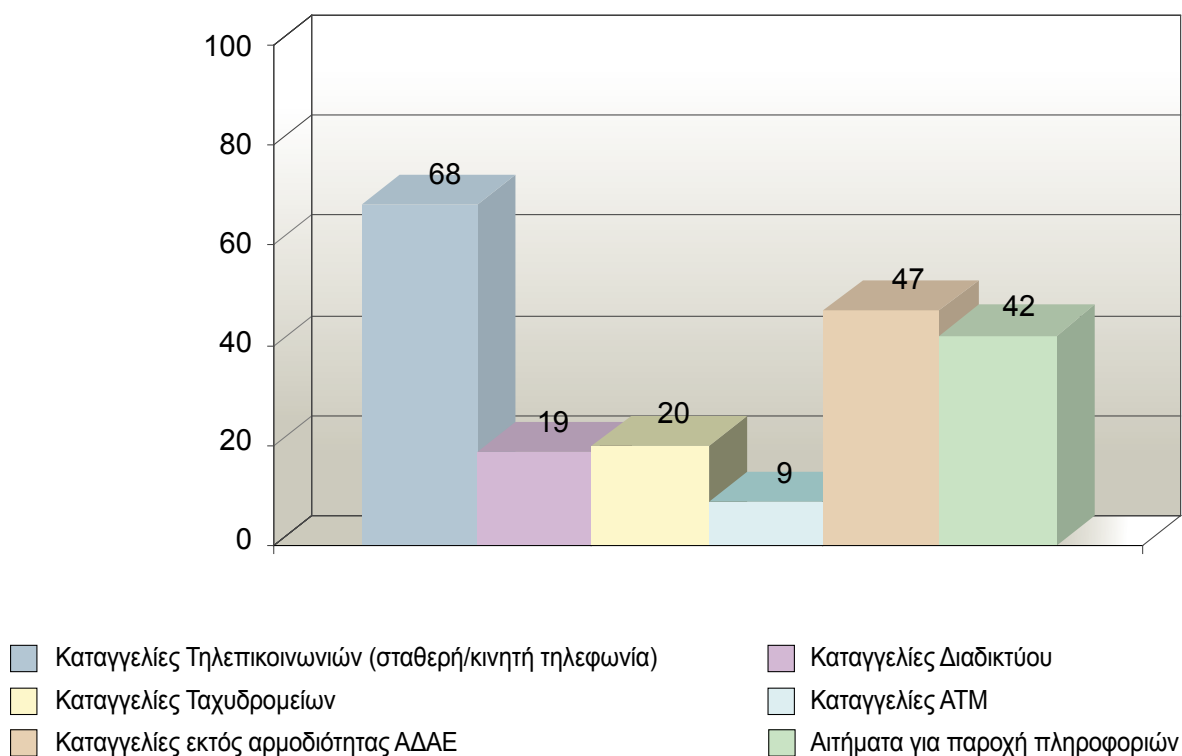
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΔΑΕ, 2005-2008

⁶ Πρακτικό Ολομέλειας: 17.09.2008.

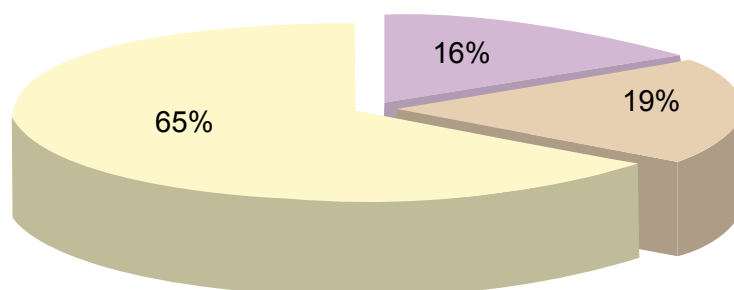
Οι εκατόν εξήντα τρεις (163) καταγγελίες ιδιωτών, που κατατέθηκαν το 2008, αφορούσαν σε περιπτώσεις πιθανής παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνικών και των διαδικτυακών επικοινωνιών τους, στη διάνοιξη κλειστού ταχυδρομικού φακέλου, στην πλημμελή επίδοση επιστολών, στην απώλεια ταχυδρομικών αντικειμένων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις καθώς και σε άλλα θέματα εκτός αρμοδιότητας της Αρχής. Συγκεκριμένα, οι προαναφερθείσες 163 καταγγελίες κατανέμονται ως εξής: εξήντα οκτώ (68) για παραβίαση του απορρήτου τηλεπικοινωνιών, δέκα εννέα (19) για παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας υπηρεσιών διαδικτύου, είκοσι (20) για παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας μέσω ταχυδρομικών επιστολών, εννέα (9) για παραβίαση του απορρήτου σε ΑΤΜ και σαράντα επτά (47) για θέματα που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ. (Βλ. Διάγραμμα 2)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ, 2008

Η ΑΔΑΕ απάντησε ακόμα σε αιτήματα πολιτών και παρόχων που αφορούσαν στην παροχή πληροφοριών για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής, τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων, τη διαδικασία χειρισμού περιστατικών ασφάλειας και άλλων υποθέσεων διαδικτυακών υπηρεσιών. (Βλ. Διάγραμμα 3)

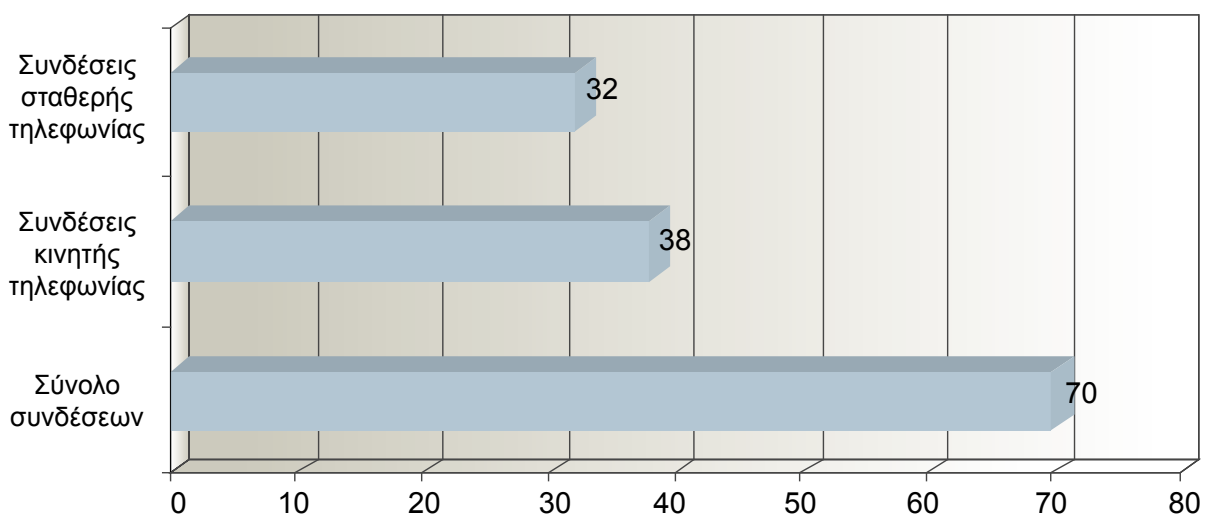
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, 2008

■ Κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις
 ■ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και ιστότοποι
 ■ Άλλα θέματα

Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, οι εξήντα οκτώ (68) καταγγελίες αφορούσαν συνολικά σε εβδομήντα (70) συνδέσεις, εκ των οποίων οι τριάντα οκτώ (38) ήταν συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας και οι τριάντα δύο (32) συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας. (Βλ. Διάγραμμα 4)

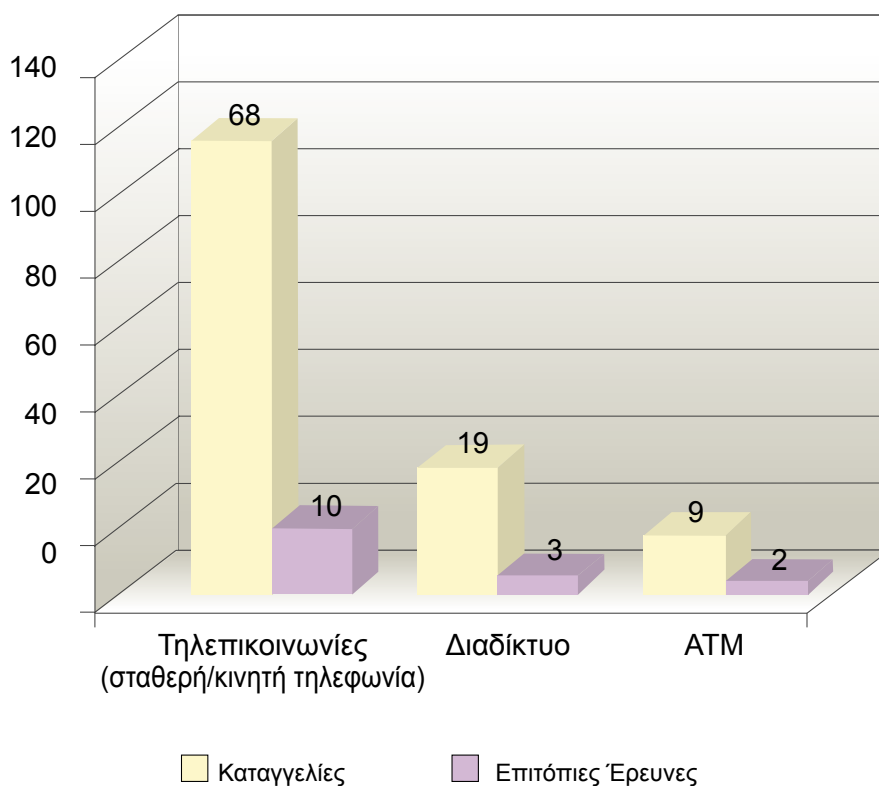
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, 2008

3.1. Επιτόπιες έρευνες κατόπιν καταγγελιών

Η ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, διερεύνησε ενδελεχώς όλα τα καταγγελλόμενα περιστατικά. Όσον αφορά στις καταγγελίες που αφορούσαν στη σταθερή και κινητή τηλεφωνία, η Αρχή εξέτασε τις εξήντα οκτώ (68) καταγγελίες και διενήργησε δέκα (10) επιτόπιες έρευνες στις εγκαταστάσεις και στον τεχνικό εξοπλισμό των εταιρειών. Για τις διαδικτυακές επικοινωνίες υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ δεκαεννέα (19) καταγγελίες και κατόπιν διερεύνησής τους από την Αρχή, πραγματοποιήθηκαν τρεις (3) επιτόπιες έρευνες. Τέλος, αναφορικά με τις εννέα (9) καταγγελίες που αφορούσαν στις αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ΑΤΜ) και αξιολογήθηκαν από την Αρχή, η ΑΔΑΕ προέβη σε δύο (2) επιτόπιες έρευνες. (βλ. Διάγραμμα 5) Μετά το πέρας των ερευνών, η Αρχή ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα και, ανάλογα με την περίπτωση και τα αποτελέσματα της έρευνας, προχώρησε σε περαιτέρω ενέργειες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ, 2008

Η διαδικασία ελέγχου που ακολουθεί η ΑΔΑΕ είναι χρονοβόρα και υπόκειται σε γραφειοκρατικά εμπόδια. Δεδομένου ότι ο αριθμός των καταγγελιών αυξάνεται με την πάροδο των ετών, η ΑΔΑΕ, για να έχει τη δυνατότητα να επέμβει έγκαιρα και να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στο έργο της, προτείνει την υιοθέτηση των νομοθετικών μέτρων που περιγράφονται αναλυτικά στο επόμενο κεφάλαιο.

Πάροχοι και πολιτικές ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών

4.1. Τομέας ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΑΔΑΕ (ΦΕΚ 87/ Β/26.1.2005 ΦΕΚ 88/ Β/26.1.2005), όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν προς έγκριση στην Αρχή τις Πολιτικές Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών που εφαρμόζουν. Οι Πολιτικές που υποβάλλονται εξετάζονται από την ΑΔΑΕ ως προς τη συμβατότητά τους με τους Κανονισμούς της και την επάρκειά τους. Τα αποτελέσματα καταγράφονται σε «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης», η οποία, στη συνέχεια εγκρίνεται από την Ολομέλεια της Αρχής.

Στην «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης» κάθε Πολιτικής που δεν είναι πλήρως σύμφωνη με τους Κανονισμούς της Αρχής, περιλαμβάνονται και οι παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ, ως προς την πληρότητα και τη νομιμότητά της. Στη συνέχεια, οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι καλούνται να λάβουν υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές, αναθεωρώντας και τροποποιώντας αντίστοιχα τις Πολιτικές τους.

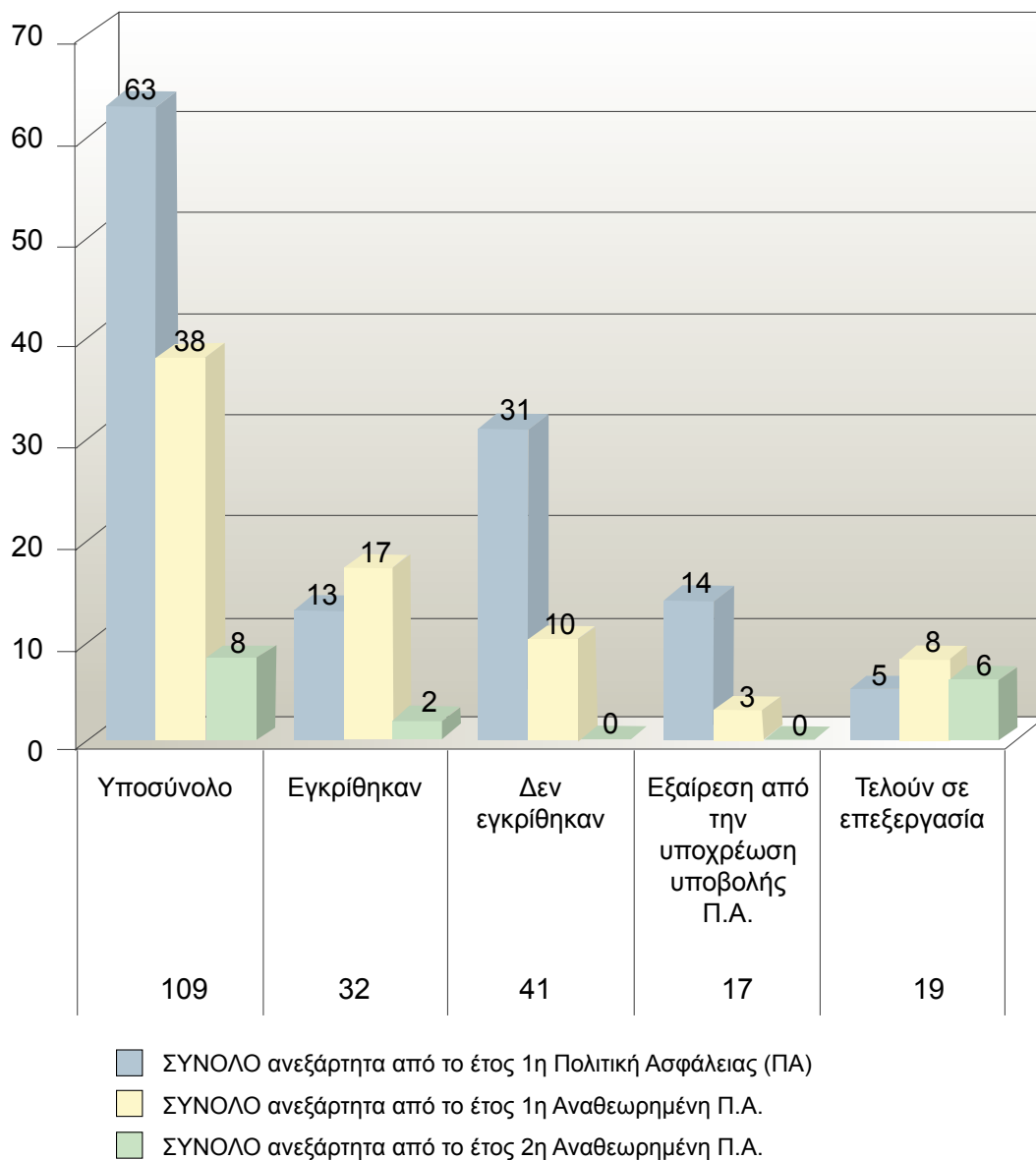
Σε περίπτωση που απαιτούνται μεγάλης κλίμακας αλλαγές, μαζί με την Έκθεση Ελέγχου συμμόρφωσης της Πολιτικής Ασφάλειας, ο πάροχος ενημερώνεται και για το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να εναρμονίσει την πολιτική του, βάσει των παρατηρήσεων της Έκθεσης, και να υποβάλει αναθεωρημένη Πολιτική, η οποία ελέγχεται εκ νέου από την Αρχή.

Κατά το έτος 2008, κατατέθηκαν στην Αρχή συνολικά εξήντα δύο (62) Πολιτικές Ασφάλειας από τις οποίες είκοσι μία (21) εγκρίθηκαν, δεκαεπτά (17) δεν εγκρίθηκαν και ζητήθηκε από τους παρόχους η υποβολή αναθεωρημένης Πολιτικής στην Αρχή, ενώ δέκα εννέα (19) τελούν υπό επεξεργασία. Σε πέντε (5) περιπτώσεις, οι εταιρείες εξαιρέθηκαν από την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας, λόγω μη ενεργοποίησης των σχετικών αδειών, με την επισήμανση ότι, σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες δραστηριοποίησης των εταιρειών αυτών, υποχρεούνται να υποβάλουν Πολιτική Ασφάλειας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Επιπλέον, μέσα στο 2008, ολοκληρώθηκε η επεξεργασία Πολιτικών Ασφάλειας που είχαν κατατεθεί στην Αρχή κατά το προηγούμενο έτος. Από αυτές, η Αρχή ενέκρινε έντεκα (11) Πολιτικές Ασφάλειας, δεν ενέκρινε είκοσι τέσσερις (24) και ζήτησε από τις εταιρείες την υποβολή αναθεωρημένης Πολιτικής, ενώ σε άλλες δώδεκα (12) περιπτώσεις οι εταιρείες εξαιρέθηκαν από την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας.

Ο συνολικός αριθμός των Πολιτικών Ασφάλειας που επεξεργάστηκε η Αρχή το 2008 ανέρχεται στις εκατόν εννέα (109), εκ των οποίων τριάντα δύο (32) εγκρίθηκαν, σαράντα μία (41) δεν εγκρίθηκαν και ζητήθηκε από τις εταιρείες η υποβολή αναθεωρημένης Πολιτικής Ασφάλειας, ενώ δέκα επτά (17) εταιρείες εξαιρέθηκαν από την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών. (Βλ. Διάγραμμα 6).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6 : ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ ΤΟ 2008

4.1.1 Ανταπόκριση νέων παρόχων στην υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών

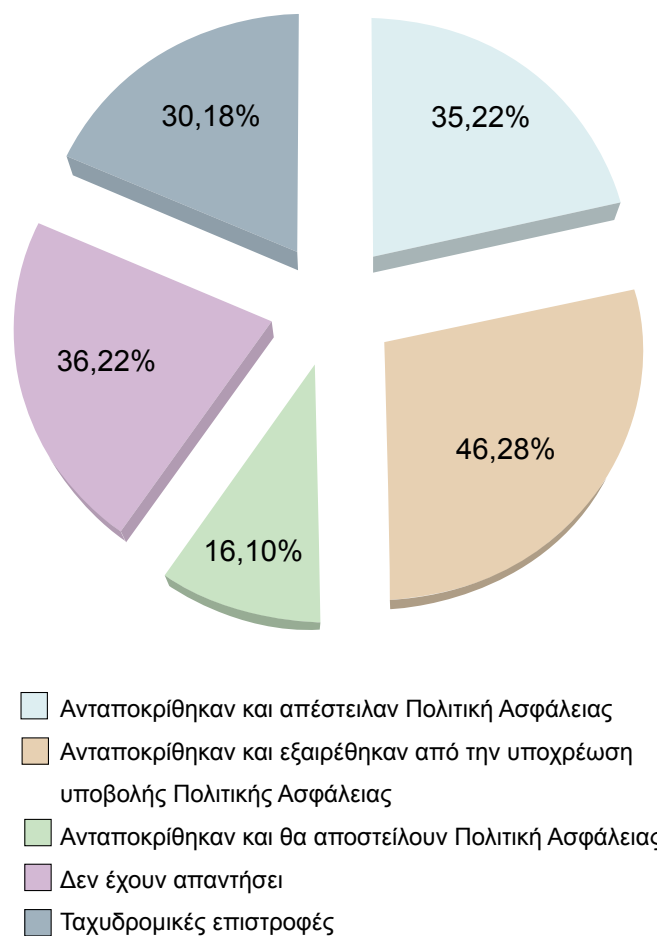
Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια των ετών 2008 και 2007, σε εφαρμογή του άρθρου 6 παρ.1.περ β και περ. ιβ' του Ν.3115/2003 (ΦΕΚ 47/Α/27.2.2003) και σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Αρχής⁷ απέστειλε⁸ σε εκατόν εξήντα τρεις (163) παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών επιστολές με σκοπό την υποβολή Πολιτικής Ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των παρεχόμενων υπηρεσιών/δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

⁷ ΦΕΚ 87/Β/26.01.2005 και ΦΕΚ 88/Β/26.01.2005.

⁸ Ημερομηνίες αποστολής: 18 Νοεμβρίου 2008 και 29 Νοεμβρίου 2007.

Το ακόλουθο διάγραμμα 7 απεικονίζει την ανταπόκριση των παρόχων στην αποστολή Πολιτικής Ασφάλειας, καθώς και τους παρόχους που εξαιρέθηκαν από την υποχρέωση να υποβάλλουν Πολιτική Ασφάλειας του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Επίσης, αναφέρονται οι πάροχοι που δεν έχουν ακόμη ανταποκριθεί.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΝΕΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

4.2. Τομέας ταχυδρομείων

Η Διεύθυνση Διασφάλισης Απορρήτου Ταχυδρομικών Υπηρεσιών της ΑΔΑΕ είναι αρμόδια για τη σύνταξη κανονισμών και τη λήψη μέτρων διασφάλισης του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ήδη από το έτος 2006, οι ταχυδρομικές επιχειρήσεις που απέστειλαν Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου ταχυδρομικών υπηρεσιών, οι οποίες είναι και οι μεγαλύτερες του κλάδου, ανέρχονται σε ενενήντα τέσσερις (94) επί συνόλου διακοσίων εξήντα πέντε (265) εταιρειών/κατόχων γενικής και ειδικής άδειας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ωστόσο, λόγω

μη στελέχωσης της Διεύθυνσης, δεν είναι εφικτή η πραγματοποίηση του ελέγχου των ετήσιων εκθέσεων που κατατέθηκαν στην Αρχή, η διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, αρχεία δημοσίων υπηρεσιών ή ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές υπηρεσίες, η εξέταση καταγγελιών χρηστών και η εισήγηση για λήψη μέτρων.

4.3. Διασφάλιση του απορρήτου αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών

Σκοπός του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά τη χρήση των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών που έχει συντάξει και δημοσιεύσει η ΑΔΑΕ, είναι η προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση τους από το κοινό. Προς τούτο έχουν προσδιοριστεί συγκεκριμένες υποχρεώσεις για κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, παρέχει στο κοινό υπηρεσίες διενέργειας συναλλαγών μέσω ΑΤΜ. Η διαδικασία άσκησης εποπτείας και ελέγχου από την ΑΔΑΕ περιγράφεται αναλυτικά στο κείμενο του Κανονισμού της Αρχής⁹.

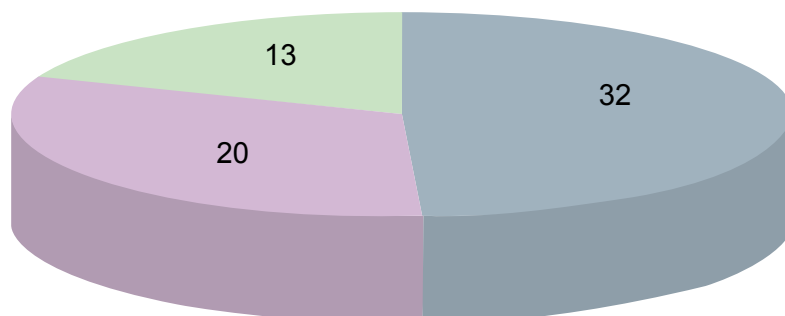
Συγκεκριμένα, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού έτους, κάθε υπόχρεος φορέας καλείται να υποβάλει στην ΑΔΑΕ Ετήσια Έκθεση, η οποία αφορά στο προηγούμενο έτος και περιέχει στοιχεία που σχετίζονται με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών.

Το 2008, τριάντα δύο (32) πιστωτικά ιδρύματα κατέθεσαν Ετήσια Έκθεση στην ΑΔΑΕ και ολοκληρώθηκε ο έλεγχος όλων των Ετήσιων Εκθέσεων. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε υποβληθείσας Ετήσιας Έκθεσης καταγράφηκαν σε «Έκθεση Ελέγχου Συμμόρφωσης».

Τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, με βάση πληροφορίες από την Τράπεζα της Ελλάδος ανέρχονται σε εξήντα πέντε (65). Όσον αφορά στα στοιχεία ανταπόκρισης των πιστωτικών ιδρυμάτων στην υποχρέωση για κατάθεση Ετήσιας Έκθεσης στην ΑΔΑΕ το έτος 2008, τριάντα δύο (32) πιστωτικά ιδρύματα υπέβαλαν Ετήσια Έκθεση για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά τη χρήση Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών που αξιολογήθηκε από την ΑΔΑΕ, είκοσι (20) πιστωτικά ιδρύματα δεν ενημέρωσαν την ΑΔΑΕ και δεν υπέβαλαν Ετήσια Έκθεση και δεκατρία (13) δήλωσαν ότι δεν έχουν δίκτυο ΑΤΜ. (Βλ. Διάγραμμα 8)

⁹ ΦΕΚ 298/Β/8.3.2005.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΔΑΕ, 2008

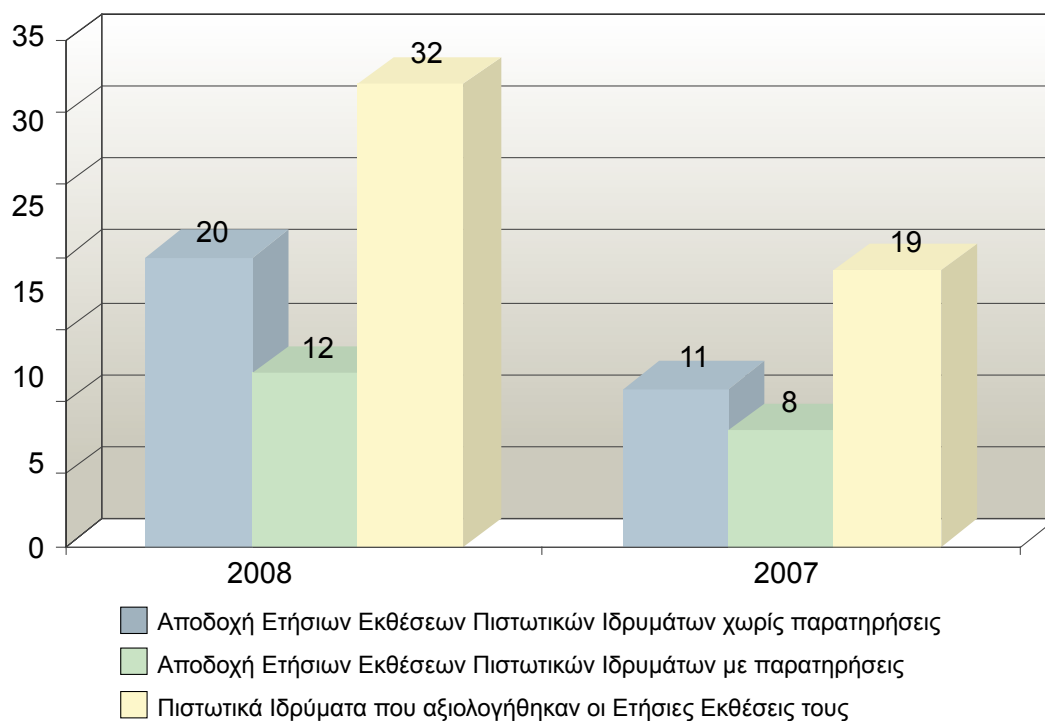

- Πιστωτικά Ιδρύματα που έστειλαν Ετήσια Έκθεση και αξιοποιήθηκαν από την ΑΔΑΕ
- Πιστωτικά Ιδρύματα που δεν ενημέρωσαν την ΑΔΑΕ και δεν υπέβαλαν Ετήσια Έκθεση
- Πιστωτικά Ιδρύματα που δήλωσαν ότι δεν έχουν ΑΤΜ

Από τα είκοσι (20) πιστωτικά ιδρύματα τα οποία δεν ενημέρωσαν την ΑΔΑΕ, σε ένα (1) πιστωτικό ίδρυμα, διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει δίκτυο ΑΤΜ, ενώ τα υπόλοιπα δεκαεννέα (19) οφείλουν να υποβάλουν ετήσια έκθεση στην Αρχή.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008, ολοκληρώθηκε ο έλεγχος σε τριάντα δύο (32) πιστωτικά ιδρύματα έναντι δεκαεννέα (19) του έτους 2007. Από το σύνολο των κατατεθεισών Ετήσιων Εκθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στο έτος 2008, είκοσι (20) έλεγχοι για αντίστοιχο αριθμό Ετήσιων Εκθέσεων οδήγησαν σε πλήρη αποδοχή των Εκθέσεων αυτών, ενώ οι υπόλοιποι δώδεκα (12) έλεγχοι για αντίστοιχο αριθμό Ετήσιων Εκθέσεων οδήγησαν σε αποδοχή των Εκθέσεων αυτών με παρατηρήσεις. Οι τράπεζες/παραλήπτες των παρατηρήσεων απέστειλαν διορθωτική Έκθεση που ανταποκρινόταν στις συγκεκριμένες παρατηρήσεις και, στις περιπτώσεις που δεν το έπραξαν, οφείλουν να συμπεριλάβουν τις παρατηρήσεις που έγιναν από την Αρχή στη νέα Ετήσια Έκθεσή τους για το έτος 2009. (βλ. Διάγραμμα 9)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ, 2007-2008

Επίσης, στο έτος 2008, στελέχη της ΑΔΑΕ επισκέφτηκαν τις εγκαταστάσεις της Εθνικής Τράπεζας με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις τεχνικές που αφορούν στην εξακρίβωση συμβάντων ασφάλειας κατά τη χρήση ΑΤΜ. Αρχικά, η Αρχή έλαβε διευκρινίσεις σχετικά με τις μηχανές ΑΤΜ, τον τρόπο που εξοπλίζονται, τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τη χρήση τους και την κατηγοριοποίησή τους σε ομάδες επικινδυνότητας. Επίσης έλαβε πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των συμβάντων απάτης.

5

Έλεγχοι για τις κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις

Με διάταξη του Ν. 3471/2006 ανατέθηκε στην ΑΔΑΕ η σύνταξη και δημοσίευση Πράξης, με την οποία καθορίζονται οι διαδικασίες ενημέρωσης των συνδρομητών/χρηστών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μετά από αίτημά τους, στις περιπτώσεις που δέχονται κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις. Σε εκτέλεση της διάταξης αυτής, η Αρχή συνέταξε και δημοσίευσε την Πράξη 2322/2006¹⁰, με την οποία καθορίστηκαν οι διαδικασίες, ο τρόπος, η διάρκεια και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής από τους φορείς πα-

¹⁰ ΦΕΚ 1853/Β/21.12.2006.

ροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας τηλεφωνίας για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων και τη διάθεση των δεδομένων που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή ή χρήστη έναντι του συνδρομητή ή χρήστη που ζητά τον εντοπισμό. Στις διατάξεις της Κανονιστικής Πράξης υπάγονται όλοι οι φορείς παροχής δημοσίου δικτύου τηλεφωνίας και κάθε διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Σύμφωνα με την Πράξη της ΑΔΑΕ 2322/2006, (άρθρο 6 παρ.1), η Αρχή διενεργεί ελέγχους για την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.3115/2003, στο Π.Δ. 47/2005 και τις αποφάσεις της ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 629α/2004 «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» και υπ' αριθμ. 630α/2004 «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών»¹¹. Οι έλεγχοι της Αρχής διενεργούνται τακτικώς ή εκτάκτως.

Κατόπιν έρευνας που πραγματοποιήθηκε στην εταιρεία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος ΟΤΕ ΑΕ, την 4η Ιουλίου 2007 αναφορικά με τη συμμόρφωσή της εταιρείας με την Πράξη της ΑΔΑΕ, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν αποκλίσεις από τα οριζόμενα στην Πράξη και κατά συνέπεια, η ΑΔΑΕ αποφάσισε¹² να επιβάλει κυρώσεις στην εταιρεία συνολικού χρηματικού προστίμου ύψους ενενήντα χιλιάδων ευρώ (€ 90.000).

Επίσης, η ΑΔΑΕ διενήργησε στις τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις της εταιρείας NETONE ΑΕ έκτακτο έλεγχο κατόπιν καταγγελίας, σχετικά με τη διεκπεραίωση αιτήσεων κακόβουλων κλήσεων, κατόπιν της υπ' αριθμ. 271/2008 απόφασής της, όπου και διαπιστώθηκε η εφαρμογή της Πράξης 2322/2006 της ΑΔΑΕ.

Σύμφωνα με την παραπάνω Πράξη (άρθρο 6 παρ.4) εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου ημερολογιακού έτους, κάθε υπόχρεος πάροχος, υποβάλλει στην ΑΔΑΕ Ετήσια Έκθεση για το προηγούμενο έτος με στοιχεία που αφορούν στη διεκπεραίωση αιτήσεων για τον εντοπισμό Κακόβουλων ή Ενοχλητικών Κλήσεων και τη διασφάλιση του απορρήτου της συγκεκριμένης διαδικασίας. Μέχρι τη συγγραφή της παρούσας Έκθεσης, δεν έχει παρέλθει το χρονικό περιθώριο εντός του οποίου οι πάροχοι οφείλουν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους για το έτος 2008. Από τις εκθέσεις που έχουν ήδη υποβληθεί στην Αρχή προκύπτει ότι, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2008 έως 31.12.2008, ο αριθμός των αιτήσεων για εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων που έλαβαν συνολικά οι πάροχοι κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, WIND, COSMOTE και FORTHNET, ανέρχεται στις δύο χιλιάδες διακόσιες είκοσι αιτήσεις (2.220).

¹¹ ΦΕΚ 87/Β/26.1.2005.

¹² Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 154/2008.

Πράξη της ΑΔΑΕ για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4, 8 παρ. 7 εδ. Β' και 13 παρ.2 του Ν. 3471/2006 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του Ν. 2472/1997» (ΦΕΚ 133/Α/28.6.2006) και του άρθρου 10 περ. Β' της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών», η ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης και την παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές, συνέταξε ένα σχέδιο κειμένου, το περιεχόμενο του οποίου έθεσε σε δημόσια διαβούλευση (Μάιος 2008), προκειμένου να διατυπωθούν οι απόψεις όλων των εμπλεκομένων φορέων σχετικά με την Πράξη. Στη διαβούλευση συμμετείχαν φορείς δημοσίων υπηρεσιών και παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους επί του περιεχομένου του κειμένου.

Μετά τη διαβούλευση η ΑΔΑΕ, αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις των εμπλεκομένων φορέων, προχώρησε στη σύνταξη του τελικού κειμένου της Πράξης (αριθμ. Αποφ. 216/2008), η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1898/Β/17.9.2008 και περιλαμβάνεται στο παράρτημα της παρούσας Έκθεσης.

Με την Πράξη ρυθμίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την επεξεργασία των δεδομένων θέσης και την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους φορείς για την απάντηση στις κλήσεις προς τους αριθμούς έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης 112, και για τον εντοπισμό της θέσης του καλούντος και μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό.

Όπως προκύπτει από τις Ετήσιες Εκθέσεις επεξεργασίας κλήσεων έκτακτης ανάγκης από τους παρόχους που έχει λάβει έως τώρα η ΑΔΑΕ για το έτος 2008, δεν σημειώθηκαν περιστατικά που απείλησαν την ασφάλεια του απορρήτου των επικοινωνιών. Επίσης, όσον αφορά τα αιτήματα που αφορούν στην επεξεργασία δεδομένων θέσης του καλούντος, οι πάροχοι κινητής και σταθερής τηλεφωνίας COSMOTE, TELLAS, WIND, VODAFONE και FORTHNET έλαβαν συνολικά εκατόν εξήντα πέντε (165) αιτήματα.

7

Κοινοποίηση διατάξεων άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 2225/1994, όπως ισχύει, παραδίδεται στην ΑΔΑΕ μέσα σε κλειστό φάκελο, όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου και εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με το νόμο.

Η ΑΔΑΕ παρέλαβε κατά το έτος 2008 (μέχρι τις 29.12.2008):

- α. Χίλιες εκατόν είκοσι τέσσερις (1124) διατάξεις του Εισαγγελέα Εφετών για λόγους Εθνικής Ασφάλειας, εκ των οποίων οκτακόσιες είκοσι δύο (822) αφορούν σε παρατάσεις προγενέστερων διατάξεων και οι τριακόσιες δύο (302) αφορούν σε νέες περιπτώσεις άρσης του απορρήτου.
- β. Πεντακόσια εβδομήντα οκτώ (578) βουλεύματα Δικαστικών Συμβουλίων για τη διακρίβωση εγκλημάτων, τα οποία αναφέρονται στις αξιόποινες πράξεις της ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως, ληστείας, έκρηξης, κατοχής εκρηκτικών υλών, απάτης, πλαστογραφίας, κλοπής, ναρκωτικών, εμπρησμού, αρπαγής, πορνογραφίας ανηλίκων, εκβίασης και οργανωμένου εγκλήματος.

Η Αρχή κοινοποίησε τα παραπάνω βουλεύματα, όπως προβλέπεται από το Νόμο, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ παράλληλα ενημέρωσε σχετικά τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή.

Παράλληλα η ΑΔΑΕ, με επιστολές της προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, διατύπωσε παρατηρήσεις ως προς την έκδοση και την αποστολή των βουλευμάτων και εισαγγελικών διατάξεων στην Αρχή, ούτως ώστε να διασφαλισθεί το ευαίσθητο πεδίο του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών.

8

Ακροάσεις

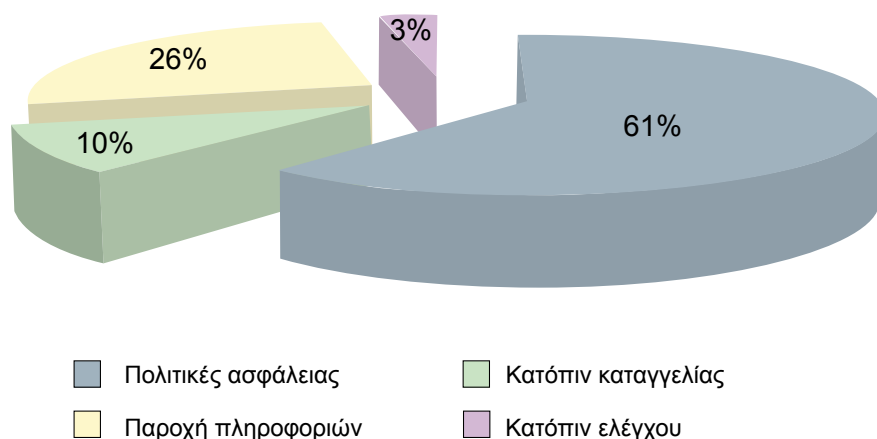
Η ΑΔΑΕ, κατά τη διερεύνηση των καταγγελιών που λαμβάνει από πρόσωπα που θίγονται λόγω παραβίασης του απορρήτου της επικοινωνίας τους, δύναται να καλέσει σε ακρόαση τις διοικήσεις, τους νόμιμους εκπροσώπους, τους υπαλλήλους παρόχων ταχυδρομικών ή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών σχετικών με την ανταπόκριση και την επικοινωνία καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο, το οποίο μπορεί να συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής της. Επίσης, η Αρχή καλεί σε ακρόαση παρόχους που δεν έχουν υποβάλει πολιτική ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

8.1 Αποφάσεις για κλήσεις σε ακρόαση παρόχων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008, η ΑΔΑΕ έλαβε τριάντα μία (31) αποφάσεις που αναφέρονται σε κλήσεις σε ακρόαση παρόχων, εκ των οποίων κάποιες ακρόασεις πρόκειται να ολοκληρωθούν εντός του έτους 2009.

Από τις αποφάσεις αυτές, δεκαεννέα (19) αφορούν στην κλήση σε ακρόαση παρόχων λόγω παράβασης της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τις πολιτικές ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, τρεις (3) αποφάσεις στην κλήση σε ακρόαση παρόχων κατόπιν καταγγελίας, οκτώ (8) αποφάσεις στην κλήση σε ακρόαση παρόχων για την παροχή πληροφοριών και μία (1) απόφαση στην κλήση σε ακρόαση κατόπιν ελέγχου. (Βλ. Διάγραμμα 10)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΛΗΣΗ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ, 2008

8.2 Συνεδριάσεις στην έδρα της Αρχής με θεματικό αντικείμενο την κλήση σε ακρόαση παρόχων

Η ΑΔΑΕ συνήλθε σε συνεδρίαση στην έδρα της με θεματικό αντικείμενο την ακρόαση δεκαοκτώ (18) παρόχων όσον αφορά στην παροχή πληροφοριών, στις πολιτικές ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και στον έλεγχο της παράβασης της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών. Συγκεκριμένα, επτά (7) εταιρείες ή τριάντα εννέα τοις εκατό (39%) παρουσιάστηκαν στην ΑΔΑΕ για ακρόαση αναφορικά με την πολιτική ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, (8) οκτώ εταιρείες ή σαράντα τέσσερα τοις εκατό (44%) για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών και τρεις (3) εταιρείες ή δεκαεπτά τοις εκατό (17%) για την παροχή πληροφοριών. (Βλ. Διάγραμμα 11)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΚΡΟΑΣΕΩΝ, 2008

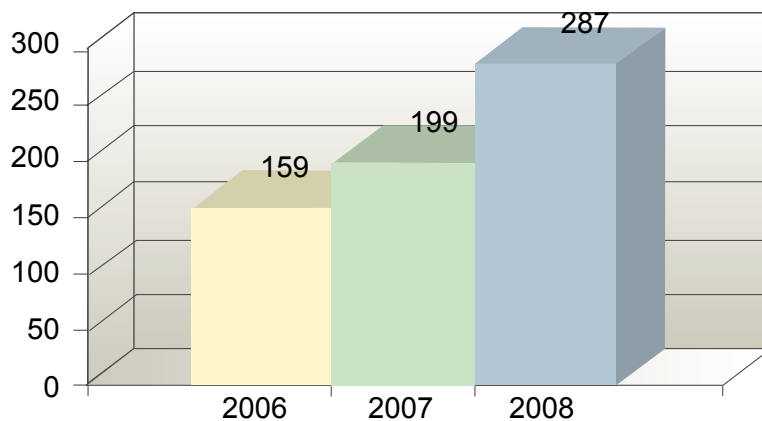

9

Αποφάσεις της ΑΔΑΕ έτους 2008

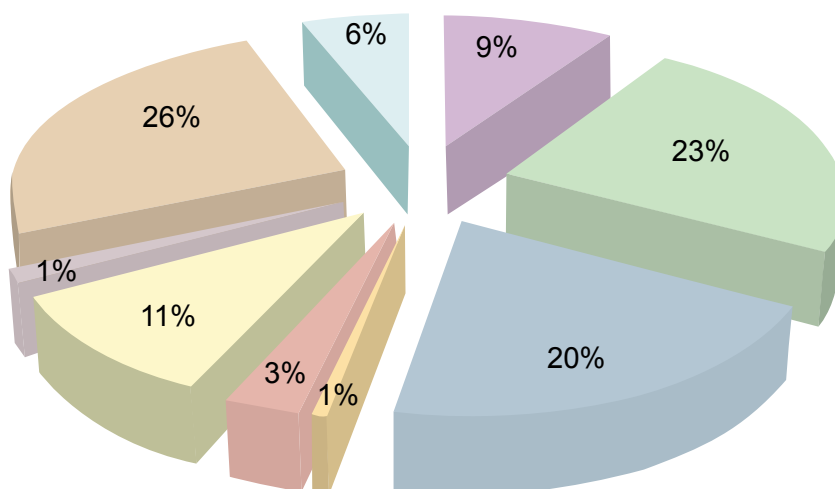
Οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ διαχρονικά από το έτος 2006 έως το έτος 2008 απεικονίζονται στο παρακάτω διάγραμμα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ, 2006-2008

Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2008, έλαβε συνολικά διακόσιες ογδόντα επτά (287) αποφάσεις, εκ των οποίων εννέα τοις εκατό (9%) αναφέρονται στη σύσταση τεχνικών επιτροπών για τη διενέργεια ερευνών, είκοσι τρία τοις εκατό (23%) στην έγκριση και μη έγκριση Πολιτικών Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών, είκοσι τις εκατό (20%) αναφέρονται στη μη υποχρέωση υποβολής Πολιτικών Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ένα τοις εκατό (1%) στις επιβολές κυρώσεων, τρία τοις εκατό (3%) αφορούν στις Ομάδες Εργασιών, έντεκα τοις εκατό (11%) αφορούν στις ακροάσεις, ένα τοις εκατό (1%) σε έρευνες κατόπιν καταγγελιών, είκοσι έξι τοις εκατό (26%) αφορούν σε διοικητικά θέματα και τέλος έξι τοις εκατό (6%) των αποφάσεων αφορούν σε θέματα που εντάσσονται στις υπόλοιπες αρμοδιότητες της Αρχής. (Βλ. Διάγραμμα 13)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΔΑΕ, 2008

- Σύσταση τεχνικής επιτροπής για τη διενέργεια έρευνας
- Έγκριση και μη έγκριση Πολιτικής Ασφάλειας
- Μη υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας
- Επιβολές κυρώσεων
- Ομάδες εργασίας
- Ακροάσεις
- Έρευνα κατόπιν καταγγελίας
- Διοικητικά
- Λοιπά

10

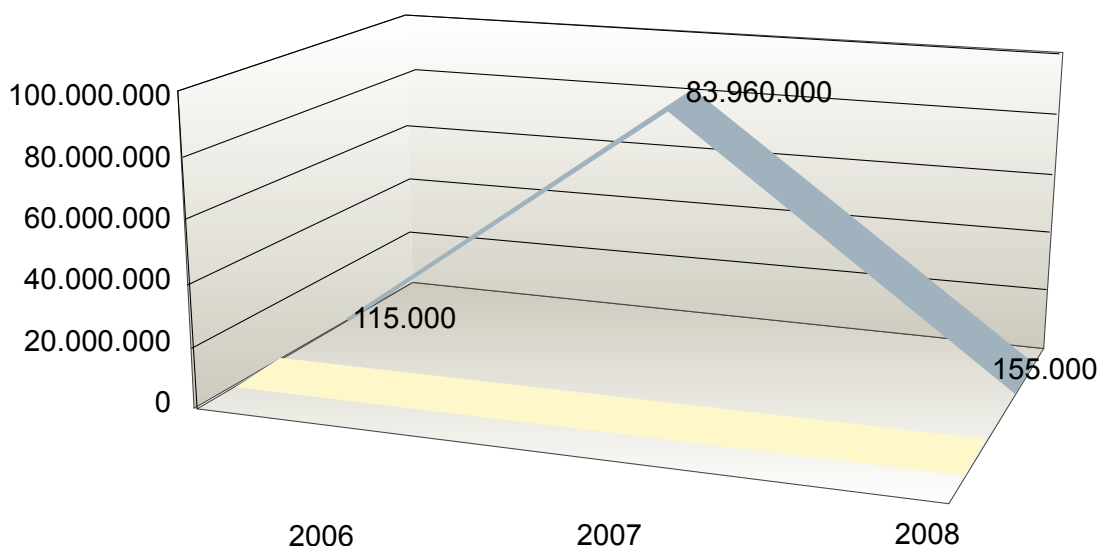
Διοικητικές κυρώσεις

Σε περίπτωση παράβασης της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών ή των όρων και των διαδικασιών άρσης του απορρήτου, η ΑΔΑΕ δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και ύστερα από προηγούμενη κλήση των ενδιαφερομένων για παροχή εξηγήσεων, να επιβάλει κυρώσεις στο υπαίτιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Κατά το έτος 2008, η ΑΔΑΕ επέβαλε τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

- Α)** Με την υπ' αριθμ. 153/2008 απόφαση «Επιβολή κύρωσης εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος ΟΤΕ ΑΕ» για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών, επιβλήθηκε στη συγκεκριμένη εταιρεία η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους εξήντα πέντε χιλιάδων ΕΥΡΩ (€ 65.000).
- Β)** Με την υπ' αριθμ. 154/2008 απόφαση «Επιβολή κύρωσης εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος ΟΤΕ ΑΕ» για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών, επιβλήθηκε στην εταιρεία η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους ενενήντα χιλιάδων ΕΥΡΩ (€ 90.000).
- Γ)** Με την υπ' αριθμ. 17/2009 απόφαση «Κλήση σε ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «TELEDOM ΑΕΒΕ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ» για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών, επιβλήθηκε στην εταιρεία η διοικητική κύρωση της σύστασης.

Τα επιβληθέντα πρόστιμα για τα έτη 2006, 2007 και 2008 παρατίθενται στο διάγραμμα που ακολουθεί (Βλ Διάγραμμα 14).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: ΕΠΙΒΛΗΘΕΝΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ, 2006-2008

Ευρωπαϊκές και διεθνείς δραστηριότητες της ΑΔΑΕ

Η Αρχή παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις που σημειώνονται στα ζητήματα της ασφάλειας δικτύων και της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών και συμμετέχει σε δραστηριότητες διεθνών φορέων. Στη διάρκεια του έτους 2008, συνεχίζοντας την προσπάθειά της για ανταλλαγή τεχνογνωσίας, αλλά και τη συμβολή της στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών εξελίξεων στα θέματα που αφορούν στην ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η Αρχή πήρε μέρος σε συνέδρια, ημερίδες, διεθνείς ομάδες εργασίας και τεχνικές επιτροπές. Παράλληλα, στελέχη της συμμετείχαν σε ομάδες εργασίας που είχαν ως σκοπό τη διάχυση της διεθνούς γνώσης και εμπειρίας στο εσωτερικό της Αρχής με στόχο την αποτελεσματικότερη επιτέλεση του έργου της.

11.1. Διοργάνωση διεθνούς συνάντησης της τεχνικής επιτροπής TC LI του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI), 27-29 Μαΐου 2008, Χανιά, Κρήτη

Η ΑΔΑΕ διοργάνωσε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2008 την 18η τακτική συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής TC/LI του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI)¹³, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη συνεχούς ενημέρωσής της σχετικά με τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα ασφάλειας και απορρήτου δικτύων και επικοινωνιών, την ανάγκη για ενεργή συμμετοχή της σε ζητήματα που σχετίζονται με την προστασία των επικοινωνιών και των σχετικών τεχνολογιών ασφάλειας και προστασίας του απορρήτου και την υποχρέωσή της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και βάσει του Ιδρυτικού της Νόμου (άρθρο 6, Ν. 3115/2003), να συνεργάζεται με άλλες αρχές της Ελλάδας, με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών και με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Στη διεθνή αυτή συνάντηση, που έλαβε χώρα στα Χανιά της Κρήτης, συμμετείχαν 80 περίπου σύνεδροι, εκπρόσωποι παρόχων, κατασκευαστών λογισμικού και ρυθμιστικών αρχών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού που ασχολείται με ζητήματα τυποποίησης και διασφάλισης πληροφοριών και επικοινωνιών. Το ETSI διαθέτει εικοσαετή πείρα σε θέματα ασφάλειας με έμφαση στην τυποποίηση τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και εταιρείες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

Οι σύνεδροι στην 18η διεθνή αυτή συνάντηση επεξεργάστηκαν μεταξύ άλλων τεχνικές προδιαγραφές και τεχνικές αναφορές με στόχο την αποτύπωση μέτρων ασφάλειας για τα συστήματα νόμιμης συνακρόασης (Lawful Interception-LI) καθώς και διατήρησης δεδομένων (Data Retention- DR) κατά τη λειτουργία των συστημάτων αυτών στις εγκαταστάσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και μέτρα ασφάλειας για τη διακίνηση και μεταφορά της παραγόμενης πληροφορίας μέσω των δικτύων αυτών προς τις αρμόδιες αρχές.

¹³ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 135/2008.

Η ΑΔΑΕ ως επίσημο μέλος του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI) από το 2007, ηγείται της Ομάδας Εργασίας της εν λόγω τεχνικής επιτροπής για την ασφάλεια σε συστήματα νόμιμης συνακρόασης και διατήρησης δεδομένων και συμμετέχει σε όλες τις συναντήσεις εργασίας που διοργανώνει η Τεχνική Επιτροπή για την άρση του απορρήτου (Technical Committee of Lawful Interception – TC LI).

11.2. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε διεθνείς συναντήσεις

Στελέχη της ΑΔΑΕ συμμετείχαν σε συνάντηση εργασίας που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI) στη Sophia-Antipolis της Γαλλίας στις 15 και 16 Ιανουαρίου 2008 με θέμα “3rd ETSI Security Workshop: Future Security”¹⁴. Σκοπός της συνάντησης ήταν η ενημέρωση σχετικά με τις εξελίξεις των διεθνών προτύπων ασφάλειας, των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις διάφορες τεχνικές ομάδες του ETSI σχετικά με τομείς ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις δραστηριότητες της Αρχής καθώς και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις εργασίες των ευρωπαϊκών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας.

Επίσης, στελέχη της ΑΔΑΕ συμμετείχαν στην τακτική συνάντηση της τεχνικής επιτροπής Άρσης του Απορρήτου (TC LI) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI) στο Κόμο Ιταλίας¹⁵. Ειδικοί επιστήμονες της ΑΔΑΕ συμμετείχαν ακόμα σε συνάντηση εργασίας από τις 7 έως 10 Ιανουαρίου που διοργάνωσε το Υπουργείο Βιομηχανίας της Ισπανίας¹⁶ με θέμα την υλοποίηση πολιτικής για τα πρωτόκολλα διαχείρισης των αρχείων καταγραφής με σκοπό τη διασφάλιση των συστημάτων άρσης του απορρήτου (LI) και διατήρησης δεδομένων επικοινωνίας (data retention) αλλά και γενικότερα των συστημάτων των παρόχων υπηρεσιών επικοινωνιών. Σκοπός της συνάντησης ήταν η συζήτηση για την ανάγκη υιοθέτησης των προτύπων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI) σχετικά με την άρση του απορρήτου.

Ακόμη, η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην τακτική συνάντηση της τεχνικής επιτροπής άρσης του απορρήτου (TC LI) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Προτυποποίησης Τηλεπικοινωνιών (ETSI) στην Πράγα, Τσεχίας από τις 30 Σεπτεμβρίου έως τις 2 Οκτωβρίου 2008¹⁷ κατά την οποία επικυρώθηκε η Τεχνική Αναφορά του αντικειμένου εργασίας DTR/LI-00044.

¹⁴ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 13/2008.

¹⁵ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 5/2008.

¹⁶ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 12/2008.

¹⁷ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 239/2008.

11.3. Δημιουργία Τεχνικής Αναφοράς (Technical Report) στο πλαίσιο του ETSI

Στο πλαίσιο συμμετοχής στην Ομάδα TC LI Group του Οργανισμού ETSI, η ΑΔΑΕ ηγείται του αντικειμένου εργασίας DTR/LI-00044¹⁸ που έχει ως σκοπό τη διατύπωση μέτρων ασφάλειας α) για τα συστήματα νόμιμης συνακρόασης (Lawful Interception) καθώς και διατήρησης εδομένων (Data Retention) κατά τη λειτουργία των συστημάτων αυτών στις εγκαταστάσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και β) για τη διακίνηση και μεταφορά της παραγόμενης πληροφορίας μέσω των δικτύων αυτών προς τις Αρμόδιες Αρχές. Η Τεχνική Αναφορά έχει τον τίτλο «Πλαίσιο Ασφάλειας σε Περιβάλλον Νόμιμης Συνακρόασης και Διατήρησης Δεδομένων» (Αγγλικός Τίτλος: Lawful Interception (LI); Security framework in Lawful Interception and Retained Data environment). Το κείμενο της Τεχνικής Αναφοράς ολοκληρώθηκε στην επίσημη συνάντηση του TC LI Group στην Πράγα, ψηφίστηκε και επικυρώθηκε από όλα τα μέλη της Ομάδας ETSI TC LI Group ως κατάλληλο για δημοσίευση.

Τα σημαντικότερα μέρη της αναφοράς είναι:

- Η αποτύπωση της προτεινόμενης αρχιτεκτονικής δικτύου ασφάλειας περιβάλλοντος που περιλαμβάνει το δίκτυο παρόχου και ενσωματώνει τις υπηρεσίες Νόμιμης Συνακρόασης, Διατήρησης Δεδομένων και ασφαλούς καταγραφής και διατήρησης πληροφορίας (Secure Logging).
- Κατηγοριοποίηση και αποτύπωση όλων των προς διασφάλιση στοιχείων (πληροφορία, εφαρμογές, συστήματα, άλλες λειτουργικές και δικτυακές οντότητες)-Inventory of assets.
- Λίστα με απειλές (Threat List).
- Λίστα με σενάρια επίθεσης.
- Αποτύπωση των απαιτήσεων ασφάλειας με ιδιαίτερη έμφαση σε τεχνικές ασφαλούς καταγραφής (Secure Logging) και ασφαλούς καταστροφής της πληροφορίας (Secure Information Destruction).
- Επίσης, τέσσερα παραρτήματα (annexes) τα οποία προτείνουν εξειδικευμένες τεχνικές λύσεις για την υλοποίηση πολιτικής ασφαλούς καταγραφής της πληροφορίας (Secure Logging Policy) και την υλοποίηση διαδικασιών ασφαλούς ανάκτησης διατηρημένων δεδομένων.

Στόχος της παραπάνω εργασίας είναι η αναβάθμιση του περιεχομένου της Τεχνικής Οδηγίας με τη διατύπωση αναλυτικότερων απαιτήσεων για τις διαδικασίες ελέγχου (audits), καθώς και η αναβάθμιση του ρόλου των Ρυθμιστικών Αρχών (Regulatory Authorities). Επιπλέον, απώτερος στόχος είναι να χρησιμεύσει η Τεχνική Αναφορά ως βάση για τη δημιουργία Τεχνικής Προδιαγραφής (Technical Specification-TS) με αντίστοιχο περιεχόμενο.

¹⁸ DTR/LI-00044, TR 102 661, Version 1.1.1. Δημοσίευση στις 25.11.2008.

11.4. Συνάντηση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA)

Στελέχη της ΑΔΑΕ επισκέφθηκαν τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (European Network and Information Security Agency - ENISA), στην έδρα του, στο Ηράκλειο Κρήτης. Ο ENISA λειτουργεί ως κέντρο εμπειρογνομοσύνης για θέματα ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αξίζει να σημειωθεί ότι στα τρία χρόνια λειτουργίας του Οργανισμού στην Κρήτη, η ΑΔΑΕ ήταν η πρώτη ελληνική Αρχή που ανταποκρίθηκε στην πρόσκλησή του ENISA για συνάντηση στην έδρα του, προκειμένου να ξεκινήσει μια συνεργασία σε θέματα τα οποία σχετίζονται με την προστασία των επικοινωνιών, των τεχνολογιών ασφάλειας, καθώς και σε θέματα τα οποία αφορούν στις εξελίξεις στον τομέα της ασφάλειας και απορρήτου δικτύων και επικοινωνιών.

Σε συνέχεια της συνεργασίας της Αρχής με τον φορέα, δόθηκε η ευκαιρία να συμμετάσχει η ΑΔΑΕ στο Συνέδριο που διοργάνωσε ο ENISA στις Βρυξέλες με θέμα "Improving Resilience of Public Communication Networks and Services" στις 6 έως 8 Μαρτίου 2008¹⁹. Επιπλέον, εκπρόσωπος του ENISA συμμετείχε ως προσκεκλημένος εισηγητής και στην ημερίδα που διοργάνωσε η Αρχή στο Ηράκλειο.

11.5. Συμμετοχή στην Ομάδα Independent Regulators Group

Η ΑΔΑΕ ξεκίνησε μια σημαντική συνεργασία και θα συμμετέχει εφεξής στην ομάδα IRG Informal Working Group on Network and Information Security του διεθνούς δικτύου Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, Independent Regulators Group (IRG). Η πρώτη συνάντηση, στην οποία συμμετείχε η Αρχή, έγινε στην Αθήνα στις 4 και 5 Δεκεμβρίου 2008. Στην παραπάνω Ομάδα, η οποία υφίσταται από το 2002, συμμετέχουν 17 χώρες της Ευρώπης με στόχο να ανταλλάξουν εμπειρίες με τους εταίρους τους, να επωφεληθούν από τις βέλτιστες πρακτικές, να συγκρίνουν τις πολιτικές και τις νομοθετικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται και τον έλεγχο εφαρμογής τους ανά την Ευρώπη και να εξετάσουν τις τεχνολογικές εξελίξεις και την επίδρασή τους σε θέματα ασφάλειας.

Η ΑΔΑΕ παρουσίασε στους συνέδρους το έργο και τις λειτουργίες της και επισήμανε τους προβληματισμούς της σε σχέση με την ασφάλεια των δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων. Η δυνατότητα συστηματικής επαφής και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των εκπροσώπων των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών αναμένεται να αποτελέσει γόνιμη πηγή πληροφόρησης για τα τεκταινόμενα στην Ευρώπη, να δώσει την ευκαιρία για αποτελεσματικές διμερείς συνεργασίες και να ενδυναμώσει το ρόλο της ΑΔΑΕ στην κοινότητα των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών της Ευρώπης.

¹⁹ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 32/2008.

11.6. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε Φόρα

11.6.1. European Security and Research Innovation Forum

Η ΑΔΑΕ έλαβε μέρος στην τακτική συνάντηση της Επιτροπής European Security Research and Innovation Forum (ESRIF) υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής/ Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας (European Commission/DG Justice Freedom and Security). Σημειώνεται ότι στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν, μετά από πρόσκληση, 70 μέλη από τις χώρες της ΕΕ τα οποία εκπροσωπούν δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με θέματα ασφάλειας. Η συνάντηση της επιτροπής European Security Research and Innovation Forum (ESRIF), στην οποία συμμετείχε η ΑΔΑΕ, έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 27 Φεβρουαρίου 2008²⁰ με στόχο την ανάπτυξη της καινοτομίας στον τομέα της Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.

11.6.2. Global Forum

Τα τελευταία δεκαεπτά χρόνια που δραστηριοποιείται το Global Forum στον χώρο της τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνιών, έχει συμβάλει καταλυτικά στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και στην εφαρμογή καινοτόμων ιδεών που ενισχύουν την ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Το Global Forum 2008: Shaping the future που διοργανώθηκε στην Αθήνα στις 21 και 22 Οκτωβρίου 2008, συγκέντρωσε πολλές συμμετοχές εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κυβερνητικών εκπροσώπων, ακαδημαϊκών και διακεκριμένων ερευνητικών εταίρων. Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στο Συνέδριο με στελέχη της και με εισηγητή ένα Μέλος της Ολομέλειάς της. Η παρουσίαση της Αρχής είχε θέμα την Εθνική Στρατηγική για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (Towards a national strategy for information and communication security and privacy).

11.7. Διεθνή συνέδρια

Η ΑΔΑΕ έλαβε μέρος στο διεθνές συνέδριο "ISS World Europe: Intelligence Support Systems for Legal Interception, Electronic Investigation and Intelligence Gathering", το οποίο πραγματοποιήθηκε από την 1 έως τις 3 Οκτωβρίου 2008 στην Πράγα. Στο συνέδριο συμμετείχαν εκπρόσωποι 200 περίπου οργανισμών (Κυβερνητικοί φορείς, ανεξάρτητες αρχές, τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι και προμηθευτές εξειδικευμένων συστημάτων ασφάλειας) από 50 χώρες. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο διεθνές αυτό συνέδριο στέλεχος της Αρχής παρουσίασε την Τεχνική Αναφορά DTR/LI-00044, TR 102 661, Version 1.1.1, έργο της τεχνικής επιτροπής για την ασφάλεια σε συστήματα Νόμιμης Συνακρόασης και Διατήρησης Δεδομένων (Lawful Interception and Data Retention) του ETSI.

²⁰ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 44/2008.

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στο 4ο Περιφερειακό Συνέδριο με τίτλο "Telecommunications Networks & Systems Security" του Ινστιτούτου Μελετών Ερευνών Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής Χωρών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (INA) στις 6 και 7 Νοεμβρίου του 2008 στη Θεσσαλονίκη, που είχε ως στόχο να συμβάλει σε κρίσιμα θέματα που αφορούν στην ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων δικτύων και ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Μέλος της Αρχής παρουσίασε το θέμα «Securing communication privacy in Greece» στην ενότητα που αφορούσε στη διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με τις ηλεκτρονικές απειλές.

Επίσης, η Αρχή συμμετείχε με στελέχη της αλλά και εκπροσωπήθηκε από ένα Μέλος της στο ετήσιο συνέδριο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, 10ο Greek ICT Forum, που διοργανώθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και άλλων πέντε Υπουργείων από τις 30 Σεπτεμβρίου έως την 1 Οκτωβρίου 2008 στην Αθήνα. Το θέμα της ομιλίας του Μέλους της Αρχής ήταν «Προς μια εθνική στρατηγική για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών» και εντάχθηκε στην ενότητα «Ψηφιακές επικοινωνίες: Προστασία τηλεπικοινωνιακών υποδομών και δικτύων» της θεματικής για την Ασφάλεια (ICT Security). Οι προσκεκλημένοι ομιλητές παρουσίασαν, παράλληλα με την τεχνολογική και επιχειρησιακή διάσταση της Ψηφιακής Ασφάλειας, την καίρια σημασία των παραγόντων «Δίκαιο» και «Νομοθεσία» σε έναν χώρο όπου οι εξελίξεις είναι ραγδαίες.

12

Εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν από την ΑΔΑΕ το 2008

Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2008, διοργάνωσε τέσσερις ημερίδες με σκοπό την ενημέρωση των φορέων, των παρόχων και των δευτεροβάθμιων οργάνων εκπροσώπησης στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εξυπηρέτησης Πολιτών και Παρόχων της ΑΔΑΕ. Σε κάθε ημερίδα συμπεριλαμβανόταν και μια ενότητα για την ενημέρωση χρηστών και συνδρομητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σχετικά με τα μέτρα αυτοπροστασίας που θα πρέπει να λαμβάνουν. Στις ημερίδες συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, Ευρωπαϊκοί φορείς, εκπρόσωποι της Πολιτείας και της ακαδημαϊκής κοινότητας, στελέχη της τηλεπικοινωνιακής αγοράς και θεσμικοί φορείς της τηλεπικοινωνιακής αγοράς.

Οι ημερίδες πραγματοποιήθηκαν στις πόλεις Θεσσαλονίκη, Κέρκυρα, Πάτρα και Ηράκλειο Κρήτης, σε συνεργασία με τα τοπικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και με την υποστήριξη των τοπικών φορέων (Νομαρχίες, Δήμοι, κλπ). Η διοργάνωση των ημερίδων έδωσε την ευκαιρία στους πολίτες να γνωρίσουν το έργο και τη λειτουργία της Αρχής, είτε παρακολουθώντας τις εκδηλώσεις, είτε

μέσα από την εκτεταμένη κάλυψη του θέματος από τα τοπικά κυρίως Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Παράλληλα, η διοργάνωση των ημερίδων προώθησε την ανάπτυξη σχέσεων της Αρχής με ακαδημαϊκά ιδρύματα ανά την Ελλάδα και με εκπροσώπους φορέων των τοπικών κοινωνιών όπου έλαβαν χώρα οι εκδηλώσεις.

12.1. Ημερίδα ΑΔΑΕ στη Θεσσαλονίκη

Η πρώτη ημερίδα της Αρχής διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη, σε συνεργασία με τον Τομέα Τηλεπικοινωνιών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το οποίο και την φιλοξένησε. Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στις 11 Απριλίου 2008, συγκεντρώνοντας το ενδιαφέρον τόσο των πολιτών της Θεσσαλονίκης όσο και των τοπικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Το θέμα της ημερίδας ήταν «Προστασία Απορρήτου των Επικοινωνιών και Αυτοπροστασία Χρηστών και Συνδρομητών».²¹ Παρουσιάστηκαν οι τεχνολογικές εξελίξεις στην ασφάλεια των επικοινωνιών, το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Αρχής καθώς και θέματα αυτοπροστασίας στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Έμφαση δόθηκε και στη διαδραστική διάσταση της διοργάνωσης ώστε οι συμμετέχοντες να έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν με στελέχη της Αρχής για ειδικότερα θέματα ασφάλειας και προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών τους.

12.2. Ημερίδα ΑΔΑΕ στην Κέρκυρα

Εφαρμόζοντας το ίδιο επιτυχημένο μοντέλο για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων ανά την Ελλάδα, η ΑΔΑΕ συνεργάστηκε με το Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου για τη συνδιοργάνωση της 2ης Διημερίδας του Τμήματος Πληροφορικής στις 5 και 6 Ιουνίου 2008 στην Ιόνια Ακαδημία της Κέρκυρας²². Στόχος της ημερίδας ήταν να παρουσιάσει τις τεχνολογικές εξελίξεις σε θέματα πληροφορικής και επικοινωνιών, καθώς και να ενημερώσει τους χρήστες και συνδρομητές σχετικά με τα προληπτικά μέτρα αυτοπροστασίας στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Η δεύτερη ημέρα της διοργάνωσης περιελάμβανε τη θεματική της ΑΔΑΕ σχετικά με τους Ελεγκτικούς Μηχανισμούς και τα Μέτρα Αυτοπροστασίας.

12.3. Ημερίδα ΑΔΑΕ στην Πάτρα

Για τη διοργάνωση της ημερίδας στην Πάτρα, η ΑΔΑΕ συνεργάστηκε με το Πανεπιστήμιο Πατρών, τη Νομαρχία Αχαΐας και το Δήμο Πατρέων. Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2008, με θέμα: «Ασφάλεια ηλεκτρονικών δικτύων και υπολογιστικών συστημάτων και αυτοπροστασία».²³ Προκειμένου να ενημερωθούν οι πολίτες της Πάτρας για την ημερίδα, δημι-

²¹ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 67/2008.

²² Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ.147/2008.

²³ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ.247/2008.

ουργήθηκε ειδικό ραδιοφωνικό μήνυμα και διοργανώθηκε συνέντευξη Τύπου, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχείο της πόλης. Μέσα από την εκτενή δημοσιότητα που προέκυψε, οι πολίτες είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν τόσο για τις λειτουργίες της Αρχής και το νέο ΟΠΣ όσο και για πρακτικά θέματα σχετικά με την προστασία της επικοινωνίας μέσω διαδικτύου, σταθερού και κινητού τηλεφώνου.

12.4. Ημερίδα ΑΔΑΕ στο Ηράκλειο Κρήτης

Η τέταρτη ημερίδα της Αρχής για το 2008 διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, στο Ηράκλειο Κρήτης, την 1η Δεκεμβρίου 2008, με θέμα: «Αυτοπροστασία Χρηστών και Συνδρομητών και Ασφάλεια ηλεκτρονικών δικτύων και υπολογιστικών συστημάτων»²⁴.

Στην ημερίδα συμμετείχε ομιλητής από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών ENISA, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα «Πώς απειλείται η ιδιωτικότητά μας από τις νέες τεχνολογίες». Σημαντική για την επιτυχία της εκδήλωσης ήταν και η υποστήριξη του Δήμου Ηρακλείου και της Νομαρχίας Ηρακλείου. Εκπρόσωποι δήμων της περιοχής, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κρατικών φορέων και οργανισμών καθώς και πολίτες που παρακολούθησαν την ημερίδα χαιρέτησαν την πρωτοβουλία της ΑΔΑΕ και, όπως σημείωσαν στη σχετική φόρμα αξιολόγησης, επιζητούν τη συνέχιση του έργου της Αρχής για την ενημέρωση του κοινού.

13

Πρωτοβουλίες για την ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών

Η ΑΔΑΕ, στοχεύοντας στην άμεση και αποτελεσματική ενημέρωση των πολιτών αναφορικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, πέρα από τη διοργάνωση ημερίδων και την ανάρτηση του σχετικού υλικού στην ιστοσελίδα της, ανέλαβε την πρωτοβουλία να εκδώσει ενημερωτικό έντυπο με θέμα «Προστασία του Απορρήτου των Επικοινωνιών». Το έντυπο αποτέλεσε μέρος του υλικού που διανεμήθηκε από την Αρχή στις ημερίδες που πραγματοποίησε και αποσκοπεί στην ενημέρωση του κοινού τόσο για το έργο και την λειτουργία της ΑΔΑΕ όσο και για θέματα αυτοπροστασίας χρηστών και συνδρομητών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Το σκεπτικό της πρωτοβουλίας αυτής, όπως αναφέρεται και στο έντυπο που εμπεριέχεται στο παράρτημα της παρούσας Έκθεσης, είναι ότι η πλήρης επίγνωση των κινδύνων και των διαθέσιμων μέσων ασφαλείας σε προσωπικό επίπεδο αποτελεί την πρώτη γραμμή άμυνας για την ασφάλεια συστημάτων, πληροφοριών και δικτύων. Είναι λοιπόν απαραίτητο, τα μέτρα που λαμβάνει η Πολιτεία και οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών επικοινωνιών να συμπληρώνονται από την εφαρμογή κανόνων από τους ίδιους τους χρήστες για την δική τους πρωτίστως προστασία.

²⁴ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 257/2008.

14

Εκπαίδευση προσωπικού

14.1. Οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΔΑΕ στη χρήση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος

Η ΑΔΑΕ έδωσε προτεραιότητα στην εκπαίδευση του προσωπικού της στη χρήση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο θα λειτουργήσει το 2009. Οργανώθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια και συντάχθηκε πρόγραμμα εκπαίδευσης, που περιλάμβανε διδακτικό υλικό και κατάλληλες πρακτικές για το προσωπικό της υπηρεσίας.

14.2. Εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΔΑΕ στο ISO 27001:2005

Στελέχη της ΑΔΑΕ παρακολούθησαν σεμινάρια «Επικεφαλής Επιθεωρητών Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών ISO 27001:2005». Τα σεμινάρια είχαν στόχο να καταρτίσουν τα στελέχη της Αρχής στις σύγχρονες μεθοδολογίες επιθεώρησης συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας, έτσι ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στη διεξαγωγή ελέγχων σε παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

14.3. Συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα

Υπάλληλοι της ΑΔΑΕ συμμετείχαν σε σεμινάρια του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης που αφορούν στο εσωτερικό πληροφοριακό δίκτυο της ΑΔΑΕ.

15

Συγκρότηση ομάδων εργασιών

Η ΑΔΑΕ, βάσει του Νόμου 3115/2003 (άρθρο 6 παρ.3), μπορεί με απόφασή της να συγκροτεί μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με θέματα της αρμοδιότητάς της. Σ' αυτές μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη της ΑΔΑΕ. Το έργο των επιτροπών/ομάδων εργασίας συντονίζεται από μέλη της ΑΔΑΕ. Οι εισηγήσεις και οι γνωμοδοτήσεις τους υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα της Αρχής που αποφασίζουν για τυχόν δημοσιοποίηση των πορισμάτων.

Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2008, συγκρότησε τις παρακάτω ομάδες εργασίας με σκοπό την εξέταση θεμάτων ειδικού ενδιαφέροντος.

15.1. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την έκδοση κανονισμού και τεχνικής οδηγίας για τη λειτουργία και τον έλεγχο του συστήματος νομίμων συνακροάσεων (LI).

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της Ομάδας Εργασίας. Η Ομάδα προέβη στην καταγραφή των μέτρων για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά τη λειτουργία, διαχείριση και χρήση του συστήματος άρσης απορρήτου των επικοινωνιών σε πραγματικό χρόνο, από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις αρμόδιες αρχές.

Εντός του 2009, το πόρισμα της Ομάδας θα γνωστοποιηθεί στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις Αρμόδιες Αρχές υπό τη μορφή σύστασης αναφορικά με τα μέτρα που θα πρέπει να τηρούνται κατά τη λειτουργία του συστήματος άρσης απορρήτου σε πραγματικό χρόνο.

15.2. Ομάδα Εργασίας για την αναθεώρηση των κανονισμών της ΑΔΑΕ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών (αποφάσεις υπ' αριθμ. 632Α, 633Α, 634Α).

Με απόφαση της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ²⁵ συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με σκοπό την αναθεώρηση των υπάρχοντων κανονισμών για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών (αποφάσεις 629Α, 630Α και 631Α). Στόχος της αναθεώρησης είναι η εναρμόνιση με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, καθώς και η επικαιροποίησή τους λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία των διεξαχθέντων ελέγχων και τις τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Η ολοκλήρωση του έργου της ομάδας εργασίας αναμένεται εντός του έτους 2009.

15.3. Ομάδα Εργασίας για την αναθεώρηση των κανονισμών της ΑΔΑΕ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών (αποφάσεις υπ' αριθμ. 632Α, 633Α, 634Α).

Η ΑΔΑΕ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας²⁶ για την αναθεώρηση των κανονισμών της ΑΔΑΕ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών (αποφάσεις υπ' αριθμ. 632Α, 633Α, 634Α) με στόχο την αναθεώρηση των ως άνω κανονισμών προκειμένου να εναρμονιστούν με το νέο νομοθετικό πλαίσιο και να εμπλουτιστούν λαμβάνοντας υπόψη την έως σήμερα εμπειρία των στελεχών που έχει αποκομισθεί από τους ελέγχους, καθώς και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Η ολοκλήρωση του έργου της Ομάδας αναμένεται εντός του έτους 2009.

²⁵ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 277/2008, ΦΕΚ ΥΟΔΔ/510/10.12.08.

²⁶ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 276/2008, ΦΕΚ ΥΟΔΔ/510/10.12.2008.

15.4. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την ανάλυση διεθνών πρακτικών για τη χρήση ενισχυμένων υποδομών ασφάλειας και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών σε κρίσιμες υποδομές.

Η ΑΔΑΕ κατά τη συνεδρίαση της 30 Ιανουαρίου 2007, αποφάσισε²⁷ τη σύσταση Ομάδας Εργασίας με σκοπό την ανάλυση διεθνών πρακτικών για τη χρήση ενισχυμένων υποδομών ασφάλειας και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών σε κρίσιμες υποδομές.

Η Ομάδα θα ολοκληρώσει το έργο της στις αρχές του έτους 2009.

15.5. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την συλλογή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων, μέσω εργαλείων ανάλυσης συμπεριφοράς, και τον προγραμματισμό πληρότητας πληροφοριακών συστημάτων με σκοπό την αξιολόγηση και τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους.

Η ΑΔΑΕ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας²⁸ με σκοπό τη συλλογή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων, μέσω εργαλείων ανάλυσης συμπεριφοράς, και τον προγραμματισμό πληρότητας πληροφοριακών συστημάτων με στόχο την αξιολόγηση και τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους και ειδικότερα:

- α. Την εφαρμογή εργαλείων παρακολούθησης συμπεριφοράς και προγραμματισμού πληρότητας πληροφοριακών συστημάτων.
- β. Την ανάλυση στατιστικών στοιχείων με χρήση ψηφιακών εργαλείων απόδοσης συστημάτων, κατηγοριοποίηση και αξιολόγηση συστημάτων.
- γ. Την εξαγωγή συμπερασμάτων και προτάσεων για βελτίωση της απόδοσης των συστημάτων.

Η Ομάδα ολοκλήρωσε το έργο της.

15.6. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την εξέλιξη τεχνικών εφαρμογής εξειδικευμένου λογισμικού εύρεσης και ανάλυσης ψηφιακών αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν στη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2008, συγκρότησε Ομάδα Εργασίας²⁹ με σκοπό τη μελέτη τεχνικών εφαρμογής εξειδικευμένου λογισμικού εύρεσης και ανάλυσης ψηφιακών αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν στη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Η Ομάδα ασχολήθηκε ειδικότερα με τη συγκέντρωση ψηφιακών στοιχείων από συστήματα που περιέχουν δεδομένα θέσης και κίνησης των επικοινωνιών. Επίσης, ασχολήθηκε με την προσαρμογή του εξειδικευμένου λογισμικού εύρεσης και ανάλυσης ψηφιακών αποδεικτικών στοιχείων

²⁷ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 27/2008, ΦΕΚ ΥΟΔΔ/70/20.2.2008.

²⁸ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 28/2008, ΦΕΚ ΥΟΔΔ/70/20.2.2008.

²⁹ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 56/2008.

στη μορφοποίηση των συλλεχθέντων δεδομένων. Η Ομάδα Εργασίας ασχολήθηκε ακόμα με την ανάπτυξη και εξέλιξη νέων τεχνικών εύρεσης και ανάλυσης ψηφιακών στοιχείων που αφορούν στο απορρήτο των επικοινωνιών. Τέλος, ασχολήθηκε με προτάσεις για την εφαρμογή των νέων τεχνικών σε πληροφοριακά επικοινωνιακά συστήματα που διατηρούν δεδομένα θέσης και κίνησης με σκοπό τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Η Ομάδα ολοκλήρωσε το έργο της .

15.7. Ομάδα Εργασίας με σκοπό τη μελέτη των μηχανισμών διασύνδεσης των λειτουργικών δομών των υποσυστημάτων της διαδικτυακής πύλης εξυπηρέτησης πολιτών και τηλεπικοινωνιακών παρόχων με το εσωτερικό δίκτυο και τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΔΑΕ.

Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2008 συγκρότησε Ομάδα Εργασίας³⁰ ειδικού ενδιαφέροντος με σκοπό τη μελέτη των μηχανισμών διασύνδεσης των λειτουργικών δομών των υποσυστημάτων της διαδικτυακής πύλης εξυπηρέτησης πολιτών και τηλεπικοινωνιακών παρόχων της ΑΔΑΕ με το εσωτερικό δίκτυο και τα πληροφοριακά συστήματα, ώστε να επιτυγχάνεται η παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών στους πολίτες και τους παρόχους για θέματα διασφάλισης απορρήτου επικοινωνιών. Ειδικότερα, η ομάδα εργασίας ασχολείται με:

- α. Ανάλυση της αρχιτεκτονικής των δύο δικτύων και των δυνατοτήτων διασύνδεσης των εμπειροχόμενων υποσυστημάτων.
- β. Ορισμό των σημείων διασύνδεσης και ανάπτυξη των μεθόδων και της μορφοποίησης της επικοινωνίας μεταξύ των δύο δικτύων.
- γ. Έλεγχο μεθόδων και μορφοποίησης σημείων διασύνδεσης μεταξύ των λειτουργικών δομών των υποσυστημάτων των δύο δικτύων, μέσω εναλλακτικών δοκιμών επικοινωνίας.
- δ. Συμπεράσματα και προτάσεις για τη ολοκλήρωση των παρεχομένων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τους παρόχους τηλεπικοινωνιών για θέματα διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών.

Οι εργασίες της Ομάδας ολοκληρώθηκαν.

15.8. Ομάδα Εργασίας για τη μελέτη και ανάλυση των διαδικασιών καθώς και των τεχνικών και οργανωτικών εγγυήσεων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και τη διασφάλιση του, στο πλαίσιο του ΠΔ 47/2005.

Η ΑΔΑΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2008 συγκρότησε Ομάδα Εργασίας³¹ με σκοπό να μελετήσει τις διαδικασίες, καθώς και τις τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών. Επίσης, στόχος της Ομάδας είναι να διαμορφώσει προτάσεις για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διαδικασιών για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη

³⁰ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 57/2008, ΦΕΚ ΥΟΔΔ 162/ 14.4.2008.

³¹ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 293/2008.

διασφάλιση του στο πλαίσιο του. ΠΔ 47/2005, επισημαίνοντας τις ενδεικνυόμενες τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις του ως άνω ΠΔ με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία και τα νέα δεδομένα που προέκυψαν από τη λειτουργία των συστημάτων άρσης του απορρήτου.

Η Ομάδα θα ολοκληρώσει το έργο της εντός του έτους 2009.

15.9. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την προετοιμασία δράσεων για την ενίσχυση της ΑΔΑΕ ενόψει του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ-Δ'ΚΠΣ).

Η ΑΔΑΕ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας³² προκειμένου να δρομολογήσει δράσεις στο πλαίσιο του Δ' ΚΠΣ με στόχο τη λειτουργική και τεχνολογική ενίσχυσή της. Το αντικείμενο της Ομάδας είναι θέμα που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και κρίνεται ότι θα συμβάλει στη διασφάλιση του απορρήτου σε κρίσιμες υποδομές.

Η σύσταση της Ομάδας Εργασίας έγινε με σκοπό την προετοιμασία της ΑΔΑΕ ενόψει του Δ' ΚΠΣ ή Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και ειδικότερα:

- α) τη μελέτη των αξόνων που έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ,
- β) τη μελέτη των διαχειριστικών αλλαγών που θα έχουν εγκριθεί στα πλαίσια του ΕΣΠΑ και που διαφοροποιούν τους κανόνες διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων έργων σε σχέση με το Γ' ΚΠΣ,
- γ) τη συνεργασία με τις αντίστοιχες διαχειριστικές αρχές και ειδικά με την ειδική υπηρεσία διαχείρισης του Υπουργείου Οικονομικών,
- δ) την προετοιμασία των αντίστοιχων Σχεδίων Τεχνικών Δελτίων, Μελετών Ωρίμανσης και Διακηρύξεων.

Η Ομάδα θα ολοκληρώσει το έργο της εντός του έτους 2009.

15.10. Ομάδα Εργασίας με σκοπό την τροποποίηση του κανονισμού οικονομικής διαχείρισης της ΑΔΑΕ.

Η ΑΔΑΕ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας³³ με σκοπό την τροποποίηση του Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης της Αρχής. Η συγκρότηση της συγκεκριμένης Ομάδας βασίστηκε στην ανάγκη τροποποίησης του σχετικού Κανονισμού της Αρχής που έχει προκύψει από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του.

Η Ομάδα θα ολοκληρώσει το έργο της εντός του έτους 2009.

³² Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 45/2008.

³³ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 294/2008.

15.11. Ομάδα Εργασίας για την αναθεώρηση του ΠΔ 40/2005.

Η ΑΔΑΕ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας³⁴, με αντικείμενο την αναθεώρηση του ΠΔ 40/2005 (Εσωτερική διάρθρωση της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών) και συγκεκριμένα των σχετικών διατάξεων για τη στελέχωση των οργανικών της μονάδων, καθώς και των διατάξεων εκείνων που πρέπει να αναθεωρηθούν ύστερα από τα πέντε (5) έτη λειτουργίας της. Το αντικείμενο της Ομάδας είναι μείζονος σημασίας, καθότι, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, η Αρχή αδυνατεί να στελεχώσει επαρκώς τις οργανικές της μονάδες, να συστήσει τα προβλεπόμενα εκ του ιδρυτικού της νόμου υπηρεσιακά όργανα και να ανταποκριθεί με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο στην αποστολή της.

16

Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα εξυπηρέτησης πολιτών και παρόχων

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) της ΑΔΑΕ, έχει ως στόχο να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της Αρχής και στην ποιότητα των παρεχόμενων από αυτήν υπηρεσιών. Μεταξύ των ωφελομένων από την εφαρμογή του ΟΠΣ συγκαταλέγονται οι πολίτες, οι οποίοι θα εξυπηρετηθούν μέσω καλύτερων υπηρεσιών από την Αρχή, ενώ θα αυξηθεί το συνολικό αίσθημα ασφάλειας. Επίσης, οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα διεκπεραιώνουν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην Αρχή ταχύτερα και με μεγαλύτερη αξιοπιστία.

Το «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εξυπηρέτησης Πολιτών και Παρόχων», χρηματοδοτήθηκε κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) από το ελληνικό δημόσιο και εντάσσεται στο Μέτρο 2.2 «Ηλεκτρονική κυβέρνηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Το έργο βασίζεται στις κατευθύνσεις του Σχεδίου Δράσης e-Europe (ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών, ηλεκτρονικό κράτος, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονικό εμπόριο) και αποσκοπεί στην ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, σε έναν τομέα καθοριστικής σημασίας για την ασφάλεια των δικτύων και των επικοινωνιών. Επίσης, ανταποκρίνεται στο σχέδιο δράσης e-Government με online παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

³⁴ Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 296/2008 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 22/26.01.2009).

Το ΟΠΣ υποστηρίζει και τις παρακάτω λειτουργίες:

- **Έκδοση κανονιστικών αποφάσεων από την ΑΔΑΕ που θέτει στους παρόχους απαιτήσεις ασφαλείας με σκοπό τη διασφάλιση του απορρήτου.**

Η Αρχή συντάσσει και εκδίδει κανονισμούς που καθορίζουν τις απαιτήσεις ασφαλείας των παρόχων με σκοπό τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών. Οι πάροχοι έχουν την υποχρέωση να συντάσσουν και να εφαρμόζουν Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, η οποία ελέγχεται από την ΑΔΑΕ με βάση τους σχετικούς κανονισμούς. Η ανταπόκρισή τους σε αυτές τις απαιτήσεις ελέγχεται από την Αρχή με τακτικούς ελέγχους (επιτόπιος τεχνικός έλεγχος) στις εγκαταστάσεις και τα αρχεία τους.

- **Έλεγχο των παρόχων για τήρηση του απορρήτου επικοινωνιών και συμμόρφωση προς τους κανονισμούς.**

Η λειτουργία αυτή αφορά στην υποστήριξη των ελέγχων που διενεργεί η ΑΔΑΕ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

- **Έλεγχο της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.**

Η ΑΔΑΕ είναι υπεύθυνη για την σωστή εφαρμογή του ΠΔ 47/2005 που αφορά στην άρση του απορρήτου των επικοινωνιών. Μέσω του ΟΠΣ θα γίνεται η διαχείριση των εγγράφων που ανταλλάσσονται με τις αρμόδιες αρχές για την ενεργοποίηση της άρσης του απορρήτου, καθώς και όλων των σχετικών δεδομένων.

- **Διαχείριση στοιχείων από παρόχους και λοιπούς εποπτευόμενους φορείς.**

Με την έναρξη λειτουργίας του ΟΠΣ, η ανταλλαγή εγγράφων και συνοδευτικών δεδομένων με τους παρόχους και τους εποπτευόμενους φορείς θα μπορεί να πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

- **Διαχείριση αιτημάτων.**

Η εφαρμογή του ΟΠΣ παρέχει τη δυνατότητα επεξεργασίας αιτημάτων που λαμβάνει η ΑΔΑΕ, είτε μέσω ταχυδρομείου και τηλεομοιοτυπίας, είτε μέσω του διαδικτυακού της τόπου της ενώ παράλληλα διευκολύνει και την εξαγωγή στατιστικών συμπερασμάτων.

- **Διαχείριση διαφορών/καταγγελιών.**

Η λειτουργία του ΟΠΣ αφορά και στη διαχείριση καταγγελιών. Εξυπηρετεί την καταχώριση και επεξεργασία της καταγγελίας, την κατηγοριοποίησή της και την καταχώριση των στοιχείων σχετικά

με τον τρόπο αντιμετώπισης από την ΑΔΑΕ, την επιβολή κυρώσεων και την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και συμπερασμάτων. Η υποβολή καταγγελιών είναι δυνατή και μέσω του διαδικτυακού τόπου της ΑΔΑΕ.

• **Συνεργασία με άλλους φορείς.**

Η σχεδίαση και υλοποίηση του ΟΠΣ προβλέπει την εύκολη δημιουργία διεπαφών επικοινωνίας μέσω διαδικτύου με πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων, με βάση τα διεθνή πρότυπα διαλειτουργικότητας και διασφάλισης της ακεραιότητας και του απορρήτου της επικοινωνίας.

Επίσης η Διαδικτυακή Πύλη αποτελεί τη διεπαφή του ΟΠΣ τόσο με εξωτερικούς χρήστες (πολίτες, παρόχους, άλλους φορείς), όσο και με χρήστες υπαλλήλους της ΑΔΑΕ.

Η Διαδικτυακή Πύλη υποστηρίζει τις παρακάτω λειτουργίες:

- Για την υποστήριξη υπηρεσιών προς πολίτες:
 - Υποστήριξη υποβολής καταγγελιών ηλεκτρονικά, μέσα από συγκεκριμένη και δεδομένη ροή εργασιών.
 - Επικοινωνία του πολίτη με την ΑΔΑΕ με τη μορφή ερωτήσεων/απαντήσεων.
- Για την υποστήριξη υπηρεσιών προς παρόχους:
 - Δυνατότητα δημιουργίας προφίλ παρόχων.
 - Υποστήριξη υποβολής αρχείων: πολιτικών ασφάλειας ή άλλων εγγράφων, με δεδομένη ροή εργασιών για κάθε κατηγορία, καθώς και ασφαλή αποθήκευσή τους σε κατάλληλα διαμορφωμένο περιβάλλον.
 - Ενημέρωση του παρόχου για την πρόοδο της έγκρισης της Πολιτικής Ασφάλειάς του.
 - Επικοινωνία του παρόχου με την ΑΔΑΕ με τη μορφή ερωτήσεων/απαντήσεων.
 - Υποστήριξη ψηφιακών υπογραφών και ψηφιακών πιστοποιητικών για την αποστολή αρχείων.
 - Υποστήριξη δυνατότητας καταγραφής περιστατικών ασφάλειας (security incidents) από τους παρόχους (καταγραφή γεγονότος, ημερομηνία και χώρος καταγραφής, κ.ά.) μέσα από κατάλληλα οργανωμένα φόρμες.
- Για την υποστήριξη υπηρεσιών προς τους χρήστες υπαλλήλους της ΑΔΑΕ:
 - Υποστήριξη διαχείρισης δεδομένων.
 - Δυνατότητα ανάρτησης πληροφορίας.

Αναπόσπαστο στοιχείο της Πύλης αποτελεί το σύστημα λογισμικού για τη διαχείριση περιεχομένου (Content Management Software – CMS) το οποίο είναι απόλυτα συμβατό με τα υπόλοιπα υποσυστήματα. Κατά την υλοποίηση του συστήματος ελήφθησαν υπόψη οι ήδη υπάρχουσες εφαρμογές που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται μεμονωμένα για την υποστήριξη διαφόρων λειτουργικών αναγκών της ΑΔΑΕ. Οι παραπάνω λειτουργίες διαμορφώνονται σε περιβάλλον που διασφαλίζει την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και διαθεσιμότητα των διακινούμενων δεδομένων.

Οδηγία 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Η Οδηγία 2006/24/ΕΚ «Για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ» αποβλέπει στην εναρμόνιση των διατάξεων των κρατών-μελών σχετικά με τις υποχρεώσεις των παρόχων ως προς τις προσφερόμενες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίου δικτύου επικοινωνιών. Ειδικότερα, στο θέμα της διατήρησης ορισμένων δεδομένων που παράγονται ή υφίστανται επεξεργασία από τους παρόχους θα πρέπει να διασφαλίζεται η δυνατότητα διάθεσης των δεδομένων αυτών στην περίπτωση διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο των κρατών-μελών.

Η Οδηγία εφαρμόζεται σε δεδομένα κίνησης και θέσης, σε νομικές οντότητες και σε φυσικά πρόσωπα και στα συναφή δεδομένα που απαιτούνται για την αναγνώριση του συνδρομητή ή του καταχωρισμένου χρήστη. Δεν εφαρμόζεται στο περιεχόμενο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών, στις οποίες η πρόσβαση πραγματοποιείται με τη χρήση δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Πριν από την ψήφιση της παραπάνω Οδηγίας, η ΑΔΑΕ, με την υπ' αριθμ. 54/24.8.05 απόφαση της Ολομέλειάς της, διατύπωσε τη θέση ότι «κάθε περαιτέρω περιορισμός του ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας, που αποσκοπεί στη δίωξη του εγκλήματος και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, θα πρέπει να υιοθετηθεί μόνον εφόσον αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο πυρήνας του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας».

3. Η Αρχή συμμετείχε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την 30.10.2006 για την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, ενόψει της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ στην ελληνική έννομη τάξη. Οι απόψεις που διατυπώθηκαν κατά την εν λόγω σύσκεψη ετέθησαν υπόψη του Υπουργείου Δικαιοσύνης εγγράφως με το υπ' αριθμ. 2137/16.11.2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ, στο οποίο επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) Η διαδικασία και οι όροι πρόσβασης στα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας προβλέπονται ήδη στο άρθρο 19 παρ. 1 Σ., Ν. 2225/94, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3115/03 και στο ΠΔ 47/05, καθώς, για την απόκτηση και αξιοποίηση των πληροφοριών που προκύπτουν από την επεξεργασία των στοιχείων της επικοινωνίας, ακολουθείται η διαδικασία της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 Σ., η άρση του απορρήτου και η πρόσβαση στα στοιχεία αυτά επιτρέπεται με εγγύηση της δικαστικής αρχής, η οποία δε δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

Επομένως, κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη, τα περιγραφόμενα στοιχεία της επικοινωνίας θα εξακολουθήσουν να υπάγονται στην προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας, την οποία εγγυάται η ΑΔΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3115/03.

β) Ο Έλληνας νομοθέτης έχει ήδη προσδιορίσει στον περιοριστικό κατάλογο του άρθρου 4 παρ. 1 Ν. 2225/94 τα αδικήματα που έχουν αξιολογηθεί ως ιδιαίτερα σοβαρά κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.

γ) Τίθεται το ζήτημα του προσδιορισμού της έννοιας «υπόχρεος πάροχος υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» για τη διατήρηση των στοιχείων της επικοινωνίας και το κατά πόσο την υποχρέωση αυτή φέρουν όλες οι εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού Γενικών Αδειών της ΕΕΤΤ.

δ) Ως προς το ζήτημα του τόπου διατήρησης των στοιχείων της επικοινωνίας σημειώνεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία οι πάροχοι διατηρούν τα στοιχεία αυτά στην αλλοδαπή, καθίσταται αδύνατη η άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών από την ΑΔΑΕ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 3115/03. Για το λόγο αυτό, ο τόπος διατήρησης των στοιχείων δεν μπορεί να βρίσκεται εκτός της Ελλάδας. Κατά συνέπεια, οι πάροχοι πρέπει να μεριμνούν, ώστε ο τρόπος διατήρησης των στοιχείων επικοινωνίας να μη δημιουργεί τεχνικά ή διαδικαστικά προβλήματα στην άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών από την ΑΔΑΕ.

ε) Σύμφωνα με το σημείο 13 του Προοιμίου της Οδηγίας, πρέπει να αποφεύγεται η διατήρηση των δεδομένων πάνω από μια φορά. Επομένως, τα στοιχεία της επικοινωνίας διατηρούνται μόνο μια φορά, ενώ κάθε πάροχος είναι υποχρεωμένος να διατηρεί μόνο τα στοιχεία των συνδρομητών-χρηστών για τις εξερχόμενες κλήσεις.

στ) Ως προς το χρόνο διατήρησης των στοιχείων της επικοινωνίας, στο άρθρο 6 της Οδηγίας καθορίζεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα διατήρησης των στοιχείων, το οποίο κυμαίνεται από έξι (6) μήνες έως δύο (2) έτη. Θέση της ΑΔΑΕ είναι ότι το χρονικό διάστημα, το οποίο θα επιλεγεί τελικά, θα πρέπει να είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας υπό την ευρεία έννοια, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 25 παρ. 1 εδάφ. δ' του Συντάγματος. Στην προκειμένη περίπτωση, η Οδηγία προβλέπει τη διατήρηση των στοιχείων της επικοινωνίας όλων ανεξαιρέτως των χρηστών ή συνδρομητών με σκοπό τη «διερεύνηση, διαπί-

στωση και δίωξη σοβαρών ποινικών αδικημάτων», ανεξάρτητα από την τέλεσή τους ή όχι. Έτσι, ο περιορισμός των ατομικών δικαιωμάτων προσώπων που δεν έχουν τελέσει κανένα αδίκημα και αποσκοπεί στη δίωξη των αδικημάτων άλλων προσώπων, εφόσον κριθεί σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας, θα πρέπει να διαρκέσει το ελάχιστο δυνατό χρονικό διάστημα.

Ζ) Ως προς το ζήτημα της ασφάλειας και της προστασίας των στοιχείων της επικοινωνίας κατά το άρθρο 9 της Οδηγίας, η ΑΔΑΕ έχει εκδώσει τους υπ' αριθμ. 629Α, 630 Α, 631 Α /12.11.04 Κανονισμούς για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την παροχή κινητών, σταθερών και ασυρμάτων δικτύων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (ΦΕΚ 87/Β/26.01.05), καθώς και τους υπ' αριθμ. 632Α, 633Α, 634Α /14.01.05 Κανονισμούς για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στο διαδίκτυο (ΦΕΚ 88/Β/26.01.05), όπως ισχύουν σήμερα και εφαρμόζονται από τους παρόχους. Οι Κανονισμοί προβλέπουν τη σύνταξη και εφαρμογή από την πλευρά των παρόχων Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των επικοινωνιών με διάφορες επιμέρους Πολιτικές που θα καλύπτουν τις απαιτήσεις ασφάλειας για το σύνολο των συστημάτων υλικού και λογισμικού και των πληροφοριών, τις οποίες διαχειρίζεται κάθε πάροχος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του.

Η εφαρμογή αυτών των Κανονισμών ελέγχεται από την ΑΔΑΕ. Ενδεικτικά, μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται Πολιτικές Πρόσβασης, Προστασίας Δικτύου και Περιμέτρου Δικτύου, Κρυπτογράφησης και Προστασίας Αντιγράφων Ασφαλείας. Οι παραπάνω Κανονισμοί καλύπτουν και τα διατηρούμενα στοιχεία επικοινωνίας και, συνεπώς, οι απαιτήσεις ασφάλειας πρέπει να εφαρμόζονται και για τα στοιχεία αυτά. Οι λεπτομέρειες για τα ζητήματα ασφάλειας θα πρέπει να καθοριστούν με Κανονιστική Πράξη, η οποία θα εκδοθεί κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης από την αρμόδια ανεξάρτητη αρχή.

η) Ως προς το ζήτημα του κόστους εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης των συστημάτων των παρόχων σχετικά με την υλοποίηση των προβλέψεων της Οδηγίας, θέση της ΑΔΑΕ είναι ότι ο προσδιορισμός του κόστους θα πρέπει να καθοριστεί σύμφωνα με συγκεκριμένες παραμέτρους (όγκος των στοιχείων, χρόνος διατήρησης, χρόνος απόκρισης σε αιτήματα, τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας του συστήματος κ.λπ.). Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά η απαγόρευση αξιοποίησης των συστημάτων διατήρησης των στοιχείων και των ίδιων των στοιχείων από τους παρόχους για άλλους λόγους (π.χ. εμπορικούς), ακόμη και αν αυτό οδηγήσει στον επιμερισμό του κόστους μεταξύ της Πολιτείας και των παρόχων.

θ) Ως προς τον προβληματισμό των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για ζητήματα, όπως η πρόβλεψη συγκεκριμένης διαδικασίας καταστροφής των διατηρούμενων στοιχείων μετά την παρέλευση του ορισθέντος χρονικού διαστήματος, ο καθορισμός συγκεκριμένου χρόνου ανταπόκρισης στα αιτήματα παροχής στοιχείων και ο καθορισμός ενός προτύπου υποβολής αιτήματος και απάντησης για τη χορήγηση των αναγκαίων στοιχείων προς τις διωκτικές αρχές, θέση της ΑΔΑΕ είναι ότι οι παραπάνω λεπτομέρειες και διαδικασί-

ες για τη χορήγηση των στοιχείων της επικοινωνίας είναι δυνατόν να ρυθμιστούν ειδικότερα σύμφωνα με το ΠΔ 47/05, κατόπιν τροποποίησής του.

- ι) Τέλος, κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη, θα πρέπει να προβλεφθεί η υποχρέωση για ενημέρωση των χρηστών-συνδρομητών (στους έντυπους λογαριασμούς, στις κάρτες προπληρωμένου χρόνου κ.λπ.) σχετικά με το ότι τα στοιχεία της επικοινωνίας τους καταγράφονται και διατηρούνται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Οι παραπάνω θέσεις αφορούν στα ζητήματα της Οδηγίας, όπως αυτά τέθηκαν κατά την προκαταρκτική σύσκεψη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η ΑΔΑΕ συμμετέχει στην Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τη μεταφορά της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη. Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2225/94, Ν. 3115/03, Ν. 3471/06 και ΠΔ 47/05), η ΑΔΑΕ αποτελεί την κατεξοχήν αρμόδια ανεξάρτητη αρχή για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, στην έννοια του οποίου εμπίπτουν και τα στοιχεία της επικοινωνίας (δεδομένα κίνησης και θέσης).

4. Σχετικά με την υλοποίηση της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ΑΔΑΕ το 2008 συμμετείχε στις συναντήσεις του Οργανισμού European Telecommunications Standards Institute (ETSI) για τη διατήρηση δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (data retention).

Σύνταξη σχεδίου προϋπολογισμού 2009

Η ΑΔΑΕ συνέταξε έγκαιρα και υπέβαλε στα αρμόδια Υπουργεία, όπως προβλέπει ο Νόμος, τον Προϋπολογισμό της για το έτος 2009, προκειμένου αυτός να ενταχθεί στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης με ίδιο φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

**ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ
ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

Εισαγωγή

Στο τρίτο κεφάλαιο της Έκθεσης Πεπραγμένων παρουσιάζονται οι νομοθετικές προτάσεις της Αρχής, που έχουν ως σκοπό τη βελτίωση της προστασίας του απορρήτου της επικοινωνίας και των επιστολών. Στον ιδρυτικό νόμο της ΑΔΑΕ (Ν. 3115/2003) προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη, σύμφωνα με την οποία της παρέχεται η αρμοδιότητα να επισημαίνει παραλείψεις και να προτείνει ενδεικνυόμενες κατά την άποψή της νομοθετικές μεταβολές.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.1. εδ. θ, η ΑΔΑΕ συντάσσει κάθε χρόνο την Έκθεση Πεπραγμένων, στην οποία περιγράφει το έργο της, διατυπώνει παρατηρήσεις, επισημαίνει παραλείψεις και προτείνει τυχόν ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών. Επίσης, κατά το άρθρο 6 παρ.1 εδ ι, η ΑΔΑΕ γνωμοδοτεί και απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις για τη λήψη μέτρων διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και για τη διαδικασία άρσης αυτού.

Το Φεβρουάριο του 2006, με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) εκλήθη να εκθέσει τις απόψεις της σχετικά με την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών και την ενίσχυση της Αρχής, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στο ρόλο της. Η ΑΔΑΕ ανταποκρίθηκε άμεσα στην πρόσκληση, υποβάλλοντας αναλυτικό υπόμνημα με τις θέσεις της. Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, η οποία συγκροτήθηκε με απόφαση του Πρωθυπουργού, για να εξετάσει το υπόμνημα που υποβλήθηκε, παρέδωσε σχετική γνωμάτευση, στην οποία υιοθετούνται σε μεγάλο βαθμό οι απόψεις της ΑΔΑΕ ως προς τις προτεινόμενες νομοθετικές παρεμβάσεις, που κρίνονται αναγκαίες για την προστασία της ασφάλειας και του απορρήτου των επικοινωνιών.

Σε συνέχεια όμως των ανωτέρω, ψηφίστηκε ο Νόμος 3674/2008 για την «Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις», στον οποίο όμως δε συμπεριλαμβάνονται οι προτάσεις της ΑΔΑΕ που υπήρχαν στο υπόμνημά της.

Η έγκαιρη, ορθή και συνολική ικανοποίηση των προτάσεων αυτών αποτελούν την αναγκαία προϋπόθεση για να μπορέσει η ΑΔΑΕ να ανταποκριθεί με επιτυχία στις απαιτήσεις, τις οποίες εγείρει το σύγχρονο περιβάλλον της απελευθερωμένης αγοράς στο θέμα της ασφάλειας των δικτύων τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής και της διασφάλισης του απορρήτου.

Η ΑΔΑΕ κρίνει απαραίτητο να γίνουν ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις και να συμπληρωθεί ο Ν.3674/2008, ειδικότερα δε το άρθρο 13 αυτού, που αναφέρεται στο «Εθνικό Σχέδιο Ασφάλειας Επικοινωνιών», ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της θωράκισης των Δικτύων και Πληροφοριών έναντι των ελλοχευόντων κινδύνων.

Νομοθετικές Προτάσεις της ΑΔΑΕ

Οι νομοθετικές προτάσεις τις οποίες έχει υποβάλει η ΑΔΑΕ παρατίθενται εν συντομία στη συνέχεια.

Αρμοδιότητα επί εσωτερικών δικτύων και επί προμηθευτών εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Οι απειλές για την ασφάλεια των επικοινωνιών δεν περιορίζονται μόνο σε οργανισμούς και επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις επικοινωνίες. Συνεπώς, προτείνεται να υπάρξει ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία η ΑΔΑΕ θα δύναται να προβαίνει σε ελέγχους και των νομικών ή φυσικών προσώπων που διαθέτουν εσωτερικά δίκτυα (intranet) ή ιδιωτικά τηλεφωνικά κέντρα (π.χ. ξενοδοχεία, επιχειρήσεις κ.λπ.), πέραν εκείνων που ασχολούνται με τηλεπικοινωνιακές, ταχυδρομικές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία, καθώς και των φυσικών ή νομικών προσώπων που προμηθεύουν εξοπλισμό ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με δραστηριότητες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε οργανισμούς και επιχειρήσεις, οι οποίες υπάγονται ήδη, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στην ελεγκτική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ.

Έλεγχος ΕΥΠ και άλλων Αρχών που έχουν τη δυνατότητα να ζητούν άρση του απορρήτου

Οι Αρχές αυτές θα πρέπει να οριοθετήσουν τους τομείς δράσης τους σε σχέση με τον τομέα των επικοινωνιών και να διευκολύνουν τον έλεγχο του ελεγκτικού φορέα, στον οποίον υπάγονται.

Έλεγχος καταγγελιών για παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, η ΑΔΑΕ εξετάζει καταγγελίες σχετικά με τον τρόπο και τη διαδικασία άρσης του απορρήτου. Ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να επεκταθεί και στις καταγγελίες πολιτών για κάθε παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών τους.

Δυνατότητα της ΑΔΑΕ να ζητεί την άσκηση ένδικων μέσων κατά βουλευμάτων για την άρση απορρήτου

Με το Ν. 2225/94 προβλέπονται οι όροι και η διαδικασία άρσης του απορρήτου. Προς τούτο απαιτείται βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών ή του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, ανάλογα με τη βαρύτητα του υπό διερεύνηση αδικήματος, ή εισαγγελική διάταξη που επικυρώνεται με αντίστοιχο βούλευμα. Σε θέματα εθνικής ασφάλειας απαιτείται απλώς διάταξη του Εισαγγελέα Εφετών. Προβλέπεται, επίσης, να ενημερώνεται η ΑΔΑΕ σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως της Αρχής που υποβάλλει το σχετικό αίτημα άρσης του απορρήτου. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΑΕ, όπως προαναφέρθηκε,

ελέγχει τους όρους και τη διαδικασία άρσης του απορρήτου, χωρίς να εξετάζει την κρίση των αρμοδίων δικαστικών αρχών. Η διάταξη όμως αυτή, ελλείπει πρόβλεψης εννόμων συνεπειών σε περίπτωση που διαπιστωθεί παραβίαση των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, παραμένει ατελής.

Προτείνεται σε περίπτωση που διαπιστώνεται κατά την άρση του απορρήτου παραβίαση των όρων και της διαδικασίας άρσης αυτού, η ΑΔΑΕ να ζητά από τον καθ' ύλην αρμόδιο εισαγγελέα την άσκηση των ενδίκων μέσων κατά των βουλευμάτων για την άρση του απορρήτου.

Ενημέρωση της ΑΔΑΕ για αξιόποινες πράξεις παραβίασης της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών

Προτείνεται να προβλεφθεί ρητά η υποχρέωση κάθε αρχής, συμπεριλαμβανομένης και της δικαστικής αρχής, να ενημερώνει την ΑΔΑΕ για αξιόποινες πράξεις παραβίασης της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών. Επιπλέον, εφόσον κρίνεται σκόπιμο από τη δικαστική αρχή, η ΑΔΑΕ θα καλείται να λάβει γνώση της σχετικής δικογραφίας και εντός τριάντα ημερών το αργότερο, από την επίδοση της κλήσης, να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, έκθεση με τις απόψεις της για όλες τις καταγγελλόμενες πράξεις που βρίσκονται υπό διερεύνηση.

Αποφασιστική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ κατά την εφαρμογή του ΠΔ 47/2005

Θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά στο εν λόγω ΠΔ ότι η ΑΔΑΕ ελέγχει την ορθή εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος, επιλύει τις αναφυόμενες κατά τη διαδικασία άρσης του απορρήτου διαφορές μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών επικοινωνίας και των αρμοδίων αρχών και αποφασίζει, στο πλαίσιο εκτέλεσης αυτού του Προεδρικού Διατάγματος, για κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών.

Διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ για την έκδοση του Κανονισμού Γενικών Αδειών της ΕΕΤΤ

Ο προβλεπόμενος στο άρθρο 21 παρ.5 του Ν. 3431/2006 Κανονισμός Γενικών Αδειών θα πρέπει να εκδίδεται από την ΕΕΤΤ μετά από γνώμη της ΑΔΑΕ ως προς τους όρους που αφορούν στην:

- α)** προστασία του απορρήτου στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών,
- β)** ασφάλεια δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έναντι μη επιτρεπόμενης πρόσβασης,
- γ)** συμμόρφωση προς τα ισχύοντα πρότυπα και/ή τις προδιαγραφές του τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ για την έκδοση της ΚΥΑ του άρθρου 24 παρ.19 του Ν. 3431/2006

Προτείνεται να διατυπώνεται η γνώμη της ΑΔΑΕ για την έκδοση της προαναφερόμενης ΚΥΑ σχετικά με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης άδειας διάθεσης, κατοχής και χρήσης εξοπλισμού με δυνατότητα αποκρυπτογράφησης απορρήτων ή κρυπτογραφημένων μηνυμάτων ή λήψης εκπομπών που γίνονται από εξοπλισμούς κρατικών υπηρεσιών για την εφαρμογή των κανόνων οδικής κυκλοφορίας ή σάρωσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και συγχρόνως παρακολούθησης και αποκωδικοποίησης εκπομπών που δεν προορίζονται για λήψη από το ευρύ κοινό. Προτείνεται, επίσης, να ανατεθεί στην ΑΔΑΕ η αρμοδιότητα να διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, ελέγχους σχετικούς με τη διάθεση, κατοχή και χρήση του εν λόγω εξοπλισμού, ενημερώνοντας σχετικά την ΕΕΤΤ.

Δυνατότητα άρσης του απορρήτου για το αδίκημα της πορνογραφίας ανηλίκων

Ήδη από το 2005, η ΑΔΑΕ πρότεινε να περιλαμβάνεται το αδίκημα της πορνογραφίας ανηλίκων μέσω του διαδικτύου στα αδικήματα, για τα οποία προβλέπεται άρση απορρήτου, σύμφωνα με το άρθρο 348Α ΠΚ όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3625/2007 (ΦΕΚ Α' 290/24.12.2007). Ως εκ τούτου, προτείνεται, το ως άνω αδίκημα καθώς επίσης και τα αδικήματα των άρθρων 370, 370 Α, Β, Γ του Ποινικού Κώδικα να προστεθούν στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 4 του Ν. 2225/94, όπως αυτό ισχύει. Η πρόταση αναφορικά με το αδίκημα της πορνογραφίας ανηλίκων (348Α ΠΚ) υλοποιήθηκε με το νόμο 3666/2008.

Άσκηση ελέγχου από το προσωπικό της ΑΔΑΕ

Λόγω του όγκου των ελέγχων που καλείται να διενεργήσει η ΑΔΑΕ, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα άσκησης ελέγχου όχι μόνο από μέλη της Ολομελείας της ΑΔΑΕ, αλλά και από μέλη του προσωπικού της, κατόπιν σχετικής απόφασης της Ολομελείας.

Υποκείμενα ακρόασης από την ΑΔΑΕ

Θα πρέπει να διευρυνθεί ο κύκλος των προσώπων, τα οποία είναι δυνατόν να κληθούν σε ακρόαση από την ΑΔΑΕ, εφόσον αυτά συμβάλλουν στην εκπλήρωση της αποστολής της.

Αυστηρότερες διοικητικές κυρώσεις

Οι διοικητικές κυρώσεις που μπορεί να επιβάλει η ΑΔΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.3115/2003, πέραν των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που είναι διαθέσιμες στο κοινό κατά την έννοια του 3674/2008, εξαντλούνται στην επιβολή σύστασης ή χρηματικού προστίμου ύψους από

δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι εν λόγω κυρώσεις, ενόψει ιδίως του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων, δεν μπορούν να έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα, παρόλο που η ίδρυση ανεξάρτητων διοικητικών αρχών επιβάλλεται κυρίως λόγω του προληπτικού χαρακτήρα του ελέγχου τους. Υπό την έννοια αυτή, χωρίς την πρόβλεψη αυστηρότερων διοικητικών κυρώσεων υποβαθμίζεται ο ρόλος των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών.

Ως εκ τούτου, προτείνεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων ως ακολούθως:

- α)** σύσταση για συμμόρφωση σε συγκεκριμένη διάταξη της νομοθεσίας με προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής,
- β)** πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ.

Στελέχωση

- i)** Το προσωπικό της Αρχής άρχισε να προσλαμβάνεται από το Νοέμβριο του 2004. Μέχρι τότε, η ΑΔΑΕ λειτουργούσε με την Ολομέλειά της. Το προβλεφθέν στο Νόμο 3115/2003 προσωπικό της ΑΔΑΕ (40 οργανικές θέσεις) δεν καλύπτει την Αρχή για να μπορέσει να ανταποκριθεί ουσιαστικά στο ρόλο της. Με βάση τις σημερινές ανάγκες, αλλά και τις νέες απαιτήσεις, εκτιμάται ότι για τη στελέχωση της ΑΔΑΕ απαιτούνται συνολικά εκατό (100) θέσεις, από τις οποίες πενήντα επτά (57) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, τριάντα οκτώ (38) θέσεις τακτικού προσωπικού, τέσσερις (4) θέσεις δικηγόρων παρ' εφέταις με έμμισθη εντολή και μία (1) θέση νομικού συμβούλου.
- ii)** Το προσωπικό της ΑΔΑΕ πρέπει να αμείβεται αναλόγως των προσόντων του, λαμβανομένης υπόψη και της ανάγκης στελέχωσης της Αρχής με επιστήμονες υψηλής στάθμης και εξαιρετικής εξειδίκευσης. Για το λόγο αυτό, προτείνεται οι αποδοχές του προσωπικού της ΑΔΑΕ, το είδος των πρόσθετων απολαβών και το ύψος τους να καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις.
- iii)** Με την υπάρχουσα στελέχωση της ΑΔΑΕ διαπιστώνεται αδυναμία νόμιμης συγκρότησης Υπηρεσιακού Συμβουλίου και Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής, λόγω της μη συγκέντρωσης από κάποιο υπάλληλο των απαιτούμενων από το νόμο προϋποθέσεων, ώστε να του ανατεθούν καθήκοντα προϊσταμένου των διοικητικών υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό, είναι επιτακτική νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία η Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, κατά την πρώτη συγκρότηση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, θα μπορεί με απόφασή της να αναθέτει σε άτομα του προσωπικού της καθήκοντα προϊσταμένου των διοικητικών υπηρεσιών της.

Οικονομική ευελιξία – Πόροι της Αρχής

Για τη διευκόλυνση του έργου της, η ΑΔΑΕ θα πρέπει να μπορεί να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των σκοπών και της λειτουργίας της. Η σύναψη και η υλοποίηση αυτών των συμβάσεων θα γίνονται σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς της ΑΔΑΕ, οι οποίοι θα εκδίδονται κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, πλην των διατάξεων του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και θα εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Η ανεξαρτησία της ΑΔΑΕ πρέπει να συνοδεύεται από τη δυνατότητά της να διαθέτει ίδια έσοδα. Προτείνεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομίας και Οικονομικών με την οποία να επιβάλλεται προς όλες τις επιχειρήσεις τηλεπικοινωνιακού και ταχυδρομικού χαρακτήρα ετήσιο διαχειριστικό ανταποδοτικό τέλος για την πιστοποίηση και έλεγχο των πολιτικών ασφαλείας τους, μετά τη διατύπωση γνώμης από την Αρχή.

Στη γνώμη της ΑΔΑΕ περιλαμβάνεται πλήρης, αναλυτική και ειδικώς αιτιολογημένη μελέτη για τον ανταποδοτικό χαρακτήρα του εν λόγω τέλους και αναφέρονται τα κόστη που υφίσταται η ΑΔΑΕ, προκειμένου να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις πιστοποίησης και ελέγχου των πολιτικών ασφαλείας των επιχειρήσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, ενόψει και της πληθώρας των εν λόγω επιχειρήσεων. Επίσης, στη γνώμη της Αρχής περιλαμβάνεται και ο υπολογισμός του ύψους του τέλους, διασφαλίζοντας όρους ισότητας μεταξύ των επιχειρήσεων, αναλόγως του μεγέθους, του αριθμού του προσωπικού τους, καθώς και της κερδοφορίας τους (κέρδη προ φόρων), όπως αποτυπώνονται στον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό τους.

Το ετήσιο διαχειριστικό ανταποδοτικό τέλος θα κατατίθεται από τις επιχειρήσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ σε λογαριασμό τραπεζής που θα λειτουργεί στο όνομα και για λογαριασμό της ΑΔΑΕ. Το ετήσιο διαχειριστικό ανταποδοτικό τέλος θα αποτελεί δημόσιο έσοδο, το οποίο θα εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Επιπλέον, προτείνεται να δύναται να περιέλθουν στην Αρχή και άλλοι πόροι ή έσοδα που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές της.

Η οικονομική διαχείριση του λογαριασμού της ΑΔΑΕ θα διενεργείται από την Ολομέλεια της Αρχής. Τα οικονομικά στοιχεία θα υπόκειται στον έλεγχο ορκωτών ελεγκτών και στον καταστατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με τον τρόπο αυτό, θα μειωθεί σταδιακά η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, ενώ ανά τριετία οι πλεονάζουσες πιστώσεις θα αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, στον οποίο και θα μεταφέρονται.

Άλλες Προτάσεις

Ενίσχυση των μέσων για την υλοποίηση του θεσμικού ρόλου της ΑΔΑΕ

α. Προϋπολογισμός

Το έτος 2008, ο προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ ανήλθε στο ποσό των 2.147.000,00 ευρώ. Στον Πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται αναλυτικά τα εγκεκριμένα ποσά του προϋπολογισμού της Αρχής ανά έτος, με αφετηρία το 2005, όταν ξεκίνησε ουσιαστικά το ελεγκτικό της έργο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ

ΕΤΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΑΕ
2005	2.000.000,00 €
2006	2.100.000,00 €
2007	2.145.000,00 €
2008	2.147.000,00 €

Για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του έργου της Αρχής, απαιτείται κατάλληλος τεχνικός εξοπλισμός, στελέχωση με ειδικευμένο προσωπικό και άμεση αύξηση του προϋπολογισμού της.

β. Τεχνολογικός εξοπλισμός

Η διαρκής εξέλιξη της τεχνολογίας επιβάλλει τον ανάλογο εξοπλισμό της ΑΔΑΕ με σύγχρονα μέσα, ο οποίος αναφέρεται, ενδεικτικά, σε μηχανήματα:

- ανίχνευσης συσκευών παρακολούθησης τηλεφωνικών συνδιαλέξεων,
- ελέγχου του ασύρματου καναλιού στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 2ης και 3ης γενιάς,
- ανάλυσης και διερεύνησης περιστατικών ασφάλειας των τηλεπικοινωνιακών συστημάτων των παρόχων,
- ελέγχου ασφάλειας δικτύων (vulnerability scanners, penetration testing κ.λπ.).

Η ΑΔΑΕ στερείται τεχνολογικού εξοπλισμού λόγω του μικρού προϋπολογισμού που της εγκρίνεται.

γ. Υποδομές

Για να ανταποκριθεί στο θεσμικό της ρόλο, η ΑΔΑΕ χρειάζεται κτηριακή και υλικοτεχνική υποδομή (π.χ. εξοπλισμό ανίχνευσης παραβίασης του απορρήτου, πληροφορικά συστήματα, οχήματα για τη μετάβαση στις περιοχές ελέγχου κ.λπ.).

Ελεγκτικός ρόλος της ΑΔΑΕ ως προς την Οδηγία 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006 για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία, σε συνάρτηση με την παροχή στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ

Όπως προβλέπεται από την Οδηγία, η διατήρηση δεδομένων επικοινωνίας για μακρά χρονική περίοδο καθιστά αναγκαία, κατά τη διαδικασία ενσωμάτωσής της στην εθνική έννομη τάξη, την πρόβλεψη ελέγχου από την ΑΔΑΕ και τη θέσπιση μέτρων για την προστασία των διατηρούμενων δεδομένων τόσο από τους παρόχους όσο και από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές που ζητούν τα στοιχεία αυτά κατά τη διαδικασία άρσης του απορρήτου.

2

Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών

Η ΑΔΑΕ, ήδη από το 2004, προτείνει την εκπόνηση ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών και επισημαίνει την αναγκαιότητα ύπαρξης σχεδιασμού πολιτικής σχετικά με την ασφάλεια ηλεκτρονικών δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων που είναι στρατηγικής σημασίας για τη χώρα. Επίσης, τονίζει την απουσία θεσμικού πλαισίου για τον έλεγχο της ασφάλειας των δικτύων, των κρίσιμων υποδομών, των δικτύων των επιχειρήσεων και οργανισμών και των δικτύων των υπουργείων.

Με τον πρόσφατο νόμο 3674/2008 (ΦΕΚ 136/Α/10.7.08) ελήφθησαν νομοθετικά μέτρα για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας, ενώ αντικείμενο του νέου νόμου αποτελεί και η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ασφάλειας των Επικοινωνιών (ΕΣΑΕ).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του νόμου αυτού, που ψηφίστηκε από την Ολομέλεια της Βουλής την 18η Ιουνίου 2008, αποσκοπείται η θωράκιση των υποδομών και μέσω των ηλεκτρονικών επικοινωνιών με την κατάρτιση και εφαρμογή Εθνικού Σχεδίου Ασφάλειας των Επικοινωνιών (ΕΣΑΕ) και, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 13, συστήνεται ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, στην οποία ανατίθεται η κατάρτιση σχεδίου του ΕΣΑΕ.

Η κατάρτιση όμως ενός Εθνικού Σχεδίου Ασφάλειας Επικοινωνιών θα πρέπει να είναι μια δυναμική διαδικασία κατανόησης και προσαρμογής του εξελισσόμενου περιβάλλοντος στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Οι κίνδυνοι στους οποίους αναφέρεται ο Ν.3674/2008, μεταβάλλονται συνεχώς, εξελίσσονται και πολλαπλασιάζονται.

Γι' αυτό η ΑΔΑΕ θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός ειδικού φορέα για το θεσμικό πλαίσιο της ασφάλειας των δικτύων και των πληροφοριακών συστημάτων ο οποίος θα:

- συνεργάζεται με την Πολιτεία στη θέσπιση πολιτικών που θα αφορούν στην ασφάλεια,
- συμβουλεύει την Πολιτεία σε εξειδικευμένα θέματα ασφάλειας δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων,
- έχει τη δυνατότητα συμβολής, με παρεμβάσεις κανονιστικού χαρακτήρα στον τομέα της ασφάλειας στη χώρα μας,
- μελετά συνεχώς σε συνεργασία με αντίστοιχους διεθνείς φορείς, τις βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπιση των κινδύνων στον τομέα της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών, και
- ενημερώνει διαρκώς τους χρήστες για τους κινδύνους και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.

Η ΑΔΑΕ θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η δημιουργία μιας Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών που θα τηρεί όλες τις προϋποθέσεις συνεχούς ανανέωσης και εκσυγχρονισμού, θα παρέχει σε όλους τους χρήστες, από τους πιο μικρούς μέχρι τους πιο μεγάλους, ενημέρωση και συστάσεις για την αντιμετώπιση των διαρκώς αναφουομένων νέων κινδύνων, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα την ασφαλέστερη χρησιμοποίηση των δικτύων και συστημάτων πληροφορικής στη χώρα μας, με προφανή τα θετικά αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΑΕ πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να συμπληρωθεί ο Ν.3674/2008 και ιδιαίτερα το άρθρο 13 αυτού.

Παρακάτω παραθέτουμε τις αρχές της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών.

2.1. Αρχές της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών (ΕΣΑΔΠ)

Όλοι οι χρήστες πρέπει να ενημερώνονται για την ανάγκη ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων και των δικτύων τους και να ενθαρρύνονται για την ενίσχυση της ασφάλειάς τους. Οφείλουν να κατανοούν ότι ενδεχόμενα λάθη και παραλείψεις στην ασφάλεια μπορεί να βλάψουν σοβαρά τα συστήματα και τα δίκτυα που χρησιμοποιούν, αλλά και να προκαλέσουν βλάβη και σε άλλους, με τους οποίους διασυνδέονται.

Υπευθυνότητα

Οι χρήστες οφείλουν να συνειδητοποιήσουν ότι είναι υπεύθυνοι για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων και ότι είναι υπόλογοι κατά τρόπο που προσιδιάζει στον ατομικό τους ρόλο στο διαδίκτυο. Παράλληλα, επιβάλλεται να αναθεωρούν περιοδικά τις πρακτικές τους και τα μέτρα ασφάλειας που εφαρμόζουν.

Αντιμετώπιση ζητημάτων ασφάλειας

Με δεδομένη τη διασυνδεσιμότητα και την αλληλεπίδραση των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων, οι χρήστες πρέπει να δρουν έγκαιρα και με συνεργάσιμο τρόπο για την αντιμετώπιση κινδύνων, ανταλλάσσοντας μεταξύ τους πληροφορίες για πιθανούς κινδύνους και εφαρμόζοντας διαδικασίες για γρήγορη και αποτελεσματική αντίδραση, προκειμένου να ανιχνεύσουν και να εμποδίσουν κινδύνους που διακυβεύουν την ασφάλειά τους.

Δεοντολογία

Η δεοντολογική συμπεριφορά των χρηστών είναι κρίσιμης σημασίας. Λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης διάδοσης και αλληλεπίδρασης των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων στις σύγχρονες κοινωνίες, οι χρήστες οφείλουν να κατανοήσουν ότι θα πρέπει να αποφεύγουν ενέργειες που μπορεί να βλάπτουν τους άλλους.

Δημοκρατία

Η ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων και ο τρόπος εφαρμογής της πρέπει να συμβιβάζεται με τις βασικές αρχές μιας δημοκρατικής κοινωνίας, την ελευθερία ανταλλαγής σκέψεων και ιδεών, την ελευθερία ροής πληροφοριών, την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και της επικοινωνίας, την κατάλληλη προστασία των προσωπικών πληροφοριών, τη διαφάνεια.

Εκτίμηση κινδύνων

Οι χρήστες οφείλουν να εκτιμούν ορθά τις καταστάσεις, να αναγνωρίζουν τους κινδύνους και τα ευαίσθητα σημεία που θίγονται, καθώς και το εύρος των συνεπειών. Η αξιολόγηση και η αντιμετώπιση των κινδύνων, στους οποίους είναι εκτεθειμένες πληροφορίες και δίκτυα, αποτελεί μια διαδικασία που είναι αποτέλεσμα σύνθεσης της τεχνολογίας με τον ανθρώπινο παράγοντα, τις εφαρμοζόμενες πολιτικές ασφάλειας και τις υπηρεσίες από τρίτους.

Σχεδίαση και εφαρμογή της ασφάλειας στα πληροφοριακά συστήματα και τα δίκτυα

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της πολιτικής ασφάλειας διασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία συστημάτων και δικτύων. Οι τεχνικές παρέμβασης που απαιτούνται για το σκοπό αυτό εξαρτώνται από την επιλογή των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών για κάθε σύστημα και είναι ανάλογες με τη σημασία των πληροφοριών που διακινούνται.

Περιεκτική προσέγγιση στη διαχείριση ασφάλειας

Οι απαιτήσεις διαχείρισης της ασφάλειας βασίζονται σε ένα σύνολο παραγόντων που περιλαμβάνουν τους κινδύνους με τις ανάλογες εκτιμήσεις, τους χρήστες και την ποιότητα των συστημάτων και δικτύων που διαθέτουν, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν, καθώς και τα μέτρα που παίρνουν. Όλα αυτά απαιτούν ειδικό συντονισμό στη διαχείριση της ασφάλειας.

Επαναξιολόγηση

Λόγω των συνεχών αλλαγών των τεχνολογικών μέσων, αλλά και των νέων κινδύνων που ανακύπτουν, απαιτείται συνεχής επαναξιολόγηση της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων. Οι χρήστες οφείλουν να προσαρμόζονται ανάλογα, να επαναξιολογούν τα ληφθέντα μέτρα και να προβαίνουν στις κατάλληλες τροποποιήσεις της πολιτικής ασφαλείας τους.

2.2. Βασικοί Στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών

Οι κύριοι στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας των Δικτύων και Πληροφοριών μπορούν να συνοψιστούν στα παρακάτω σημεία:

Εθνική και διεθνής συνεργασία για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ΑΔΠ)

Στόχος της ΕΣΑΔΠ είναι να ενισχύσει σε εθνικό επίπεδο τη συνεργασία για την προώθηση της ΑΔΠ και να καταστήσει σαφή την κατανομή των ευθυνών μεταξύ των ενδιαφερομένων. Προς την κατεύθυνση αυτή, προτείνονται ως μέτρα η ενεργός συμμετοχή στην προετοιμασία νομοθεσίας στο πλαίσιο της ΕΕ και των άλλων διεθνών οργανισμών, η υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων για τη σπουδαιότητα της ΑΔΠ στη νέα οικονομία και η ανάπτυξη πρωτοβουλιών για προώθηση της ΑΔΠ σε συλλογική βάση, ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο συνεκτικό πλέγμα.

Ενίσχυση της εθνικής ανταγωνιστικότητας

Η διασφάλιση της ανοιχτής διαθεσιμότητας και της ασφαλούς χρήσης των πληροφοριών δημιουργεί νέες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις και σταθερό επιχειρησιακό περιβάλλον που βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας και δημιουργεί πόρους για περαιτέρω ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται:

- καινοτομίες που σχετίζονται με την ΑΔΠ και τη συνεργασία μεταξύ φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα,
- ενθάρρυνση των εταιρειών και των ερευνητικών ιδρυμάτων για ανάπτυξη νέων προϊόντων ασφάλειας των πληροφοριών,
- ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για βελτίωση της συμβατότητας των διαδικασιών της ΑΔΠ,
- προώθηση των διαδικασιών αξιολόγησης σχετικά με την επίδραση της νομοθεσίας και των διεθνών συμφωνιών στην ασφαλή ψηφιακή χρήση των πληροφοριών.

Προληπτική διαχείριση και αντιμετώπιση των κινδύνων στην ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών

Βασικός στόχος της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας είναι η προώθηση της προληπτικής διαπίστωσης και διαχείρισης των κινδύνων σε επίπεδο ατόμου, επιχείρησης, κράτους και κοινωνίας γενικά. Προς αυτή την κατεύθυνση, προτείνεται:

- δημιουργία συστήματος παρακολούθησης, σε εθνική κλίμακα, της κατάστασης αναφορικά με τους κινδύνους της ΑΔΠ,
- περιοδικές αξιολογήσεις των νέων κινδύνων που απειλούν την ΑΔΠ και παροχή πληροφοριών για τους κινδύνους αυτούς,
- επισήμανση των ευάλωτων σημείων της ασφάλειας δικτύων και των πληροφοριών και ενημέρωση όλων των φορέων για τις βέλτιστες πρακτικές στην αντιμετώπισή των κινδύνων.

Διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και προστασία του εθνικού κεφαλαίου γνώσης

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελεί βασική προϋπόθεση στην εδραίωση της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η απρόσκοπτη πρόσβαση στις πληροφορίες δε θα πρέπει να γίνεται σε βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Προς το σκοπό αυτό προτείνεται:

- να λαμβάνονται υπόψη τα θεμελιώδη δικαιώματα στις νέες ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών,
- να αναθεωρηθεί η παραδοσιακή νομοθεσία που δεν είναι συμβατή με τις νέες απαιτήσεις για προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Βελτίωση της ενημέρωσης και των επαγγελματικών δεξιοτήτων των φορέων της ΑΔΠ

Η ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν την ΑΔΠ εξελίσσεται σε βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία μιας ασφαλούς ΚτΠ. Μια εξειδίκευση των επαγγελματιών της ΑΔΠ καθίσταται πλέον αναγκαία. Στο νόημα αυτό προτείνεται:

- προώθηση βελτιωμένων προγραμμάτων επαγγελματικής επάρκειας στην ΑΔΠ,
- ένταξη των προγραμμάτων εκπαίδευσης της ΑΔΠ σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης,
- βελτίωση της ενημέρωσης σε εταιρείες, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και οργανισμών και ακόμα μεμονωμένων ομάδων ατόμων σε θέματα της ΑΔΠ,
- συμβολή στην ανάπτυξη και χρήση πιστοποιητικών ποιότητας σχετικά με την ΑΔΠ.

Η ΕΣΑΔΠ θα πρέπει να εγκρίνεται από τους αρμόδιους υπουργούς. Σχετική πρόταση έχει υποβληθεί στα συναρμόδια υπουργεία. Θα πρέπει, επίσης, να δημιουργηθεί αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης, σε εθνική κλίμακα, των κινδύνων που διατρέχει η ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών. Η διαχείριση αυτού του συστήματος θα πρέπει να ανατεθεί σε κάποιο φορέα, ο οποίος θα ενημερώνεται συνεχώς ως προς τους κινδύνους, διεθνώς, για τα διάφορα είδη επικοινωνιών και θα παρέχει πληροφορίες, ανά πάσα στιγμή, προς όλους, όσοι σχετίζονται με την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών, τόσο για τους κινδύνους όσο και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους. Επίσης, θα αναπτύξει μεθόδους ανάλυσης των ευάλωτων σημείων της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών και θα μελετήσει τις βέλτιστες πρακτικές που επιβάλλονται για τα σημεία αυτά προς χρήση τους από όλους τους φορείς. Τέλος, θα υποβάλει στην κυβέρνηση σχέδιο της ΕΣΑΔΠ που συμπεριλαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα υλοποίησης της στρατηγικής, καθώς και προτάσεις επικαιροποίησης της ΕΣΑΔΠ προς τα αρμόδια υπουργεία, τα οποία και θα προχωρήσουν σε έγκρισή της και ενδεχόμενη επικαιροποίησή της.

2.3. Διαδικασία υλοποίησης των μέτρων για την επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών

Αναφορικά με τη διαδικασία υλοποίησης των προτεινόμενων για την επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής πρέπει, κατά την άποψή μας, να γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Δημιουργία, σε κάθε υπουργείο, υπηρεσίας αρμόδιας για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών.
- Υποβολή στην Κυβέρνηση σχεδίου της ΕΣΑΔΠ που θα αναφέρεται στα αναγκαία μέτρα υλοποίησης της Στρατηγικής. Επίσης, υποβολή προτάσεων επικαιροποίησης της ΕΣΑΔΠ, όποτε καθίσταται αναγκαίο προς την Κυβέρνηση, η οποία θα εγκρίνει την ΕΣΑΔΠ και θα την επικαιροποιεί.
- Προώθηση από τον ίδιο φορέα της διαθεσιμότητας των κατάλληλων πληροφοριών αναφορικά με την ΑΔΠ σε υπουργεία, εταιρείες και οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

- Πραγματοποίηση επισκόπησης από κάθε υπουργείο στις εφαρμοζόμενες πρακτικές ΑΔΠ στο εσωτερικό του, καθώς και στους οργανισμούς και τις εταιρείες, τις οποίες εποπτεύει. Υιοθέτηση των μέτρων που κρίνονται αναγκαία στο πλαίσιο της ΕΣΑΔΠ, ώστε να αναπτυχθεί η πλέον κατάλληλη ΑΔΠ για υπουργεία, οργανισμούς, εταιρείες.
- Ανάπτυξη της ΑΔΠ, στο πλαίσιο της ΕΣΑΔΠ, ως προς τα δίκτυα που συνδέουν όλη τη δημόσια διοίκηση.
- Έκδοση, στο πλαίσιο της ΕΣΑΔΠ, ακριβών οδηγιών για την ανάπτυξη ΑΔΠ στις επίσημες ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Επίσης, ζωτικά θέματα για την υλοποίηση της ΑΔΠ είναι η αυτορρύθμιση, την οποία εφαρμόζουν ιδιωτικές επιχειρήσεις, καθώς και τα διάφορα μέτρα για την ΑΔΠ που λαμβάνονται από εταιρείες. Τα θέματα αυτά θα προωθεί και θα ενθαρρύνει ο αρμόδιος φορέας, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως.

Ο φορέας αυτός θα διοργανώσει μόνιμο Φόρουμ με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και προγραμμάτων διαχείρισης πληροφοριών από την κεντρική κυβέρνηση, τις τοπικές αρχές, τις μεγάλες επιχειρήσεις, τις μικρές εταιρείες και τους απλούς χρήστες. Τα προγράμματα αυτά θα λαμβάνονται υπόψη από τον εν λόγω φορέα κατά τη διαμόρφωση πολιτικών της ΕΣΑΔΠ, τις οποίες θα εισηγείται στην Κυβέρνηση. Στο πλαίσιο του Φόρουμ, θα λειτουργούν ομάδες εργασίας για την εκπόνηση των παραπάνω εξειδικευμένων συντονιστικών προγραμμάτων.

2.4. Προοπτικές από την Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών

Η εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής δημιουργεί προστιθέμενη αξία. Αναπτύσσει τη συνεργασία αναφορικά με την ΑΔΠ μεταξύ διαφόρων φορέων και αποτρέπει μέτρα επικάλυψης, καθιστώντας έτσι τη χρήση των δημόσιων πόρων περισσότερο αποτελεσματική.

Η ΕΣΑΔΠ θα συμβάλει, επίσης, στη διαμόρφωση καλύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και θα προωθήσει την ανάπτυξη νέων εύχρηστων προϊόντων και υπηρεσιών, αναβαθμίζοντας με τον τρόπο αυτό την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών εταιρειών. Περαιτέρω, η ΕΣΑΔΠ θα συνεισφέρει στην ενημέρωση όλων των χρηστών για την ΑΔΠ, θα βελτιώσει την εξειδίκευση των επαγγελματιών του τομέα και θα προσφέρει έτσι ευκαιρία σε όλους τους φορείς για πλήρη χρήση του δυναμικού της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΔΡΑΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2009

Για το έτος 2009, η ΑΔΑΕ έχει προγραμματίσει να ασχοληθεί με τα ακόλουθα θέματα:

- Ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου και έγκρισης Πολιτικών Ασφάλειας των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Αρχής.
- Αποφάσεις για την επιβολή κυρώσεων σε παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δεν έχουν συμμορφωθεί με τους Κανονισμούς της Αρχής, καθώς και σε άτομα ή φορείς που δεν τηρούν τη νομοθεσία περί απορρήτου των επικοινωνιών.
- Διενέργεια τακτικών και εκτάκτων ελέγχων σε παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών προς διαπίστωση της τήρησης των όρων που διασφαλίζουν το απόρρητο των επικοινωνιών.
- Ενημέρωση φορέων-παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί θεμάτων σχετικών με τη λήψη μέτρων διασφάλισης του απορρήτου.
- Εξέταση καταγγελιών που αναφέρονται σε ζητήματα διασφάλισης ή άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών.
- Παρακολούθηση και έλεγχος της τήρησης της ορθής διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους Ν.2225/94, Ν.3115/2003 και το ΠΔ 47/2005.
- Παρακολούθηση και συνεχής ενημέρωση για τη διαδικασία εγκατάστασης και λειτουργίας των συστημάτων άρσης του απορρήτου των αρμόδιων αρχών και των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- Έλεγχο και έγκριση των Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου κατά τη χρήση των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών των υπόχρεων φορέων, σύμφωνα με τον αντίστοιχο Κανονισμό της Αρχής.
- Έλεγχο και έγκριση των Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών και των ταχυδρομικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον αντίστοιχο Κανονισμό της Αρχής.

- Συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες του κράτους και με αντίστοιχους Οργανισμούς άλλων κρατών-μελών της ΕΕ για την αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν στο απορρήτο και την ασφάλεια των επικοινωνιών.
- Συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια, τεχνικές επιτροπές με αντικείμενο τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.
- Υποβολή προτάσεων για νομοθετικές ρυθμίσεις που κρίνονται αναγκαίες για τη λειτουργία της Αρχής και την εκπλήρωση του θεσμικού της ρόλου.
- Εκπαίδευση του προσωπικού επί θεμάτων σχετικών με τις διαδικασίες και τους τρόπους διενέργειας ελέγχων, καθώς και με τη λειτουργία τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού της Αρχής, για την κάλυψη των υφισταμένων κενών οργανικών θέσεων.
- Ενημέρωση του κοινού επί θεμάτων που σχετίζονται με την τήρηση του απορρήτου των επικοινωνιών.
- Ελέγχους σε παρόχους, σχετικά με την εφαρμογή της Πράξης για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς, καθώς και επισκέψεις στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας με σκοπό τη συνεργασία σε τυχόν προβλήματα εφαρμογής.
- Ελέγχους στους παρόχους σχετικά με την εφαρμογή της Πράξης για τις κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις.
- Σύνταξη και υποβολή σχεδίου προϋπολογισμού της Αρχής για το έτος 2009.
- Αντιμετώπιση θεμάτων προσωπικού της Αρχής (προαγωγές κ.λπ.).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

**Πράξη της Αρχής Διασφάλισης του
Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.)
για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης
ανάγκης για την παροχή πληροφοριών
στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση
καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς.**

ΦΕΚ 1898/Β/17.09.2008

Η ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Α.Δ.Α.Ε.) (Αριθμ.Απόφ.:216/2008)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α.** του άρθρου 6 παρ. 4, 8 παρ. 7 εδ. Β' και 13 παρ.2 του ν. 3471/06 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Α'133/28.6.2006),
- β.** του άρθρου 10 περ. Β' της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών»,
- γ.** του άρθρου 50 του ν. 3431/2006 «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 13/3.2.2006),
- δ.** του άρθρου 26 της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»,
- ε.** της από 25.7.2003 Σύστασης της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (2003/558/ΕΚ) «για την επεξεργασία πληροφοριών εντοπισμού θέσης καλούντος σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών με σκοπό τον ακριβέστερο εντοπισμό της προέλευσης κλήσεων έκτακτης ανάγκης»,
- στ.** της υπ' αριθμ. 390/2003 απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων «Κανονισμός Γενικών Αδειών» (ΦΕΚ Β' 748/21.06.2006), όπως τροποποιήθηκε με την υπ'αριθμ.442/068/2007 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων «Τροποποίηση της απόφασης ΕΕΤΤ υπ'αριθμ.390/3/13.06.2006 'Κανονισμός Γενικών Αδειών'»(ΦΕΚ'748/Β/21.06.2006)» (ΦΕΚ Β' 1279/25.07.2007) και ιδίως το Παράρτημα Β' «Όροι Γενικών Αδειών – 3. Ειδικές Υποχρεώσεις ανά Κατηγορία Δημοσίων Υπηρεσιών – 3.1.1. Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης» και «3.7. Πρόσθετες Υποχρεώσεις για παροχή Υπηρεσιών Φωνής μέσω πρωτοκόλλου IP ή/και Υπηρεσιών φωνής που παρέχονται μέσω δικτύου»,
- ζ.** του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης των Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΦΕΚ 768/Β/15-5-2007),
- η.** του ν. 3115/2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (ΦΕΚ Α' 47/27.2.2003),

2. Τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης, η οποία διενεργήθηκε από την Α.Δ.Α.Ε. κατά το διάστημα από 5 Μαΐου 2008 έως 30 Μαΐου 2008,

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. της 9ης Ιουλίου 2008 την έγκριση της Πράξης με θέμα: «Επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς» με το περιεχόμενο που αναπτύσσεται ακολούθως:

Άρθρο 1

Σκοπός-Γενικές Διατάξεις

1. Με την παρούσα Πράξη καθορίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την επεξεργασία των δεδομένων θέσης και την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς, για την απάντηση στις κλήσεις προς τους αριθμούς έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης 112, και για τον εντοπισμό της θέσης του καλούντος και μόνο για το συγκεκριμένο αυτό σκοπό.

2. Η εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Πράξης δεν περιορίζει τυχόν υποχρεώσεις των φορέων παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών που απορρέουν από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

3. Οι φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς κατά την εφαρμογή της παρούσας οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και να τηρούν την κείμενη νομοθεσία περί απορρήτου των επικοινωνιών και περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Οι φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλουν να παρέχουν στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς πρόσβαση στις προβλεπόμενες στην παρούσα βάσεις δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης. Ειδικότερα ζητήματα πρόσβασης των αρμόδιων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέων σε βάσεις δεδομένων των παρόχων για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης ρυθμίζονται με συμφωνία μεταξύ των μερών.

5. Στις διατάξεις της παρούσας Πράξης υπάγονται όλοι οι φορείς παροχής δημοσίου δικτύου επικοινωνιών ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας πράξης, πέραν των ορισμών που περιλαμβάνονται στο Ν.3471/2006 (ΦΕΚ 133 Α'), λαμβανομένων δε υπόψη των ορισμών του Ν.3431/2006 (ΦΕΚ 13 Α'), νοούνται ως:

«Υπεύθυνος Επεξεργασίας Κλήσεων Έκτακτης Ανάγκης»: υπάλληλος του φορέα παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα, ο οποίος εποπτεύει τη διαδικασία διαχείρισης κλήσεων έκτακτης ανάγκης του φορέα στον οποίο ανήκει, σύμφωνα με την παρούσα Πράξη.

«Πάροχος» ή «Φορέας παροχής δημόσιας τηλεφωνικής υπηρεσίας»: επιχείρηση η οποία παρέχει δημόσιες τηλεφωνικές υπηρεσίες στο κοινό.

«Φορέας παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: επιχείρηση που συνιστά, λειτουργεί, ελέγχει ή διαθέτει δίκτυο για διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή που απλώς παρέχει διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

«Υπηρεσία έκτακτης ανάγκης»: υπηρεσία, της οποίας η εν λόγω ιδιότητα αναγνωρίζεται από το κράτος, η οποία παρέχει άμεση και ταχεία στήριξη ιδίως σε καταστάσεις όπου διακυβεύονται ζωές ή η φυσική ακεραιότητα ατόμων, ή όπου κινδυνεύουν η δημόσια υγεία ή ασφάλεια, τα ιδιωτικά ή δημόσια περιουσιακά στοιχεία, ή το περιβάλλον, χωρίς τα προαναφερόμενα να έχουν περιοριστικό χαρακτήρα, και εξυπηρετείται από τους αριθμούς κλήσης έκτακτης ανάγκης.

«Αρμόδιος για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέας»: υπηρεσία που παρέχει, σύμφωνα με το νόμο, υπηρεσία έκτακτης ανάγκης, όπως οι διωκτικές αρχές, οι υπηρεσίες πρώτων βοηθειών και πυρόσβεσης, και εξυπηρετείται από αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης.

«Κλήση»: σύνδεση η οποία πραγματοποιείται μέσω μιας διαθέσιμης στο κοινό τηλεφωνικής υπηρεσίας που επιτρέπει αμφίδρομη επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο.

«Κλήση έκτακτης ανάγκης»: η κλήση προς υπηρεσία έκτακτης ανάγκης.

«Δεδομένα θέσης»: τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη μιας διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

«Πληροφορίες θέσης»: σε ένα δημόσιο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας τα δεδομένα τα οποία έχουν υποστεί επεξεργασία και τα οποία υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του κινητού τερματικού χρήστη και σε ένα δημόσιο δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας τα δεδομένα σχετικά με τη φυσική διεύθυνση του τερματικού σημείου.

«Κωδικός Εντοπισμού Θέσης»: χαρακτηριστικός κωδικός που αντιστοιχεί στις πληροφορίες θέσης των κινητών τερματικών. Στον κωδικό εντοπισμού θέσης περιλαμβάνεται και το Χαρακτηριστικό Πρόθεμα Δικτύου Κινητών Επικοινωνιών.

«**Αριθμοί Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης**»: αριθμοί που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία και επιτρέπουν στο κοινό να καλεί τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης 112.

«**Χαρακτηριστικό Πρόθεμα Δικτύου Κινητών Επικοινωνιών**»: ειδικό πρόθεμα που χαρακτηρίζει τον πάροχο δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών κινητών επικοινωνιών και καθορίζει μοναδικά το δίκτυο κινητών επικοινωνιών εκκίνησης της κλήσης έκτακτης ανάγκης.

«**Βάση Δεδομένων Φυσικής Διεύθυνσης Τερματικού Σημείου**»: βάση δεδομένων, η οποία περιέχει αποκλειστικά τον αριθμό σύνδεσης σταθερής τηλεφωνίας και την αντίστοιχη φυσική διεύθυνση του τερματικού σημείου σύνδεσης.

«**Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης**»: βάση δεδομένων, η οποία περιέχει τον Κωδικό Εντοπισμού Θέσης και τις αντίστοιχες Πληροφορίες Θέσης των κινητών τερματικών. Το ελάχιστο περιεχόμενο της βάσης ως προς τις πληροφορίες θέσης είναι το ακόλουθο: α) τα στοιχεία καθορισμού της κυψέλης που εξυπηρέτησε τη κλήση έκτακτης ανάγκης, β) η διεύθυνση εγκατάστασης της κεραίας ή/και οι συντεταγμένες κεραίας σε ΕΓΣΑ 87, γ) η αζιμουθιακή κατεύθυνση μεγίστου της κεραίας και δ) η γωνία κλίσης (tilt angle) ε) η περιοχή κάλυψης της κεραίας.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις σχετικά με την Αναγνώριση Καλούσας Γραμμής

1. Οι φορείς παροχής δημόσιου δικτύου επικοινωνιών ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλουν να διαθέτουν μέσα εξουδετέρωσης της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για κλήσεις έκτακτης επέμβασης προς τους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς, ώστε να δίδεται απάντηση στις κλήσεις αυτές, ανεξάρτητα από την ύπαρξη προσωρινής συγκατάθεσης του συνδρομητή ή χρήστη.

2. Οι πάροχοι του δικτύου από το οποίο εκκινεί η κλήση έκτακτης ανάγκης (originating network providers) υποχρεούνται να μεταδίδουν την αναγνώριση της καλούσας γραμμής και να την αποθηκεύουν σε Αρχείο Δεδομένων Κλήσεων (CDR).

3. Τα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή είναι διαθέσιμα από τον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα μόνο για τον σκοπό της άμεσης απάντησης και επέμβασης και μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση του σκοπού, και στη συνέχεια διαγράφονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

4. Οι πάροχοι από τα δίκτυα των οποίων διαβιβάζονται οι κλήσεις έκτακτης ανάγκης (transit networks) διατηρούν την αναγνώριση της καλούσας γραμμής ακέραια και αναλλοίωτη.

5. Οι πάροχοι διατηρούν την αναγνώριση της καλούσας γραμμής προς και από ετερογενή δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και για ενδεχόμενα ενδιάμεσα δίκτυα IP.

6. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει η δυνατότητα στο χρήστη να ορίζει και να μεταδίδει έναν επιπλέον αριθμό από την αναγνώριση καλούσας γραμμής (π.χ. σε περιπτώσεις χρήσης PABX), ο πάροχος που εξυπηρετεί την κλήση έκτακτης ανάγκης, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, διατηρεί και τους δυο (2) τηλεφωνικούς αριθμούς στο σχετικό αρχείο δεδομένων κλήσεων και τους περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση στην μετάδοσή του προς τον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα.

7. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η κλήση έκτακτης ανάγκης προέρχεται από χρήστη ιδιωτικού τηλεφωνικού κέντρου (αναλογικό, διεπιλογικό ISDN/PRI, διεπιλογικό ISDN/BRI, GSM/Gateways, GPRS, LMDS κλπ.) ο πάροχος οφείλει, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό, να παρέχει στον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα την αναγνώριση της καλούσας γραμμής του χρήστη (CLI) και όχι του ιδιωτικού τηλεφωνικού κέντρου.

8. Στην περίπτωση κατά την οποία ο πάροχος δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας κινητών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που εξυπηρετεί την κλήση έκτακτης ανάγκης δεν διαθέτει την αναγνώριση καλούσας γραμμής του καλούντος συνδρομητή (π.χ. κινητό χωρίς κάρτα SIM για κλήσεις προς τον αριθμό 112), μεταδίδει τον Κωδικό Εντοπισμού Θέσης.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων θέσης

1. Για κάθε κλήση προς αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης που εξυπηρετείται από το δίκτυό τους, οι πάροχοι προωθούν στον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα άμεσα τις αναγκαίες πληροφορίες αναφορικά με τη θέση του καλούντος.

2. Οι πάροχοι και οι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς διαθέτουν ανά πάσα στιγμή καθορισμένη εσωτερική Διαδικασία Επεξεργασίας Δεδομένων Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης και προβαίνουν σε τακτικές επισκοπήσεις και αναθεωρήσεις της εν λόγω διαδικασίας.

3. Οι πάροχοι και οι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς ορίζουν Υπεύθυνο Επεξεργασίας Κλήσεων Έκτακτης Ανάγκης.

4. Ως προς την επιλογή του Υπεύθυνου Επεξεργασίας Κλήσεων Έκτακτης Ανάγκης ισχύουν όσα ορίζονται στο άρθρο 8 παρ. 8 του Π.Δ. 47/2005 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του» (ΦΕΚ Α'64) ως προς την επιλογή του «εξουσιοδοτημένου προσώπου».

5. Για τη διεκπεραίωση των προβλεπόμενων στην παρούσα Πράξη διαδικασιών, οι πάροχοι και οι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς επιλέγουν προσωπικό, το οποίο παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ως προς την τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλείας και τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών .

6. Οι πληροφορίες θέσης παρέχονται στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς χωρίς διακρίσεις και ιδίως χωρίς να επιφυλάσσεται διαφορετική μεταχείριση στους συνδρομητές του δικτύου του παρόχου σε σχέση με τους άλλους χρήστες. Ως άλλοι χρήστες νοούνται, στην περίπτωση των δικτύων σταθερής τηλεφωνίας, οι χρήστες κοινόχρηστων τηλεφώνων, ενώ , στην περίπτωση των δικτύων κινητής τηλεφωνίας, οι χρήστες περιαγωγής ή οι επισκέπτες χρήστες, ή, όπου απαιτείται, οι χρήστες κινητών συσκευών που δεν είναι δυνατόν να εντοπιστούν από τον αριθμό συνδρομητή ή τον αριθμό χρήστη.

7. Οι πάροχοι λαμβάνουν τα αναγκαία τεχνικά και άλλα μέτρα, ώστε να είναι δυνατή η κλήση έκτακτης ανάγκης από το συνδρομητή στον οποίο η παροχή υπηρεσιών έχει διακοπεί προσωρινά (π.χ. λόγω χρέους), ή από δίκτυο διαφορετικού παρόχου από αυτόν του συνδρομητή, στην περίπτωση κατά την οποία βρίσκεται εκτός κάλυψης του οικείου δικτύου.

8. Για κάθε κλήση έκτακτης ανάγκης οι πάροχοι δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας σταθερών ηλεκτρονικών επικοινωνιών παρέχουν στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς πρόσβαση στη Βάση Δεδομένων Φυσικής Διεύθυνσης Τερματικού Σημείου, την οποία οφείλουν να δημιουργούν για το σκοπό αυτό, καθώς και τη δυνατότητα χρήσης λειτουργίας αναζήτησης στο περιεχόμενο αυτής με βάση τον τηλεφωνικό αριθμό σύνδεσης.

9. Για κάθε κλήση έκτακτης ανάγκης οι πάροχοι δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας κινητών ηλεκτρονικών επικοινωνιών παρέχουν στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς πρόσβαση στη Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης, την οποία οφείλουν να δημιουργούν για το σκοπό αυτό, καθώς και τη δυνατότητα χρήσης λειτουργίας αναζήτησης στο περιεχόμενο αυτής με βάση τον Κωδικό Εντοπισμού Θέσης.

10. Οι πάροχοι δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας σταθερών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενημερώνουν τη Βάση Δεδομένων Φυσικής Διεύθυνσης Τερματικού Σημείου για οποιαδήποτε μεταβολή των περιεχόμενων σε αυτή στοιχείων εντός μιας (1) εργάσιμης ημέρας από τη μεταβολή. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για την περίπτωση κοινόχρηστων τηλεφώνων διαθέσιμων στο κοινό (πχ. Τηλεφωνικοί θάλαμοι, καρτοτηλέφωνα, τηλέφωνα με κερματοδέκτες κλπ.).

11. Οι πάροχοι δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας κινητών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενημερώνουν τη Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης ως προς οποιαδήποτε μεταβολή του σχεδιασμού ραδιοκάλυψης (αντιστοίχιση αριθμού κυψέλης με κωδική ονομασία, διεύθυνση εγκατάστασης, αλλαγή αζιμουθιακής κατεύθυνσης), εντός μιας (1) εργάσιμης ημέρας από την αντίστοιχη μεταβολή.

12. Οι πάροχοι υποχρεούνται να τηρούν αρχεία καταγραφής ενεργειών (log files) για τη Βάση

Δεδομένων Φυσικής Διεύθυνσης Τερματικού Σημείου και τη Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης.

13. Οι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς αποκτούν πρόσβαση στις Βάσεις Δεδομένων Φυσικής Διεύθυνσης Τερματικού Σημείου και Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης μόνο για τους σκοπούς και υπό τους όρους της παρούσας Πράξης, οφείλουν δε να διαθέτουν μηχανισμό ελέγχου της πρόσβασης στις προαναφερόμενες Βάσεις Δεδομένων ώστε να επιβεβαιώνεται ότι αυτή πραγματοποιείται αποκλειστικά για την αναζήτηση των πληροφοριών θέσης κατόπιν κλήσης προς αριθμό έκτακτης ανάγκης.

14. Οι πάροχοι δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας κινητών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διαθέτουν συστήματα εντοπισμού θέσης (LBS, Location Based Services) τα οποία παρέχουν ακρίβεια μεγαλύτερη από τις συντεταγμένες της κεραίας που εξυπηρέτησε την κλήση έκτακτης ανάγκης, υποχρεούνται να συμπεριλαμβάνουν τις πληροφορίες αυτές στη Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης.

15. Για κάθε κλήση έκτακτης ανάγκης για την οποία έχει αναγνωριστεί από τον πάροχο ο αριθμός καλούντος, και εφόσον υφίσταται τεχνική δυσλειτουργία που δεν επιτρέπει στον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα την απευθείας κλήση προς τον αριθμό του καλούντος, ο πάροχος διαθέτει στον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα, όπου είναι τεχνικά εφικτό, τη δυνατότητα χρήσης μηχανισμού επανακλήσεως για τη διαχείριση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

16. Σε κάθε περίπτωση, η ποιότητα της φωνής που παρέχεται στις κλήσεις έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι τουλάχιστον εκείνη που παρέχεται στο χρήστη της βασικής τηλεφωνικής υπηρεσίας, δίνεται δε κατ' αρχήν προτεραιότητα στη συνδεσιμότητα έναντι της ποιότητας φωνής.

17. Οι πάροχοι οφείλουν να ζητήσουν από όλους τους συνδρομητές, οι οποίοι έχουν συνάψει ή πρόκειται να συνάψουν σύμβαση μη ανακοινώσιμης τηλεφωνικής σύνδεσης, έγγραφη συναίνεση εάν επιθυμούν, σε περίπτωση κλήσης έκτακτης ανάγκης, να δίδονται από τον πάροχο στον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα κατόπιν σχετικού αιτήματος το όνομα και το επώνυμό τους για τη διευκόλυνση της άμεσης επέμβασης και μόνο για το σκοπό αυτό.

18. Οι πάροχοι προσδιορίζουν τους κινδύνους και τις ενδεχόμενες απειλές παραβίασης του απορρήτου των στοιχείων της επικοινωνίας που επεξεργάζονται για τις κλήσεις έκτακτης ανάγκης και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή τους.

Άρθρο 5**Τρόπος και Διαδικασία επεξεργασίας κλήσεων έκτακτης ανάγκης**

1. Στην περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία που εμφανίζονται στην οθόνη του τηλεφωνικού κέντρου του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα είναι ο τηλεφωνικός αριθμός σύνδεσης συνδρομητή δικτύου σταθερής τηλεφωνίας που εξυπηρέτησε την κλήση έκτακτης ανάγκης, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α.** Ο αρμόδιος για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέας προβαίνει σε άμεση αναζήτηση στην ΕΒΔΑΦ (Ενιαία Βάση Δεδομένων Αναφοράς για τη Φορητότητα), ώστε να ελέγξει αν έχει γίνει φορητότητα ως προς τον συγκεκριμένο αριθμό σύνδεσης και να εντοπιστεί ο πάροχος στον οποίο ανήκει ο αριθμός αυτός.
- β.** Σε περίπτωση που η αναζήτηση του εδαφίου α' δεν έχει αποτέλεσμα, ο αρμόδιος για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέας ενημερώνεται για τον πάροχο στον οποίο ανήκει ο τηλεφωνικός αριθμός σύνδεσης του καλούντος από άμεση αναζήτηση στην ενημερωμένη Βάση Δεδομένων Αριθμοδοτικού Φάσματος της ΕΕΤΤ.
- γ.** Κατόπιν της εύρεσης του παρόχου στον οποίο ανήκει ο αριθμός σύνδεσης του καλούντος, εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα αποκτά πρόσβαση στη Βάση Δεδομένων Φυσικής Διεύθυνσης Τερματικού Σημείου του συγκεκριμένου παρόχου για να λάβει τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό της θέσης του καλούντος.
- δ.** Σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία από τον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα η πληροφόρηση αναφορικά με το όνομα και το επώνυμο του καλούντος συνδρομητή για τη διευκόλυνση της άμεσης επέμβασης, αποστέλλεται σχετικό αίτημα προς τον αντίστοιχο πάροχο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

2. Στην περίπτωση που πρόκειται για κλήση από συνδρομητή ή χρήση δικτύου κινητής τηλεφωνίας και τα στοιχεία που εμφανίζονται στην οθόνη του τηλεφωνικού κέντρου του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα αποτελούνται από ι. τον τηλεφωνικό αριθμό σύνδεσης του καλούντος και ιι. τον αντίστοιχο Κωδικό Εντοπισμού Θέσης, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α.** Εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα εισέρχεται στη Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης του αντίστοιχου παρόχου και εξάγει άμεσα τις πληροφορίες θέσης του καλούντος.
- β.** Σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία από τον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα η πληροφόρηση αναφορικά με το όνομα και το επώνυμο του

καλούντος συνδρομητή για τη διευκόλυνση της άμεσης επέμβασης, εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα προβαίνει σε άμεση αναζήτηση στην ΕΒΔΑΦ (Ενιαία Βάση Δεδομένων Αναφοράς για τη Φορητότητα) προκειμένου να προσδιοριστεί ο πάροχος στον οποίο ανήκει ο τηλεφωνικός αριθμός σύνδεσης του καλούντος και στη συνέχεια αποστέλλεται σχετικό αίτημα προς τον αντίστοιχο πάροχο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

3. Στην περίπτωση που πρόκειται για κλήση από συνδρομητή ή χρήστη δικτύου κινητής τηλεφωνίας και τα στοιχεία που εμφανίζονται στην οθόνη του τηλεφωνικού κέντρου του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα αποτελούνται μόνο από τον Κωδικό Εντοπισμού Θέσης (π.χ. κλήσεις χωρίς κάρτα SIM προς τον αριθμό 112), εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα εισέρχεται στη Βάση Δεδομένων Αντιστοίχισης Κωδικών Εντοπισμού Θέσης και Πληροφοριών Θέσης του αντίστοιχου παρόχου και εξάγει άμεσα τις πληροφορίες θέσης του καλούντος.

4. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 17 του άρθρου 4 της παρούσας Πράξης, σε περίπτωση κατά την οποία κρίνεται αναγκαία από τον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα η πληροφόρηση αναφορικά με το όνομα και το επώνυμο του καλούντος για τη διευκόλυνση της άμεσης επέμβασης, τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται από τον πάροχο στον αρμόδιο φορέα για τη διευκόλυνση της άμεσης επέμβασης και μόνο για το σκοπό αυτό.

Το αίτημα παροχής πληροφοριών για το ονοματεπώνυμο του καλούντος φέρει την υπογραφή του Υπεύθυνου Επεξεργασίας Κλήσεων Έκτακτης Ανάγκης ή άλλου εξουσιοδοτημένου προς τούτο προσώπου και τη σφραγίδα του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα. Η αντίστοιχη απάντηση φέρει την υπογραφή του Υπεύθυνου Επεξεργασίας Κλήσεων Έκτακτης Ανάγκης ή άλλου εξουσιοδοτημένου προς τούτο προσώπου και τη σφραγίδα του παρόχου.

Η υποβολή του σχετικού αιτήματος του αρμόδιου για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα προς τον πάροχο και η αντίστοιχη γνωστοποίηση των στοιχείων από τον πάροχο πραγματοποιείται με έναν από τους παρακάτω τρόπους ή με συνδυασμό αυτών:

- α)** με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο αποστέλλεται και λαμβάνεται υπό όρους ασφαλείας (αυθεντικότητα, εξουσιοδότηση, εμπιστευτικότητα και ακεραιότητα), εφαρμοζόμενων μεθόδων κρυπτογράφησης και ηλεκτρονικής υπογραφής και με παράλληλη τηλεφωνική επικοινωνία μέσω προκαθορισμένων τηλεφωνικών συνδέσεων που χρησιμοποιούνται μόνο για τις κλήσεις έκτακτης ανάγκης και μόνο από εξουσιοδοτημένα προς τούτο πρόσωπα.
- β)** με τηλεομοιοτυπία (FAX) σε προκαθορισμένη τηλεφωνική σύνδεση που χρησιμοποιείται μόνο για τη λήψη εμπιστευτικών μηνυμάτων και με παράλληλη τηλεφωνική επικοινωνία μέσω προκαθορισμένων τηλεφωνικών συνδέσεων που χρησιμοποιούνται μόνο για τις κλήσεις έκτακτης ανάγκης και μόνο από εξουσιοδοτημένα προς τούτο πρόσωπα.

Ο αρμόδιος για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέας διατηρεί το ονοματεπώνυμο του καλούντος μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση του σκοπού της άμεσης επέμβασης και στη συνέχεια προβαίνει στη διαγραφή του. Σε περίπτωση

που ο πάροχος δεν διαθέτει το ονοματεπώνυμο του καλούντος ή συντρέχει η περίπτωση της παραγράφου 17 του άρθρου 4 της παρούσας Πράξης, ο πάροχος ενημερώνει εγγράφως περί αυτού τον αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα.

Άρθρο 6

Έλεγχος

1. Ο έλεγχος ως προς την διαθεσιμότητα, την ποιότητα, την πληρότητα και την αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας επεξεργασίας κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς διενεργείται από τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Η Α.Δ.Α.Ε. διενεργεί ελέγχους για την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Πράξης αναφορικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.3115/2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (ΦΕΚ Β' 47/27.02.2003), το ν.3471/06 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν.2472/1997» (ΦΕΚ Α'133/28.6.2006), το π.δ. 47/05 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του» (ΦΕΚ Α' 64/10-3-05) και τις Αποφάσεις της Α.Δ.Α.Ε. υπ'αριθμ. 629α/2004 «Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β' 87/26-01-2005), 630α /2004 «Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β' 87/26-01-2005), 631α/2004 «Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών μέσω Ασυρμάτων Δικτύων» (ΦΕΚ Β' 87/26-01-2005), 632α/2005 «Κανονισμός για την Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές» (ΦΕΚ Β' 88/26-01-2005), 633α/2005 «Κανονισμός για την Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Υποδομών» (ΦΕΚ Β' 88/26-01-2005) και 634α/2005 «Κανονισμός για την Διασφάλιση του Απορρήτου Εφαρμογών και Χρήστη Διαδικτύου» (ΦΕΚ Β' 88/26-01-2005), όπως ισχύουν.

3. Κάθε πάροχος, εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου ημερολογιακού έτους, υποβάλλει στην Α.Δ.Α.Ε. Ετήσια Έκθεση, η οποία αφορά στο προηγούμενο έτος, με στοιχεία που αφορούν στην επεξεργασία δεδομένων θέσης και την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για κλήσεις έκτακτης ανάγκης και την διασφάλιση του απορρήτου της συγκεκριμένης διαδικασίας.

4. Το ελάχιστο περιεχόμενο της Ετήσιας Έκθεσης ορίζεται ως εξής:

- α) Αριθμός κλήσεων έκτακτης ανάγκης (προς 112 και άλλους εθνικούς αριθμούς) που εξυπηρετήθηκαν, ανά αριθμό έκτακτης ανάγκης.
- β) Τεχνικά ή άλλα προβλήματα που τυχόν εμφανίσθηκαν κατά την εφαρμογή της παρούσας Πράξης και που άπτονται του απορρήτου των επικοινωνιών.

- γ) Μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των ως άνω προβλημάτων.
- δ) Αριθμός αιτημάτων για την παροχή του ονοματεπώνυμου του καλούντος και κατανομή των αιτημάτων αυτών ανά αρμόδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέα.
- ε) Αναφορά σε ζητήματα πρόσβασης των αρμόδιων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορέων σε βάσεις δεδομένων των παρόχων που ρυθμίστηκαν με συμφωνία μεταξύ των μερών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.4 της παρούσας Πράξης.

Άρθρο 7

Μεταβατική Διάταξη

Για την πρώτη εφαρμογή της παρούσας Πράξης, η αναφερόμενη στο άρθρο 6 αυτής Ετήσια Έκθεση υποβάλλεται στην Α.Δ.Α.Ε. εντός του πρώτου τριμήνου του ημερολογιακού έτους που έπεται του έτους έναρξης ισχύος της Πράξης.

Άρθρο 8

Καταργούμενες Διατάξεις

Η Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. υπ' αριθμ.2240/2006 «Πράξη της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης 112 για την παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές» (ΦΕΚ Β' 1775/6.12.2006) καταργείται από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

Άρθρο 9

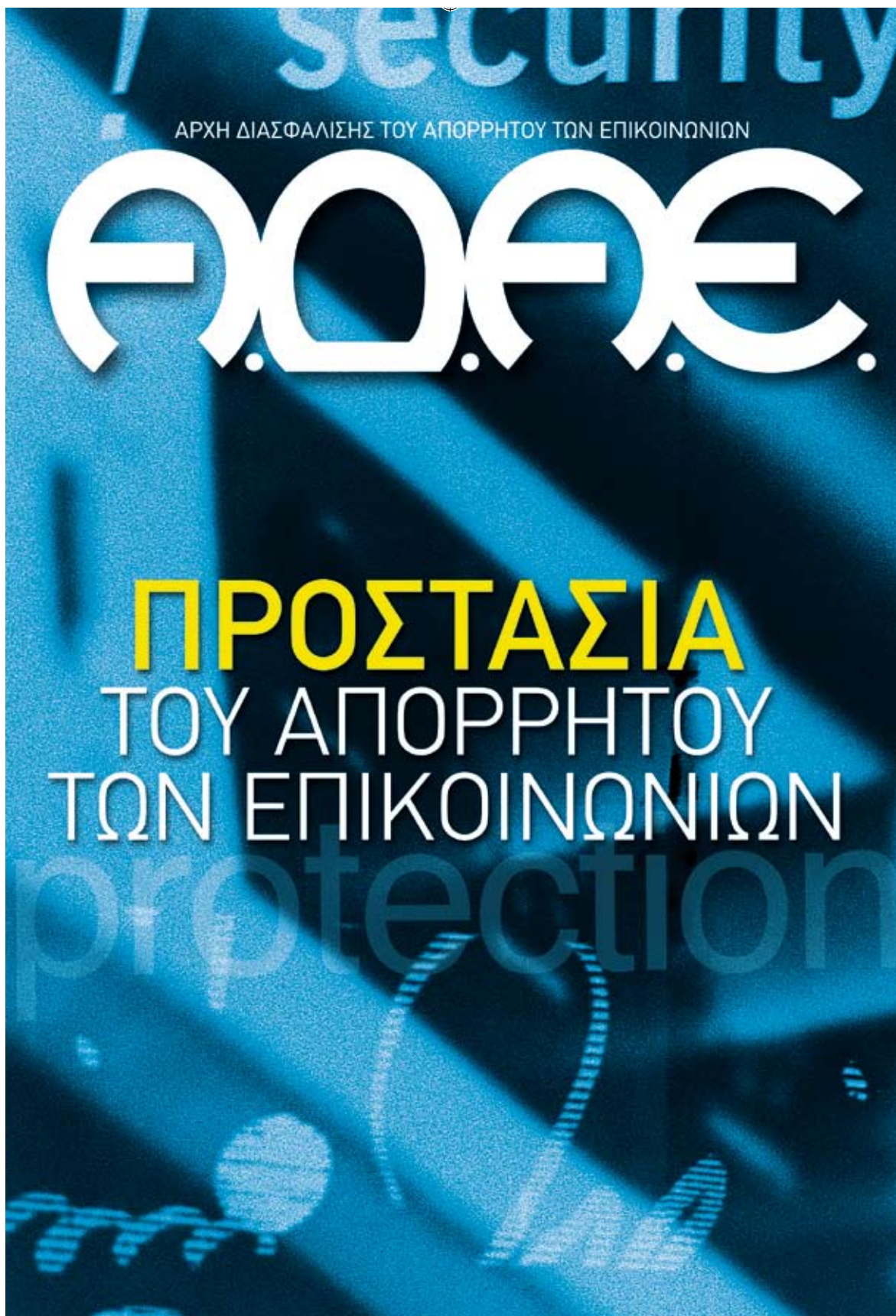
Έναρξη Ισχύος

1. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 3 Σεπτεμβρίου 2008

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Ε.Ο.Τ.Ε.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ
ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

protection

Η προστασία του απορρήτου σε κάθε μορφή επικοινωνία αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα.

Στόχος του παρόντος εντύπου είναι η ενημέρωση των πολιτών για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών. Εκτός από πληροφορίες σχετικά με τους θεσμούς που έχει θεσπίσει η Πολιτεία για το σκοπό αυτό, το έντυπο περιλαμβάνει βασικά μέτρα αυτοπροστασίας που θα πρέπει να λαμβάνονται από τους πολίτες για την ασφάλεια του απορρήτου των επικοινωνιών τους.

ΠΟΙΟΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΝ ΤΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ;

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές ασφάλειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ασφάλεια των τηλεπικοινωνιακών δικτύων και πληροφοριών αποτελεί ευθύνη όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Με άλλα λόγια, τα μέτρα που λαμβάνει η Πολιτεία και οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών επικοινωνιών για την ασφάλεια των επικοινωνιών είναι απαραίτητο να συμπληρώνονται από την εφαρμογή κανόνων ασφαλείας από τους ίδιους τους χρήστες και συνδρομητές ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη δική τους πρωτίστως προστασία. Η πλήρης επίγνωση των κινδύνων και των διαθέσιμων μέσων ασφαλείας σε προσωπικό επίπεδο αποτελεί την πρώτη γραμμή άμυνας για την ασφάλεια συστημάτων, πληροφοριών και δικτύων¹.

Κρίσιμο ρόλο στην προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών διαδραματίζουν :

• Η Πολιτεία

Η Πολιτεία θεσπίζει το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο προσαρμόζει στις εκάστοτε τεχνολογικές εξελίξεις, για την προάσπιση του απορρήτου των επικοινωνιών. Στα πλαίσια του παραπάνω θεσμικού πλαισίου δημιουργήθηκε η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), κατ' εντολή του άρθρου 19 παρ. 2 του Συντάγματος.

• Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών επικοινωνιών

(ηλεκτρονικών επικοινωνιών, παροχής δικτύου & ταχυδρομικών υπηρεσιών)

Οι εταιρείες αυτές οφείλουν να προστατεύουν το απόρρητο των επικοινωνιών για τις υπηρεσίες που παρέχουν και να ενημερώνουν τους χρήστες / συνδρομητές τους για πιθανούς κινδύνους και τα ενδεικνυόμενα μέτρα αυτοπροστασίας.

• Οι χρήστες και οι συνδρομητές ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Οι χρήστες και οι συνδρομητές ηλεκτρονικών επικοινωνιών πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα αυτοπροστασίας.

¹ Πηγή: "Awareness Raising", The European Network and Information Security Agency (ENISA)

ΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΣΤΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ;

Μερικά βασικά στοιχεία που καλύπτει η νομοθεσία περί απορρήτου των επικοινωνιών είναι²:

1. Για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

- Το περιεχόμενο της επικοινωνίας (φωνή, εικόνα, δεδομένα)
- Η ταυτότητα του καλούντος και του καλουμένου
- Η ταυτότητα του αποστολέα και του παραλήπτη ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Τα δεδομένα θέσης της τερματικής συσκευής (γεωγραφικός εντοπισμός)

2. Για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες

- Το περιεχόμενο της αλληλογραφίας
- Ο αποστολέας
- Ο παραλήπτης

Ποιες είναι οι περιοχές ευθύνης παρόχων και χρηστών/συνδρομητών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ;

Οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (δίκτυα κορμού και πρόσβασης). Οι συνδρομητές και οι χρήστες οφείλουν να μεριμνούν για το απόρρητο της επικοινωνίας στα ιδιωτικά δίκτυα τα οποία περιλαμβάνουν τις καλωδιώσεις στα κτίρια, τα εσωτερικά δίκτυα (LAN) και τις τερματικές συσκευές (σταθερά ενσύρματα και ασύρματα τηλέφωνα, κινητά τηλέφωνα, fax, προσωπικοί υπολογιστές). Ακολουθούν μέτρα αυτοπροστασίας για τις πλέον διαδεδομένες μορφές επικοινωνίας.

² Αναλυτικά τα είδη και οι μορφές επικοινωνίας για τις οποίες ισχύει το απόρρητο αναφέρονται στο ΠΔ 47/2005, Κεφ. 2 «Είδη και Στοιχεία Επικοινωνίας» (<http://www.adae.gr/adae/diatagmata.html>).

ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΧΡΗΣΤΩΝ/ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

1. Σταθερές Επικοινωνίες

Για να προστατεύσετε το απόρρητο της επικοινωνίας σας μέσω σταθερών τερματικών συσκευών (σταθερών τηλεφώνων) μπορείτε να λάβετε βασικά μέτρα ασφάλειας όπως :

- Να μην είναι δυνατή η πρόσβαση στη τηλεφωνική σας συσκευή ή στο χώρο που βρίσκεται η συσκευή, από ανθρώπους που δε γνωρίζετε.
- Αν χρησιμοποιείτε ασύρματη συσκευή (DECT), θα πρέπει να ελέγχετε αρχικά εάν είναι πιστοποιημένη αναφορικά με τις χρησιμοποιούμενες συχνότητες για το σκοπό αυτό. Επιπλέον, δε θα πρέπει να γίνεται χρήση της συσκευής σε πολύ απομακρυσμένα σημεία από το σταθμό βάσης διότι είναι πιθανό να υπάρχουν παρεμβολές από παρόμοιες ασύρματες συσκευές γειτονικών οικιών και να γίνεται συνακρόαση του περιεχομένου των συνομιλιών σας.
- Το κουτί διανομής (box) στις κατοικίες και ο πίνακας διανομής (εσκαλίτ), στις πολυκατοικίες στα οποία τερματίζει το δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, θα πρέπει να είναι προσβάσιμα μόνο από εξουσιοδοτημένα άτομα. Επίσης, θα πρέπει να ελέγχετε τα εν λόγω σημεία σε τακτά χρονικά διαστήματα για πιθανή παραβίασή τους.
- Να ελέγχετε τα τμήματα της εσωτερικής καλωδίωσης από τον πίνακα διανομής μέχρι την τηλεφωνική συσκευή, τα οποία δεν είναι επαρκώς προστατευμένα, για πιθανή παραβίασή τους.
- Πολλές συσκευές fax κρατούν στη μνήμη τους το κείμενο που έχετε στείλει. Αν δεν φροντίσετε να το σβήσετε από τη μνήμη, ενδεχομένως, κάποιος τρίτος να το τυπώσει και να το διαβάσει.

2. Κινητές Επικοινωνίες

Για να προστατεύσετε την επικοινωνία μέσω του κινητού σας τηλεφώνου μπορείτε να λάβετε κάποια βασικά και απλά προληπτικά μέτρα ασφαλείας, όπως :

- Να μην ανακοινώνετε τον αριθμό PIN σε τρίτους. Αλλάξτε τον αρχικό αριθμό PIN και χρησιμοποιήστε κάποιον καινούργιο με όσο το δυνατόν πιο δύσκολο συνδυασμό.
- Επειδή το κινητό τηλέφωνο περιέχει πολλές πληροφορίες και προσωπικά σας στοιχεία, μην το αφήνετε εκτεθειμένο και προστατεύστε το από το ενδεχόμενο κλοπής.
- Όταν χρησιμοποιείτε την τεχνολογία Bluetooth να έχετε ενεργοποιημένη τη δυνατότητα σύνδεσης με κωδικό ασφαλείας. Το Bluetooth πρέπει να παραμένει απενεργοποιημένο ή σε κατάσταση μη εντοπισμού από άλλες συσκευές (invisible mode), όταν δε χρησιμοποιείται.
- Να μην εγκαθιστάτε εφαρμογές και να μην αποθηκεύετε άγνωστα αρχεία που δέχεστε μέσω Bluetooth.
- Να μην εγκαθιστάτε εφαρμογές και να μην αποθηκεύετε άγνωστα επισυναπτόμενα αρχεία που λαμβάνετε μέσω μηνυμάτων MMS.
- Να μην αποθηκεύετε αρχεία ή εφαρμογές στο κινητό σας τηλέφωνο από άγνωστες ιστοσελίδες WAP ή Internet.
- Να μην ανοίγετε ή αποθηκεύετε αρχεία, που λαμβάνετε στο κινητό σας μέσω e-mail από αποστολείς που δε γνωρίζετε.

- Να ελέγχετε συστηματικά τους λογαριασμούς σας για τυχόν χρεώσεις σε μηνύματα SMS/MMS που δεν έχετε στείλει ή χρεώσεις για δεδομένα (GPRS/3GWAP, GPRS/3GInternet) που δεν έχετε «κατεβάσει».

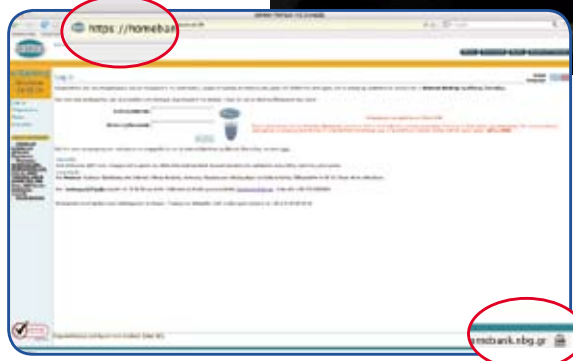
Mobile Security

ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΧΡΗΣΤΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Πρακτικές συμβουλές για την προστασία της επικοινωνίας σας μέσω διαδικτύου περιλαμβάνουν:

- Να χρησιμοποιείτε λογισμικό ανίχνευσης και αντιμετώπισης ιών και spyware (antivirus & anti-spyware software) και να το ενημερώνετε τακτικά
- Να διατηρείτε ενημερωμένο το λειτουργικό σύστημα του υπολογιστή και ειδικότερα τα προγράμματα περιήγησης στο διαδίκτυο.
- Να εγκαταστήσετε και να χρησιμοποιείτε τείχος προστασίας (firewall).
- Να επιβεβαιώνετε ότι χρησιμοποιείτε μια ασφαλή σύνδεση όταν στέλνετε ευαίσθητες προσωπικές πληροφορίες μέσω του web. Αυτό φαίνεται από το εικονίδιο του κλειδωμένου λουκέτου, ενώ η διεύθυνση που συνδέεστε πρέπει να αρχίζει με <https://>
- Να επιβεβαιώνετε ότι οι ρυθμίσεις ασφάλειας του προγράμματος πλοήγησης στον Παγκόσμιο Ιστό (Web) είναι επαρκώς υψηλές.
- Να χρησιμοποιείτε κωδικούς ασφαλείας για την προστασία της πρόσβασης στον υπολογιστή σας και της προσπέλασης δεδομένων τα οποία έχετε αποθηκεύσει στον υπολογιστή σας ή σε διαδικτυακούς λογαριασμούς.
- Οι κωδικοί ασφαλείας πρέπει να ανανεώνονται συχνά και να είναι ισχυροί, δηλαδή να είναι δύσκολο κάποιος να τους μαντέψει ή να τους «σπάσει».
- Μην αποκαλύπτετε ή μοιράζετε τους κωδικούς ασφαλείας σας με κανέναν!
- Μην ανοίγετε συνημμένα αρχεία που έχετε λάβει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από αποστολείς που δε γνωρίζετε. Να είστε όμως ιδιαίτερα επιφυλακτικοί και με συνημμένα αρχεία τα οποία λαμβάνετε από γνωστούς σας αποστολείς.
- Μη χρησιμοποιείτε τη βασική σας διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για ηλεκτρονικές αγορές, συμμετοχή σε δωμάτια συζητήσεων (chat rooms), διαγωνισμούς, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, και άλλα. Για τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιείτε κάποια ιδιωτική διεύθυνση που μπορεί να καταργηθεί χωρίς άλλο κόστος.

- Να είστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί κατά τη χρήση προγραμμάτων άμεσων μηνυμάτων (instant messengers). Να μην αποκαλύπτετε ποτέ ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα σε άγνωστους και να μην ανοίγετε αρχεία που λαμβάνετε από άτομα που δε γνωρίζετε.
- Να είστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί όταν λαμβάνετε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που σας ζητούν στοιχεία και πρέπει να αποφεύγετε να απαντάτε σε αυτά, εκτός εάν είστε απόλυτα σίγουροι ότι προέρχονται από έμπιστα πρόσωπα.

Ειδικότερα, σχετικά με την περίπτωση ασύρματης πρόσβασης στο Διαδίκτυο, προτείνονται τα εξής μέτρα:

- Να ενεργοποιείτε τους μηχανισμούς κρυπτογράφησης στον Ασύρματο Δρομολογητή που διαθέτετε και να το διαμορφώνετε κατάλληλα με βάση τις ισχυρότερες ρυθμίσεις.
- Να απενεργοποιείτε το μηχανισμό «identifier broadcasting».
- Να αλλάξετε τον προσδιοριστή SSID από την τιμή που έχει θέσει ο κατασκευαστής.
- Να αλλάξετε τον κωδικό ασφαλείας του Ασύρματου Δρομολογητή από την τιμή που έχει θέσει ο κατασκευαστής.
- Να ρυθμίσετε το ασύρματο δίκτυο έτσι ώστε να δέχεται συνδέσεις μόνο από συγκεκριμένους υπολογιστές.
- Να απενεργοποιείτε εντελώς το ασύρματο δίκτυο όταν δεν το χρησιμοποιείτε.

Μη θεωρείτε δεδομένο ότι τα δημόσια ασύρματα σημεία πρόσβασης έχουν ασφαλείς ρυθμίσεις. Να αποφεύγετε την ανταλλαγή ευαίσθητης προσωπικής πληροφορίας σε αυτές τις περιπτώσεις.

Πηγές ενημέρωσης για το απόρρητο των επικοινωνιών

Ηλεκτρονικές διευθύνσεις για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το απόρρητο παρέχονται στη διεύθυνση : www.adae.gr

Η Α.Δ.Α.Ε.

Τι είναι η Α.Δ.Α.Ε. και ποιος ο σκοπός της;

Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών είναι μια από τις συνταγματικά καθιερωμένες Ανεξάρτητες Αρχές με διοικητική αυτοτέλεια, η οποία συστάθηκε ως ειδικός εποπτεύοντας φορέας για να προστατεύσει το απόρρητο της επικοινωνίας³. Η Α.Δ.Α.Ε. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, οι οποίες περιγράφονται παρακάτω, έχει σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Επιπλέον, στις αρμοδιότητές της, περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου που προβλέπονται από το νόμο.

Ποιες είναι οι σημαντικότερες αρμοδιότητες της Α.Δ.Α.Ε.;

Η Α.Δ.Α.Ε. για την εκπλήρωση του σκοπού της σύμφωνα με το νόμο μπορεί:

³ Η ΑΔΑΕ συστάθηκε με τον Ν.3115/2003 (ΦΕΚ 474/Α/2003) κατ' εφαρμογή συνταγματικής επιταγής

- Να εκδίδει κανονισμούς, να γνωμοδοτεί και να απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις για τη λήψη μέτρων προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και για τη διαδικασία άρσης αυτού.
- Να διενεργεί αυτεπάγγελτα ή έπειτα από καταγγελία τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία, τράπεζες δεδομένων και έγγραφα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), άλλων δημόσιων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία.
- Να συνεργάζεται με άλλες αρχές της χώρας, με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών και με ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς.

Στα πλαίσια αυτά η Αρχή έχει εκδώσει κανονισμούς οι οποίοι προβλέπουν πολιτικές ασφάλειας που θα πρέπει να εφαρμόζουν οι εταιρείες παροχής επικοινωνιακών υπηρεσιών και παρακολουθεί με ελέγχους την εφαρμογή τους για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών.

Επιπλέον, οι χρήστες και οι συνδρομητές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών μπορούν να υποβάλλουν καταγγελίες στην Αρχή, όταν αντιληφθούν ότι υπάρχει παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών τους. Η Α.Δ.Α.Ε. διερευνά τις καταγγελίες αυτές προκειμένου να διαπιστώσει την πιθανή παραβίαση του απορρήτου και την ευθύνη την οποία φέρει ο εμπλεκόμενος πάροχος τηλεπικοινωνιακών ή ταχυδρομικών υπηρεσιών. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της καταγγελίας διαπιστωθεί παραβίαση του απορρήτου, η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να επιβάλει διοικητικά πρόστιμα, να κατασχέσει τα μέσα με τα οποία πραγματοποιείται η παραβίαση αυτή, ενώ παράλληλα καταστρέφει τις πληροφορίες, τα δεδομένα ή τα στοιχεία που αποκτήθηκαν με παράνομη παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Η Α.Δ.Α.Ε. παρακολουθεί τις συνεχείς εξελίξεις στο δυναμικό κλάδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και μελετά τα νέα προϊόντα και υπηρεσίες για να εντοπίσει τα ευάλωτα σημεία τους και τις νέες προκλήσεις που θέτουν σε θέματα ασφάλειας και προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών.

protection

Α.Δ.Α.Ε. και Καταναλωτές

Αν έχετε κάποιο πρόβλημα ή καταγγελία σχετικά με το απόρρητο των επικοινωνιών σας μπορείτε να απευθύνεστε στην Α.Δ.Α.Ε., τηλεφωνικά, εγγράφως, ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η Α.Δ.Α.Ε. δέχεται το κοινό καθημερινά από τις 10:00 π.μ. μέχρι τις 12:00 π.μ. Περισσότερες πληροφορίες για την Αρχή μπορείτε να βρείτε στο δικτυακό τόπο της Α.Δ.Α.Ε., www.adae.gr

ΑΔΑΕ

Ιερού Λόχου 3,
Μαρούσι 151 24, Αθήνα
Τηλ.: 210 6387600
Fax: 210 6387666

URL www.adae.gr
e-mail : info@adae.gr

Έργο: «Προμήθεια και Εγκατάσταση ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος εξυπηρέτησης πολιτών και παρόχων.»

Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το έργο χρηματοδοτείται κατά 80% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά 20% από το ελληνικό δημόσιο.

protection

CAUTION

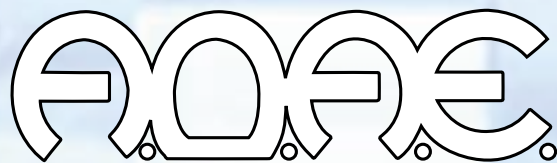
ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΤΜ	Αυτόματη Ταμειολογιστική Μηχανή
ΑΔΑΕ	Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
ΑΔΠ	Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών
ΓΓΠΣ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
ΓΓΠΠ	Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
ΕΔΕΤ	Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
ΕΜΠ	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
ΕΠ ΚτΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας»
ΕΣΑΔΠ	Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών
ΕΣΑΕ	Εθνικό Σχέδιο Ασφάλειας Επικοινωνιών
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
ΕΥΠ	Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών
ΙΝΑ	Ινστιτούτο Μελετών Ερευνών Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής Χωρών Νοτιοανατολικής Ευρώπης
ΙΝΕΠ	Ινστιτούτο Επιμόρφωσης- Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΚΒΣ	Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
ΚΔΔ	Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας
ΚΕΔΕ	Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΟΤΕ	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

ΥΟΔΔ	Τεύχος Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
CMS	Content Management Software
DR	Data Retention
DTR	Draft Technical Report
ENISA	European Network Information Security Agency
ESRIF	European Security Research and Innovation Forum
ETSI	European Telecommunications Standards Institute
ICT	Information and Communication Technologies
IRG	Independent Regulators Group
ISO	International Organization for Standardization
ITU	International Telecommunication Union
ITU-T	International Telecommunication Union- Telecommunication Standardisation Sector
LI	Lawful Interception
TC LI	Technical Committee on Lawful Interception
TR	Technical Report
TS	Technical Specification

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2008
Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
Ιερού Λόχου 3
15124 Μαρούσι Αττικής

Τυπώθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ 3, 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
Τηλ: 210 6387600, Fax: 210 6387666

www.adae.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ